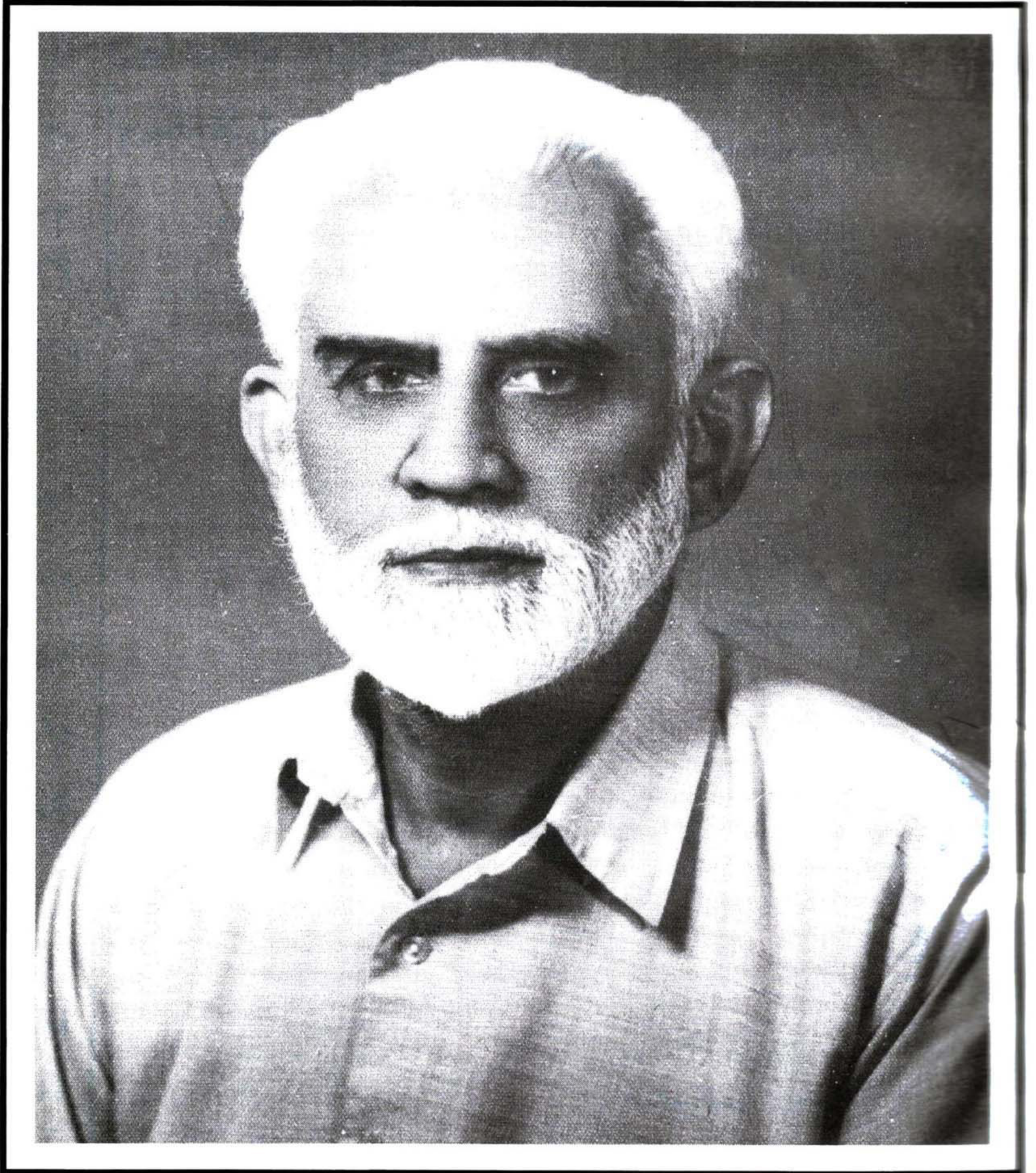

كتابتونه

كتابتونه

Ketabton.com

عبدُ اللّٰه جان مغموم

تروٺ

دَ هغور ٺور ٺيو او ٺاڪو او ٺٺاڪو ٺٺو ٺوٺ

ٺٺو ٺٺو ٺٺو ٺٺو ٺٺو ٺٺو ٺٺو ٺٺو ٺٺو ٺٺو

ٺٺو ٺٺو ٺٺو ٺٺو ٺٺو ٺٺو ٺٺو ٺٺو ٺٺو ٺٺو

ٺٺو ٺٺو ٺٺو ٺٺو ٺٺو ٺٺو ٺٺو ٺٺو ٺٺو ٺٺو

مغوم

ٲول حقونہ ٲہ حق ڈیکو نیکی کبھی محفوظ دی

د کتاب نوم _____ "ارمانونہ حسرتونہ"

د چاپ کال _____ فروری ۲۰۰۱ء

شہر _____ ۵۰۰

قیمت غیر جلد _____ ۷۰ روپی

قیمت جلد _____ ۱۰۰ روپی

پریس _____

کاتب _____ محمد رسول پینتو اکیڈمی

ڈموند لو درک :

۱- یونیورسٹی بک ایجنسی - نجیب بازار پینتور

۲- عبد اللہ جان مغموم

معرفت پوسٹ ماسٹر

شاہین ٹاؤن

یونیورسٹی پشاور

ڈیکورفون نمبر ۷۵۵۵۹

فہرست

شمار	عنوان	صفحہ
۱	عبداللہ جامغوم نبی شاعر، شہ ادیب او بنکی انسا - جا محمد زلمے	۱۱
۲	ارمانوتہ حسرتونہ (د کتاب پدہ حقہ شوخیری) عبداللہ جامغوم	۲۰
۳	خلورمه لور	۲۲
۴	جبینہ	۲۹
۵	حرص	۳۹
۶	شمشیر کا کا	۴۶
۷	دوہ میٹان	۵۸
۸	مقدّسه ہستی	۶۸
۹	سزا	۷۲
۱۰	پنپماتی	۸۱
۱۱	انتقام	۸۹
۱۲	او بنکی	۹۵
۱۳	چپی	۱۰۱
۱۴	انسان او انسانیت	۱۱۰
۱۵	دوہ یاران	۱۲۱
۱۶	تربور	۱۲۸
۱۷	وی بابا	۱۳۲
۱۸	احمد	۱۴۰
۱۹	ژوند	۱۴۶

عبدالله جا مغموم

”بنه شاعر - بنه اديب او بنڪلے انسا“

(جان محمد زلمے)

عبدالله جان مغموم زه پيشتم - دورو کوايي نه ئي پيشتم زما
 نچل دے - زما زبه ته ڊپر نزدې دے - حڪه چي بنه انسان دے حقو
 په دې موقعه به زه دهغه د بنه سرپيتوب خبري نه کوم - دهغه
 د شرافت - د پښتو او د غيرت خبري به نه کوم - حڪه چي دغه
 داستان ڊپر اوبد د دے او په دې لند تگ وخت کښي دومره اوبد
 داستان احاطه کول گران دي - خودومره قدر له به او وچم چي دغه
 بنڪلے شاعر - اديب او بنڪلے انسان په تپرو ورځو کښي مالہ دانغو او
 راتہ ئي اووے لاله زه ترې نه په عمر کښي مشریم نو حڪه ماته
 لاله وايي) دا فائل واخله دې کښي ما مختلف مضمونونه ليکلي دي
 دا اوگوره ڊپر په غوس او په فکر سره ئي اوگوره شو ورځي پس به
 زه راشم توپه دې حقله به هي دچيلې راځي حني بيا خبر کړي دې مضمونو
 له ما نوم اېښے دے - ”ارماتونه حسرتونه“ فائل ئي مالہ راکړو
 او په نچله لارو - خدائے شته چي فائل ته هي اوکتل نو وارې ورته
 خطا شو چي دا به خذکه گورم - خود مغموم نموندي خوب نبي آدم
 ته هي انکار نه شو کولے - فائل هي ترې نه وانستو او د شپي هي ڊپر

په ڪردار ڪنڀي ڏ "پائنده خان" په ڪردار ڪنڀي ڏ "مرچڪي" په ڪردار ڪنڀي
 اود پڻتوهر ڀي ڇرامه ڪنڀي ما ڏهنه ڏ فن او صلاحيتونوننداره
 ڪري وه - نو مائه داننه وه معلوم ڇي دا هر وخت په خندا مغموم
 دا هر وخت نو شحاله مغموم ڪنڀي په زرهه ڪنڀي دومره غم هم لري
 ڇي قلم ڀي ڏ اور بھري هم شيند له شي - زه نه وم خبر ڇي دمغموم
 ذهن او قلم دمظلومانو انسانانو ڏ جذباتو او احساساتو ترجاتي
 په ڊي ڊول هم ڪول شي - مائه داننه وه معلوم ڇي ڏ مغموم په
 قلم ڪنڀي دومره زور شته ڇي لوستونڪي هم ڏ خيل خان سره ڏ
 احساساتو په بهير ڪنڀي بهول شي - زما په ذهن ڪنڀي مغموم يو
 هر وختي نو شحاله او په خندا انسان وه يودا سي انسان ڇي نه ڏ غمونو
 نه خبر وه اوننه ڀي ڏ ڇاپه غمونو دومره خه پروا وه - زما په ذهن
 ڪنڀي مغموم يو نيڪل رنگين شاعر او ڏ پڻتوهر ڀي يو منفرد طنز نگار
 او مزاح نگار نو وه، نو ڏي نه خدا ئي شته ڇي نه وم خبر ڇي دا
 په ظاهره خندا او نو شحاله مغموم په خيل زرهه او سينه ڪنڀي ڏ
 ڊرڊونو او غمونو دومره لوئ لوئ طوفانونه هم ڪرڻوي - ڏ
 "ارمانونو حسرتونو" ڏ سرخط لاند ڀي تي ڀي ليڪل شو ڀي قصي او
 واقعي ڀي په ڊي يقين سره بنهه په غور سره اولوستي ڇي دا هر
 خه حقيقت ده - "وايي" قصي ته دي - دانڪه ڏا ڪثرو داستانو
 په رنگ افساني نه دي - حڪم ڇي مغموم ڇي ماله ڏ "ارمانونه حسرتونه"
 فائيل راڪولونو ورسره ڀي راته دا وياي ووي ڇي دا هر خه ڇي ماليڪي
 دي نو ڏهر ڀي قصي اوهر ڀي واقعي بنياد په حقيقت باندي اڀنوده

شوء دے۔ البته هرې قصې او هرې واقعي له ما په خپلو الفاظو کښې
سرڅنډه کړې دي او د الفاظو جاېې ې ورته اغوستولي دي۔

نو ورځې پس مغموم راغلو تپوس ې او کړو چې قصې دې اولوستې۔
ما ورته وے او يار او ې لوستې نوزۀ درنه يو تپوس کوم چې دې
لوستونکو تاسره څۀ بد کړې دي چې تاي داسې په خفه کولو او زهيرولو
پسې قلم راخستے دے۔ تاسره نو د ځنډا خبرې هم شته۔ د ټوټو
وشتو داستانونه درسره هم شته نو په دې غمونو ټپلي ماخول
کښې نحو تاله پکار و وچې پر پشانه زړونه دې نحو شحال کړے وے۔ او
څۀ داسې قصې او واقعي دې په دې کتاب کښې را جمع کړے وے چې د
لوستونکو نه د څۀ ساعت دپاره خپل غمونه او پر پشانې هرې شوے
وے۔ ماخو ټولې قصې اولوستې او د هرې قصې په لوستو ې غم سپوا
او زړۀ د گيره شو۔ هرې واقعي په سرو سترگو او ژړولوم۔ او دا ې
يقين دے چې هر لوستونکے به لکه زما د هرې قصې د لوستونه پس
د خپلو او بنکو د اوچولو دپاره يا د رومال او يا د څادر د پسکې نه کار
اخلي نو دا گني د لوستونکو سره زياتے نه دے۔

زما په دې اوبد بيان مغموم مسکے غوندي شو او راته ې
او وے چې ”غم او نحو شحالي“ ورور او نور دي نو د ورور او نور
تر منځه برنا حقي جدايې وې راولئ۔ د نحو شحالي په غوند هغه خلق
پوهېدے شي چې د غمونو په اغزنه لار منزل او کړې۔

د مغموم په دې دليل باندې زۀ غلے شوم۔ د هر شاعر او هر اديب
خپل خپل اصول دي۔ په تېر و ورځو کښې د مغموم صېب د شاعر د

ڪتاب ”دَ تَور“ اوربل تور و ڪمڻو خير ڀي ” لوستلے وءَ دَ هغی په تفلہ
 مِ تَور ٿو ٿيوسونہ په زره ڪنڀي وو نودا موقعه راتہ موزونہ نڪارہ
 شوہ او ٿيوس مِ تر ڀي نہ او ڪرو چي مغموم صپ دا دومره مودہ
 خبر نو وءَ چي خپلہ دَ ڪوانی شاعري دي دسي پتہ سائلي وه او
 په دي آخر عمر ڪنڀي دي د ڪوانی رباب او ٿنگولو پڪار خودا وه چي دا
 د ڪوانی شاعري دي په ڪوانی ڪنڀي چاپ ڪرے وے او په دي عمر
 ڪنڀي دي دي عمر شاعري له ڪتابي شکل ور ڪرے وے - زما دي خبر ڀي
 په جواب ڪنڀي مغموم مسڪے غون، ڀي شو او راتہ ڀي او وے چي لاله ستا
 خبره په سر سترگو منم نوز مون دَ خلقو الميه داده چي مون دَ مجبور و
 دلاسه يو ڪار هم په وخت نہ شو ڪولے - مون غوندي خلقو خپل ڙون،
 د ڀيلي نوني او ڀيلي مرضي مطابق تہ ڀري ٿي پر ڪرے دے اونہ ڀي
 ٿي و لے شي مون چي د حالاتو نہ مجبور شو نو خپل ڀي په ورڻو او
 ورڻي په ڀيو بيد لوو - نوزما د ڪوانی شاعري خوبه ما هله په وخت
 چاپ ڪرے وے چي زه د رپڀيو د دنيا په دل دل ڪنڀي وري وخت شوے نہ
 وے - ڪڪه چي په رپڀيو ڪنڀي زما ڙوندا نور وور او دانہ وانہ شو
 زه يواڻي د ستودن ٿي تان او زلمو رنگين شاعر ڀاتي نہ شوم بلڪي
 زما شخصيت په مختلفو ڀرنجو ڪنڀي په دسي طريقي سره تقسيم شو چي
 زمانہ ڀي شاعري ڀيره ڪرے - هغه شاعري چي د طالب العلمانو او زلمو به
 نوبتہ وه هغه شاعري چي زما په هر هنر به زلمو او ڪوانانو
 مالہ دومره شائيسے راکو لو چي شا ا سدا زه ڀي نہ وه - زما د پارہ شاعري
 ڀيرو ل تا مکتہ خبره وه نواله ! دا خلق هم عجيبه دي - يا خوبه

دوئي زماپه شاعري دومره مست و وچي په واه واه بيا اووايه په
 پخو سوروبه ئي اسمان په سر راخسته وه - او يا چي زه درپلايو د
 يو اهم پروگرام "حجره" ديو اهم کردار "پاڼده خان" په نامه يوه
 ورځ په سنڌا سورج چري ته را غلم نوځوانان او زلمي نو پرېښده
 چي بوداگانو مې هم داسي هرکله اوکړو چي راشه که ئي گوري -
 هغه چا به چي زماپه مستو مستو شعرو نولا سونه پر قول اوس
 زه د "پاڼده خان" په شکل کښي د هغوي آئيډيل شوم - د
 انسان د فطرت د چي په کوم کار کښي هغه ته زيات شاباسه ملا وپښ
 هغه کار په زيات شوق او مينې سره کوي نو ما هم شاعري هره کړه
 او درپلايو پروگرامونو ته ارم شوم - نوې نوې تجربې مې پکښي شروع
 کړې - نوي نوي پروگرامونه به مې ليکل - نوې نوې ډرامې او فيچرونه
 به مې ليکل او پيش کول -

رپښيو ته د ننوتو په وخت زه صرف يو شاعر وم - او چي
 رپښيو ته ورننوتم نوزه اناؤ نسرهم شوم - کومينټيټر هم
 شوم - پروډيوسر او راټيټر هم شوم د ډرامو هير و هم شوم -
 د هرې ډرامې د سرکردار به ما ادا کولو ځکه چي ما به د هر چا نه ښه
 ادا کول شو - نو په دې وجه د هر ډرامه لکار به دا خوا هس وه
 چي زماپه يکلي ډرامه کښي دې د سرکردار (دهيس و پارت)

عبدالله جان مغموم ادا کوي - او د هرې ډرامې پروډيوسر به
 داکوشش وه چي زه دې د هغه په پيش کوونکي ډرامه کښي حصه
 واخلم - په ډرامه کښي زما شموليت به د ډرامې دکاميابي سند

کٺيل شو -

لا لائتہ نو پٺه رپڊيو کٺي پيا ٿي شوع ٿي - تاتہ ڊڄوا نو
 خلقو محنت او نواري معلمه ده - پٺه دغه نواري کٺو افسرانو کٺي
 يو مشهور نوم ڊ قاضي احمد سعيد صاحب هم دے تاتہ پٺه ده ڇي
 هغه به ڊچيل پروگرام سره نومره محنت کولو - نو دا دڪال ۱۹۶۱ ۶۱۹
 ده پٺه ۲۷ ڊسمبر زما واده وٺه ڊڊولي ورڃ وه) او پٺه دغه ورڃ
 دغه قاضي احمد سعيد ڇي هغه وخت ڊڊينتو ڊرامو اڻڄارج وٺه پٺه
 ساڻڪل سور زمونن کلي ته راتلو - ڇي ما اوليد و نو ٽيوس هي ترڻي
 اوکرو ڇي قاضي صيب وليمه نو صباله ده او تاسونن ..... نو مسڪي
 غونڊي شو او راتہ ٿي او وے ڇي او وليمه صباله ده نمونن ما ڃيگر
 له ”محمد بن قاسم“ ڊرامه نشر کٺي او ماسره تانه ٻنڀر بل شوڪ داسي
 نشتر ڇي ڊ محمد بن قاسم پارت سره انصاف اوکري شي - نو ته به
 مهرباني اوکري او ماسره به لاري شي ڇي ڊرامه اوشي بيابنه راڃي - نو
 ما قاضي صيب ته ڇي ڇي ڇي پٺه محنتي کٺو ڇي او مغدرت هي ور
 تبڪاره ڪرو - نو دا دومره او ڊڊ بيان هي پٺه ڇي پوري اوکرو ڇي پٺه
 رپڊيو کٺي زما ٿونڊ برڃي برڃي شوع وٺه - پٺه مختلفو حصو کٺي تقسيم
 شوع وٺه او زما او رپڊونکو ڊڊيو ڊ پروگرامون پٺه هره برڃه کٺي
 زما آواز او رپڊل غونڊل - زما ڪردار ادا کول ٿي پکٺي نمونن - ڊ
 خلقونه زما د شاعري ”تور اور بل تور و کٺو خبري“ هڀي شو
 وڃي او زمانه هغه مسته شاعري هغه ڇي ڊ ٿوانا نو پٺه جذباتو
 کٺي به ٿي زلزلي راوستي هغه رانه داسي پيا ٿي شوع ڇي هڀو و بيارانه

رايادہ نئے شوہ -

اؤ لاله! داڻي لاشه ڪوڀي، ڊرپڊيو ڊعروج په زمانه ڪنڀي
 چي ڊهو اڀه ڇڀو صرف ڊرپڊيو بادشاهي وه - چي لاهيايو ڀرن
 ڊپاڪستان په مزڪا ڦدام نه و ايتنود لے - په رغه وخت ڪنڀي زه ڊ
 هدايت خان او پائنده خان ڊڪرداروتونه علاوه ڊرپڊيايي ژوند
 يو بل اهم دور ڪنڀي داخل شوم - په ڊي دور ڪنڀي ماهغه مقصد تر لاسه
 ڪرو چي ڪوم ڊرپڊيو په نشريا تو ڪنڀي يونوے مثال قائم ڪرو ڊ
 يو نوي باب افاغه ڀي پڪنڀي او ڪره - په ڊي دور ڪنڀي زه اورپڊون ڪو
 ته ڊيو نوي پروگرام ”نوابه تراخه“ او ڊيو نوي نوم ”مرچڪي“
 سره مخالف شوم - اؤ لاله زما په رپڊيايي ژوند ڪنڀي زما ڊپاره دا
 يو ڄلنده ”دور وه“، يو ڊاسي دور چي ما پڪنڀي ڊڀنڀتون قام او
 ڀنڀنڀي معاشرې هغه خدمت او ڪرو چي ڪوم به شائڊ چي ما ڊشعرونو
 په ڙبه نه وے ڪرے شوے - او ڄڪه نو چي زه ڄيل ڊرپڊيو په
 مھ ڪاله ژوند يو سرسري نظر و اڇوم نو ”ڊخوب و ترخو“ ڊپرو ڪوام
 په تخليق او ”ڊمرچڪي“ په ڪردار فخر محسوسوم - ”نوابه تراخه“ يو
 ڊاسي اصلاحي پروگرام وه او ”مرچڪي“ ڊدغه اصلاحي پروگرام
 يو ڊاسي ڪردار وه چي ڪا يو خواته به ڀي خالق ٿول عمر ياد سائي نو
 بل خواته به ڊادب او ڊنشريا تو په دنيا ڪنڀي زما نوم هم ٿول عمر
 ژوندے وي -

نو لاله ڊرپڊيو په ڊي دومره نا اوزگار ه او ڪنڀي لکه ژوند
 ڪنڀي ڪنڀي ما ڊاولني دور نه علاوه په بل دور ڪنڀي هم شاعري ڪولے شو ه؟

ماسره گني وخت وٺه ۽ زه گني په بي شمپره حايه تقسيم شوه نه ووم-
 نو په داسي حالاتو کښي تاسو زما د دويم دور د شاعري طمعه زمانه
 وپي کوي ۽

ماچي د مغموم بيان واوړېدو نو دا خبره ې او منله چي واقعي
 چي د ريښيو په دومره نا اوزکاره ژوند کښي د مغموم نه د دويم دور
 او دريم دور د شاعري طمعه کول زيات دے - زه دا منم چي مغموم د
 ريښيو په ژوند کښي ډېر نه هېرېدو نكي کارونه او کردارونه ادا کړي
 دي نو "نوابه تراخه" او "سرچکي" به ټول عمر د خلقو يادوي -
 او د مغموم نوم به په عزت او احترام سره اخلي -

(زلمی)

”ارمانونہ حسرتونہ“

(د کتاب پمقلہ خو خبری)

دا زما د هغه کتاب نوم دے چي په شروع کبسي ور له ما د ستر شاعر صابر شاه صابر په نويښه ”يادونه يادگارونه“ نوم اېښودلے و، خود يو ملگري د خط په بنياد چي دا نوم زما مرحوم پلار دخپل کتاب دپاره خوښ کړے و ه اونن صبا د طباعت د مختلفو مرحلونو لگيادے تېرېږي نو ما مجبوراً خپل کتاب له د ”يادونه يادگارونه“ په هائے ”ارمانونہ حسرتونہ“ نوم نويښ کړو۔ ”ارمانونہ حسرتونہ“ زما د هغو مضمونونو مجموعو ده چي کوم مادخپل رېښه يايي پروگرام ”خوابه تراخه“ دپاره وخت په وخت لیکلي وو۔ او دا هې خيال و چي دا به په خپل آواز اورېدونکو ته پېش کوم او هغه ديد او تحريکي کوې چي ددې قصو۔ واقعو او حادثو د اورېدو ياد ليکلو په وخت زما زړه ته رسېدلې وې هغه به دخپل درېدلې آواز په ذريعه د خپلو اورېدونکو زړونو ته وربښکته کوم او کوې او ښکې چي ددې واقعو د ليکلو په وخت زما دسترگونه لکه سپلا ب بهېدلې وې هم هغه رنگ د رڼو رڼو او ترمو ترمو او ښکويو سپلا ب به دخپلو اورېدونکو دسترگونه رادوانوم۔ خو زما دا ارمان پوره نه

شو نه ٻي دنڀيل زخمي زخمي زرهه حال اورڀد و نڪوته او و پڙيل شو
 او نه ٻي ڀي ڀي غم ڪنڀي هغويي دڄان سره شريڪ ڪرڻ شول -
 غوره دنڀيل خدائے نه دا طمع لرم ڀڄي ڪه لوستونڪي دڀي ڪتاب
 هره واقعه ڀي غور او سره سينه اولوي نوهم هغه تاؤ به محسوس
 ڪري ڪوم ڀڄي ما محسوس ڪرڻ و - دهرڀي واقعي ڀي لوستوي ڪه د
 او بنڪولري د سترگو نه راروانه نه شوه نوبيا زه ملاسه. زما
 دمضمونونو. واقعو او حادثو دڀي مجموعي له زه دا فسانو نوم
 نه ورڪوم ڪڍڻ شي ڀڄي ڀي دڀي ڪنڀي اڪثري واقعي د افساني دفن ڀي
 تله پوره او نه خپري دا مضمونونه ما د رپريو د اورڀد و نڪو
 د پاره خاص د رپريو ڀي ٽيڪنيڪ ليکي دي - نوڪه زه دا نه شم
 و پڙيل ڀڄي " ارمانونه حسرتونه " ڪني د افسانو مجموعه ده - ڀي
 دڀي ڪنڀي به افساني هم وي - ڀي دڀي ڪنڀي به قصي - حادثي او
 واقعي هم وي - نو يوه خبره زه تاسوته ڀي دڀي يقين سره
 ڪوم ڀڄي دا هرڄه لڪه د افسانو ڀي رنگ صرف افساني نه دي
 بلڪه دا هرڄه ڀڄي مائلي دي دا ٿولي داسي واقعي دي ڀڄي بنيادي
 ڀي حقيقت باندي اپنودڻ شوء ڏي - دا رشتيا، قصي ٻي
 را جمع ڪري دي - ڪتابي شکل ٻي ورله ورڪرڻ ڏي او نوم ٻي ورله
 " ارمانونه حسرتونه " اپنودڻ ڏي او اوس ٿي ڀي دڀي ڇاڇ
 تاسوته وراندي ڪوم ڀڄي تاسو ٿي ڀي خپله هم اولوي
 زبانه او ماشومان دي هم اولوي - زه دنڀيل خدائے نه دا طمع لرم
 ڀي هرلوستونڪي به ترڀي نه دنڀيل خولي ڊڪه ڪري - انشاء الله -
 عبد الله جان مغوم

خاورمه لور

ببگاه د زرغن د دوو مياشتو ماشومه لور آخرمه شوه خدا ئے
 د چي او بڅبيبي.... نو يقيناً چي خدا ئے به بڅبيبي وي حڪه چي د دوو مياشتو
 د ماشوم دنه بڅبيلو هرو سوال نه پيدا كېږي.... او داسي ماشومه -
 داسي تنكي كلي چي چاته په دنيا كښي د سترگو د غرو لوسره سمه ستي د
 نفرت په نظر او كټ شول.... د چا په پيدا ائش چي د زرغن مور خپلي ابن و
 له په نوله كښي د پېغوس پستونه وراو مندل او د چا په پيدا ائش چي
 د زرغن تير په سرو سترگو او ژر پيدا - و لپي.... حڪه چي دا د زرغن
 خاورمه لور وه... او د زرغن لور نه زوے پكار و. د زرغن دمور
 نمسي نه نمسي پكار و. نو د زرغن په قسمت كښي زوے او د زرغن
 د مور په قسمت كښي نمسي نه و.... قدرت ته به دا نه وه منطوسه
 چي دمور او د زوے دا ارمان د چي پوښ شي.... نو د زرغن مور د
 قدرت فېصلي ته سر ښكته كولو ته تياره نه وه.... هغې دا لله پاك
 فېصلي ته غاړه نه اېښودله... نو حڪه نو داسي لپونسي سپلني
 شوه.... حڪه نو داسي په كندو كپس و سر شوه.... د مالت د بودي
 كاتو ښځو سره صلاح كاڼي او شوپي د دايا نوسره مشورې او شوپي -
 چا ورته وے چي زرغن له بل واده او كړه - او چا ورته او وے چي

ماشوڀي له د خلو پښتۍ نه اگا هو اگا هو په سوډ کړي انگار کښي په
 سر وکړو سينخونو د واره پوندي اودا غه - که غواړي چي د زرغن زوڼ
 دي اوشي نو راپاسه او د ماشوڀي د واره پوندي په سوډ کړي سينخ
 اودا غه چي خداي پاک در له نمسه در کړي - چي د جينکو پاتيلي
 بدله شي - د زرغن دمور زړه ته دا صلاح پر پوتنه ..... او آفس
 يوه ورځ سحر وختي دوه سينخونه د نغري په سوډ انگار کښي سينخ
 پرې شو ..... اور بېلېدو - سينخونه سره کېدو - ماشومه د خپلي نيا
 د ارادونه نا خبره - په اور نړي کښي تر پي په خوابه خوب اوده وه ..
 .... ماشومه کلې نه وه خبر چي په خه ساعت پس خه قيا ست
 راتلونکي دے - تنکي کلې نه وه خبر چي دا اوسنې خوب د دي د ژوند
 آخرنې خوب دے - او شائد چي بيا تر مرگه پوري داسي د آرام خوب اونه
 کړے شي ..... او چي خه ساعت پس و نو ..... دواړو سينخونو يو
 پخ نارې کړل - د ماشوڀي د خوږي نه داوتلي درد پي سوز پي کړيکه
 د سحر په خاموشي کښي غوږ شوه - په ټول کور کښي د سوز پي غوښي
 يوې شو ..... د ماشوڀي مور د غوږ نه په هپت را منډه پي کړي او چي
 او ټي ته را ننوته نو د زرغن مور لکه غوږي سره کړي سينخونه
 په لاس ولاړه وه ..... مور په لور ور پر پوتنه ... لور ټي راپورته کړه -
 په سينې پوري ټي اونيوله - او ..... (په ژبا) دا و ټي ټي - دا دي
 خه او کړل - زما په لور دي خه او کړل هس ..... چپ شه سر دي او خړپه
 شه که غبر دي او کړو نو دا سينخونه درته په سترگو کښي منډم - ته
 نور شي تاخو زما د زوڼ ژوند په عذاب کړو - دلونو قطار دي جوړ

کریے دے۔ بل تھو علاج ئی نئو۔ جینی لہ می پوندی اودا غی چچی
 زما زوے لہ خداے پاک زوے ودرکری - (پہ ژیا) بی بی دا دی
 تھو اوکرل - دومره ظلم... زہ به دی مرہ کری وُم - مالہ به دی
 سترگی رندی کری وی، تودی ماشوی لہ به دی دومره درنہ سنا نئو
 ودرکولہ... بی بی ددی تھو قصور دے - دی کومہ گناہ کری دہ -
 گناہ تو زما دہ چچی مالہ خداے پاک زوے نئو را کوی... دی پر ظلم دی
 اوکرو بی بی -

مور لور پہ سینپی پوری نیو پی پاس پہ کوتہ اوختہ - دپینو
 پہ سرکینناستہ - ماشومہ ئی پہ غیر کبھی واپچولہ - هنجی وریتی
 وریتی چنجی وهلی... د هنجی پوندی سری غونبی وی - مور د
 ماشوی نری نری او سینپی پاسی پہ نیلو سترگو پوری مینلی -
 د مور د سترگو نہ داوینکو لری روانہ وہ پہ خیل قسمت پوری چرا
 وہ - د ماشوی ژیا د هنجی پہ زبہ کبھی پرھرونہ جو رول - د هنجی د
 زبہ نہ وینپی تختی دی - نو پہ نولہ ئی هنجی نہ شو وپلے - د
 ماشوی لور سرہ ئی مکہ د پونو خبری کولی... "لوری ستاد دی
 ماشوی تختی نہ زارشم تہ وپی دی طالہی دنیا تہ راتلی - تاتہ د
 دی دنیا شرفخان نہ و معلوم - تاتہ نہ وہ معلوم چچی دلہ د انسانا
 زرونہ دکانی شوی دی - تہ نہ وپی خبر چچی دلہ د نیاکانو پہ جامہ
 کبھی قصابانی ہم شتہ... تہ وپی راتلی هُن؟ ستاپہ مایات دی
 ہم زبہ نہ زیر پد و - لونیہ نوتل د میاند ونہ زار پی قربان پی،
 نو... تہ نو ہم زما لور ئی کنہ تہ به نہ راتلی - تہ به دی طالہی

دنيا ته نه راتلي چي دومره نه په عذاب پي او زما ژوند درسره هم
 داسي نه په سرو تیکو کېدے .... ته سره شه لورې - دې دنيا ته ستا
 ضرورت نشته - ددې خلقو زامن پکار دي زامن -

يو لور ته چي د پيد اکېدو حق نشته نو اے لويه خدايه ته بيا
 دا لونه وې پيد اکوې - وې پرې باندي مياندي زه پروې - وې ....
 وې .... (ژړا) او دلته د ماشوې د مور په زړه تياره رانغله بي هوشه
 شوه - او تورن وره په زمکي سملاسته - ماشوې ژړل او مور د
 دنيا د حالاتو نه بي خبره - د لور د ژړا انگولانه بي پرواه په
 زمکي بوړي بوړي پرته وه - خداے خير چي تحه ونختي ئي نوانبي
 پاس اونخته - ماشوم ئي د مور د غېږي نه راؤشوکوله په زانگو
 کبسي ئي ور لره کره او په انگور ئي د خرثوري کبل واپوله ....
 د ژوند شپي ورچي تپېدې د ماشوې دواړه پوندي سخاشوې -
 دوه مياشتي مور او لور د ژوند شپي ورچي لکه په سور زنگار او
 سرو سرو تیکو تپې کرې - په دې دومره موده کبسي مور او لور
 نه د ورچي سترگه پتیه کره او نه ئي د شپي آرام اوکړو .... او
 آفرېنگاه د زرغن د لور سختي معاف شوه .... ر غريو) ماشوم
 کلي دکل کېدو نه مخکې او ژړېد ه - د مسېدو نه آکا هو او ژړېد ه -
 د غورېدو نه آکا هو او د ورېد ه .... نه ئي سپرله او ليد و او نه
 د سپرلي نه خبر شوه د ما ئيگر نس چي زيړېد و نو ماشوم تورو
 هاوړو ته او سپارله شوه .... مور ئي ژړل دېر ئي ژړل - په
 ژړا ژړا ئي سترغلي پر سپدلي وو - د مور د سينې پسي راويخ

شوي وو. نو د پښو ټڪو ټڪي د ٿورو خاورو د لاندې په جوانه
 خوب اوده وه .... مور شپه په اٺون بيلون ټپه ڪره - او سحر
 وختي چي ملا بانگ وپلو مور برقعو په سر اديري ته لاره ...
 لويه اديره ... ڪنڊر ڪنڊر ، هپت هپت اديره خاموشه
 خاموشي - زرهه لڙوونڪي او بوکنوونڪي خاموشي ..... ڪپڙا پير
 قبر ونه - ڊپر قبر ونه - بي شپه قبر ونه .... او ڏقير ونو په
 دغه بناريه ڪنڀي ڏڏي ڏماشوي لور قبر دے ته لکه ڏيو ورکوڻي
 تاج محل په رنگي بناسته ٻسڪاره شو - او بناسته به وڻي سنه
 ٻسڪارڊو - ڏيوڻي منظوڻي تنڀڀڻي ماشوي قبر نو د تاج محل نه
 زيات بناسته وي .... مور دنڀڻي لور په قبر ورپر پوته - قبر
 له ٽي غاره ورڪره - لکه چي ٽيله ماشوم لورڻي سينڀي ته رانڌي
 ڪره - ڏيوڻو ٻي واره ٻي واره چغڻي ٽي اووهلي - او بيا .... ۹ .....
 ور لورڻي ٽا بڳاه شپه په دي نموشي بيابان ڪنڀي يواڻي ٽپه ڪره -
 ويريد لي خوننه وي ... ته نو به اوينڻي شوي وي ڪنه ... پوني
 زما سينه نو هم هغڻي ڊکه ده - راپاسه راپاسه چي په ٽيلو
 پڻو دي سره ڪرم لورڻي پڻي نمودڻي بڳاه نه نو ٻڌي ڪنه ....
 بڳاه نو به دي ڊوندو دلاسه ٽر ٽهي نه وي وهلي ڪنه ۹
 او ته به بڳاه به آرام وي بڳاه به دي ايله به آرام خوب ڪري
 وي .... لورڻي مانو بڳاه هم ٿوله شپه په سترگو سترگو ڪنڀي
 ٽپه ڪره - زهه نو بڳاه هم ناقلا ره وم - ڊپر ناقلا ره -
 دوسره ناقلا ره چي زرهه ٻي بس ٿيڻ چاؤدو - اوس ٻي هم زرهه

خريڪي وهلي - دراتلو توان هي نه و نوتاله را علم - ما و ڪي سنا
 دا نو ڪور اوگورم .... ڊپر نبالستہ دے - لوري ڊپر نبالستہ ڪور
 ڊي دے دا نو ڪور ڊي مبارڪ شه -

د مور په مري ڪنبي اواز اولينتو - د او بنکو سپلا ب دسترگو
 نه داروان شو .... دغه سپلا ب رو رو ڪپد و ڪپد و چي دوه او بنڪي
 تر ڊي نه جو ڊي شو ڊي - دوه رنڊي رنڊي او بنڪي دڪو نه رايهر
 شو ڊي او د دوو سترگو په بنو ڪنبي لکه پيڻي مرغلي را حصار ڊي
 شو ڊي - او تحه ساعت پس چي دغه د او بنکو مرغلي د بنونہ
 د قبر په کلونو را تو ڊي شو ڊي نو .... د لور مور يوه آخري سلگي
 او وهله ..... لکي چي د مور زپه او چودو ..... او د بد نصيبي مو
 زپه په رشتيا او چاودو - د مور زپه چي د اولاد د پاره اونہ چوي
 نو نور به د چا د پاره چوي ۹

د مور د پاره په زوے او لور ڪنبي فرق نشته - دا فرق د جا هلانہ
 د پاره شته - د طالمانو د پاره شته - ڪنبي د خدا ئے په نزد زوے او لور
 يو برابر دي - نو اے د جهالت په تورو تير و ڪنبي پر تو روڻو - اے د ڪرڪي
 رو نفرت په ناولو جذبو ڪرو روڻو روڻو پند و د قدرت په قانون
 ڪنبي گو تي مٺه وهئي - الله پاک چي تحه کوي بنه کوي - لور د زوے
 نه په هر لحاظ سره بنه ده - لور نو د زوے نه زياته مينه ناکه ده - د
 مور پلار د پاره په زپه ڪنبي د مينڀي او محبت جي شانہ ڊپر جذبات
 لري - لور نور حدت دے - هم دغه لور صباله د چا نور شي د چا د
 لور مگر د چا مور شي - نو اے د خدا ئے د قانون خلاف بغاوت

کوٺکونخوا بنیانو دا ظلم مٺہ کوٺی - دا ناروا مٺہ کوٺی - دُخہ اے دُقہر
نہ اوپر پئی - گورے دا اللہ تعالیٰ انتقام دے پر سخت دے - دُظلم انجام
گورے دے پر بوگنوؤ نکه دے - او اے دزرغن بنچي - اے دیوپی بد نصیپی
گور بد نصیپی مورپی - ستا سوک دوارو یختاوتہ نصیب شه - پہ دپی دنیا
نو دنیا اوسپد ونکو دے پر او ژرولی دے پر پی اوکرولی - اوس مودھغر
جهان خوشحالی نصیب شه - آمین -

جینہ

پہ مرگ بہ دوارہ سرہ مرہ شو
ارمان ہی دادے چي بہ مخبني روسوسو

د مرگ ہنچ پتہ نہ لگی ہیشوک نہ دی خیر چي زہ بہ کلہ
کوم خائے او خہ رنگی مرم - مرگ د پری اتیارہ شین دے د مرگ
د پارہ د خہ نہ پي د وخت او د عمر قید نشہ - او کہ شہ تو
ہم انسان ترے نہ دے خیر مرگ یوہ ناگہانی حادثہ دہ -
مرگ یو ناگہانی شرک دے چي

پہ چا را پر پوئی او خپلی نو نری پنی ورتہ پہ مری خبني کري -
ثومرہ ماشومان پہ ماشومرہ ختہ
مرگ د لحد تورو خاورو تہ اورسول

ثومرہ نیکی نیکی ٹوانان چي
د پلارانو د ملا تیر او د میاندا و دسترگو توس و

د مرگ ناترسہ چپ پي

د دنیا نہ پورتہ کپل

ثومرہ پلاران او تر پدل ؟

ثومرہ میاندا پي بوری شو پي ؟

او ثومرہ توس سر پي گوند پي شو پي ؟

تور سر ڀي !

او هغه توکي سر ڀي

ڀڄي ٺوڪ د پيلار د کوره

دي ڀي شمېره ارمانونو سره ڀي دولي کيڻي

ڀي سره دولي کيڻي

د خاوندانو کورونو ته رانعلو وڃي هو د ڇيل تقديرنه خبر نه وڃي

د ڇيل قسمت نه خبر نه وڃي

ڀڄي دا سره دولي د دولي

د غمونو ڀي لور.... مهيبتونو ڀي لور او از مپيبتونو ڀي لور آخرن

سفر دے او هر ڪلڀي دا سفر ڀي شي نو د بد بختي او

بد نصيبي يونو ڏور به شروع شي -

جيڻه !.... هغه نيڪلي او نياست جيڻه -

هغه د گلاب گل به ڀي ڀڄي دحج نه شرميدو ، هغه ڀي شفق به

ورتو پسخيدو -

هغه جيڻه ! هغه ڀڄي ڀڄي نيڪلي او نياست وه - دوسره

نياست ڀڄي زه ڀي نياست ڀي انفاطو کيڻي نشم بيانول -

جيڻه نيڪلي وه ،

هو اڪبر هم ڀي نياست کيڻي د چانهه ڪم نه وڻ -

ڪه د جيڻي د نياست ذڪر به جيڻو ڀي گو درونو کولو

نود اڪبر خان نيڪلي ٿواني به ڀي حجر و کيڻي ستاپله شوه -

جيڻه ڪه د گلو خسته وه نو اڪبر خان د گلاب گل -

جيينه ڪه ڏ ڄو نو درنو وه، نو اڪبر خان ڏ ڏم و آڏم خان و -

دوه ٻنڪڙي، يوه ٻنڪڙي او يو زلمي

ڌ تره لور او ڌ تره زوئي -

دواپه ڏ يونيڪه اولاد

ٻنڪڙي رشتو وه - ٻنڪڙي پوره وه - ٻنڪڙي سيالان وو -

او ٽڪه نوجي ڏ اڪبر خان مور ڊ جييني ڏ غوڻيو ڏ پاره هغوي

ڪره لاره نو .... خدائے خير چي ٿه ڄل و -

نو نن جييني ته ڊنچي چاچي راتگ ٿه بل رنگ ٻنڪاره شونن

به چي هغه ٺيچي چاچي ته مخاڻ ڪپهه نو شر مپدا به ترپي اودغه

وجه وه چي ٿنگه ٺي چاچي په ڪوڻه رانڪاره شوه جيينه لاره

په ڪوته ڪنڀي پته شو ه -

ڏ اڪبر خان مور دراتلو سره ڏ جييني ڏ مور سره خيره او چيپه له -

جييني ڏ مور او چاچي خبري اورپي ڏره ٺي ٺي وار ڏرپا و -

نه پوهيده چي دا وڻي ڏ ٺان نه ٺي ٺيوس او ڪر و جييني دا وڻي؟

دا وڻي نن ستادا ڏره ڏا سي بي قابو ڏرپي بي اسي ڏره ڏا سي

بي قابو ڪپهه مه - ڪه نن ته بي قابو شوپي ڪه نن ته ڏ قابو

ته او وڻي نورما ڏرون ٺول ارمانونه به ڪور ٺي پوره پوره

شي -

جيينه ! ڏ ٺان سره لگيا وه، اوچي ڏ خيالاتو ڏ سمندر ته رابهر ^{شوه}

نو ڏ مور غنڀي تر غوبو شو -

ڊر جيينه نو ستاسو امانت ڏ ڏ ٺي چي ڪله ستاسو غوڻيو

وي ” نچيل ڪورته ڀي بوتل شيءَ -

لاره ڊجيني ۽ او اڪبر خان دنيا بد له شوه - دواره به هر وخت
 ديوبل په خيالا تو کني چيه چيه وو - ڊيوبل په تصوي کني
 به ڀي ڌروند شي ورڇي ٿي پر پي - ڊ خيالونو او تصوي دنيا
 يوه رنگينه دنيا - دارمانونو اونحو شحالو دنيا - يوه ڊاسي دنيا چي
 ڊو و مينو زبونو درزا پکني په يو توله وه - حرڪت ڀي په
 يورفتار و -

دوارو ڊاسي محسوسوله لک چي ڊ شي ڊ آسمان ڊ ستور و
 پر قا توڻ هم سپوا شوه -

دوارو ته سپون مي هم ڊ ڀڄو ا په نسبت زياته نيکلي او
 بنا سته نيکار په ه ٿوله فضا و ٿول ماحول -

ڊ ٿوانی په رنگينو کني را و نغبتے شو -

او! دوه مٿن زبون نه چي ڊ ڌروند په لاري ڊ ملگر تيا تاي

او کري نوم ماحول ورته هم دغه رنگي رنگين نيکاري - لنه ا دا

چي ڊ ڌروند شي ورڇي ڊ رنگيني دنيا په تصوي کني په ٿي

ٿي پر پي او چي اڪبر خان ڊ انجيني ڊ گري وا خسته نومور

پلار ڀي ڊ واده بند بنا او کوه - ڊ واده نيته کني سوڊے شو

جيينه په کني کني کني استه -

کني ..... چي ڊ مور پلار په کور کني ڊ جيني ڊ ناستي ٿائے

وي چي جيني پکني مپلمند وي -

خدا ئے خبر چي ٿه ڇل و - ڊ جيني په زبه کني ويره نموند؟

۵ - خدائے خبر چي ڄڻ ۽ چي ڄڻ ڊجيني ڊزبه ڀه درانار
 ڪيئي هغه تلوسه نه وه - هغه خوشحالي نه وه - هغه ڊخيالونو
 او تصور رنگينه دنيا جيئي ته ڄڻ سڀڀه سڀڀه او ورانه
 ويچاره نيڪار ڀه -

ڀه لاسونو او پيسو لڳد لو نڪريزو نڪري چي چي ڇي ڇي ڇي ڇي
 نمونن چي دانگريزي ڊلاسونو او پيسونو لڳي ڪري - او لاسونه
 پيسي ڀه - خورنخو او بو او - نجي - چي دا سوئي ڇي ڇي ڇي ڇي
 شي - نو جيئي دا سڀي نه شو ڪول - حڪم چي هغه ڀه ڪنج
 ڪيئي ناسته وه - شپه ڀه شوه .... عمره شوه - ماڻگر
 شو - مخڪي ورا .... او ورسي جنج راغلو ڊجيني اور
 نور شو .... بنايست ڇي ڇي ڇي ڇي ڇي هرچا ڊناوي بناست
 او ستا ڀلو -

ڀه خوشحالي او نندارو دولي پوري ته شوه -
 ڊالا ڀه چغو سورو او تپو ڪونو ڀه تپار ڪي دولي ڊ
 اڪبر خان ڀه ڪوڇه وردنه شوه -

او دڍي ڄڻ نه ڊجيني ڊڙو ڊو ڊو ڊو شروع شو -
 اڪبر خان به ڊجيني سترگو ته ڪل - ڊڀه ڊڀي ڪرانه وه -
 ڀه جيئي هم اڪبر خان ڪم ڪرانه نه و -

ڊيني ڪور و - ڊنو خوشحالي او اطمینان ورڇي شپي وڃي
 ڀر ڀي - اڪبر خان انجنيئر و - او يوه ورڇ دا سڀي ر غله
 چي هغه ڊا اعليٰ تعليم ڊپاره لندن ته روان شو -

د رخصتيد و په وخت ټي جينينې ته اووې -

«و جينينې خفه کېږه م زه به که خپري زه راشم»

«ثومره زړبه راشي اکبرخان»

«بس که خپري دوه کاله دي د سترگو په رپ کېږي به تېر شي»

«دوه کاله به د سترگو په رپ کېږي تېر شي»

اکبرخان ته نه ټي خبرچي د جد ايښو په لمحده هم لکه د کاله

هومره او بده وي نو دوه کاله به شنگه د سترگو په رپ کېږي تېر شي»

«جينينې زما د پاره هم دا جد ايښو نه ده توشه او کوم؟»

«اکبرخان حد اے خبرچي زما دا زړه وېي دومره ناقلا ره دے -

ستالندن ته په تلوزما زړه وېي دو پېښي - ستا په دې تلو کېږي

مانه نچله تياهي وېي بنکاري؟»

«نادانې جينينې ستا شخه خيال دے چي ستا اکبر به کني تا هېره

کړي؟»

«ته په مادا سپي بدگمانه ټي»

او هره شخه په نچل خاوند باندې تر شخه حده پورې بدگمانه وي -

زما ستا په مينه باندې باور دے - وېي بيا هم زما زړه ....»

«د زړه نه وسوسي او باسه - پښتون په ژوند کېږي يوځل

مينه کوي بيا بيا نه کوي»

«اونوره ددې ماشوې لونگينې په سر قسم -

اکبرخان د لونگينې په سر دواړه لاسونه کېښودل او د جينينې

سره ټي لوظ او کړو چي زه به تانه هېر وم» جينينې په

ڌر ٻڌ لو سترگو اکبر له رخصت و رکرو او دا ٽپه ٿي ورته اووے

په مرگ به دوا ٿي سره مره شو !

ارمان ٿي دارے چي به مخکيني روستوشو نه

اکبر لاهو په کوڅه اووتو - جبينه کوڅي ته ننوتو په کٽ

کٽي پر مخي پر پوته او په چغو چغو ٿي اوڌرل -

هم دغه رنگ سڪرونه په ماڻها موٽو رومانها مونه په توروشيو

بدل ٿي - په هره دوڻه ورځ به د اکبر خط راتلو - د جبينې

سره د مينې لوظونه به پکښي تازه کيدل - جبينې به ديو خط

ته تر بل خط پوري ورځي ٿي شپي شميرلي -

خطونه رو رو کيدل د دوي ٿي ورځي نه خط هفتي ته

اورسپد و - او د هفتي نه خبره مياشتو ته ورسپده د

اکبر خان په خطونو کښي د مينه ناکو الفاظو څاڻه سپور و

ستغو او بي مطلبه خبر و اوتيو لو -

جبينې به د لوظ مطابق هر ورځ اکبر خان ته خط ليکلو ٿيل

لوظونه به ٿي ورته يادول - د لونيگني خبرې به ٿي ورته

ليکلي - ورته به ٿي ليکل چي لونيگنه زما ډيره خوښه ده

څکه چي ددي سترگي بالکل ستا په شان دي - اکبره لونيگنه

دي ډيره ياده وي - اوس ٿي بابا هم زده کوي دي - په

تر ټري څر به خبرې هم کوي - خو ددي دومره اوږد خط

په جواب کښي به صرف دوه کښي خط راتلو - زه ډيره

ناوزگارم يم دومره نا اوزگارم چي تاسو ته د خط ليکلو وقت

راسره هم نشته -

لايه جيته د فکرونو او وسوسويه سيند لاهوشوه - د
 اکبرسره اوس دومره وخت نشته چي جيئي ته خط اويکي؛
 د جيئي زيه تبه اونهو په ... او چي خه وخت د کلي يو
 بل زلمه دندان نه راغلو اودا خبري راوړو چي اکبرخان
 هله بل واده کرے دے - نوجينه پوني شوه - بالکل
 پوني - جاپي ٽي اوشلوي - د سرو پينته ٽي په موتومو
 را اوشوکول او که لونگينه تر پي نه هوا بني انوا کرے نه و
 نوشاند چي په سري به ٽي ورته زور کرے و - ډيره لويه
 صدمه وه - د جيئي نازک زيه دومره لويه صدمه داسي په
 اسانه نه شوه زعملے - نو انسان له خداے پاک ډير صبر
 ورکرے دے - شو ور ٽي د پونيوب دا چيه وه - رو رو د
 جيئي زيه د حالاتو سره سمجهوته اوکره او چي بز ساہ صور
 شوه نو خيله اور لونگينه ٽي راتر غاڙه ايسته په چغو چغو
 ٽي اوڙيل ... " نوڊي لوري ارمان چي ستادا ستر ٽي
 ڊي وفا کير په شان نه وے - زيه ٽي غواڙي چي دادواڙه
 ستر ٽي در له رندي کره - چي ستادا غت غت کاتي ويلي
 شي - چي ستادا چي چي بانه بونڊي سونڊي شي -
 وپم چي دا ڊي وفا اکبر نخينه ستادري سپن مخ نه
 را و شو کوم نو ... خه اوکره هنج هم نشم کولے لوري -
 ته زما لوري زما د پلتون د تکو تورو شپو ملگري زه به

دا ڇيل پياڻي ڙوند ستا پيه مينه پوري ٿي پروم ..... نو خنگه
 به ٿي شي ..... په ٿوانه ٿوانه ڪنهي جدا ٿي لڳي ڇي
 بوگنو وڻڪي شي - ڊي ڊي ڊي او ڊي ڊي سپر ڊي شي پيه
 جدا ٿي ڪنهي خود جدا ٿي ڏرون ڇي ورڇي پيه غنوپه
 اغزو ٿي پي - زه به دا اوڊا ڙوند پيه غنوپه اغزو
 ٿرنگ ٿي ڪرم - دا ڇاوند جدا ٿي خود بنجي ڊي ڊي ڊي
 ..... زه هم پيه ڙوند مره شوم مره - دا سي مره ڇي .....
 خلقو ته به ڙوند ٿي ڪارم ٿو اڪبر زما پيه ٿو اني پوري
 خدا اوڪره ..... بنجه ذات هرڇه ز غملي شي نو پيه مينه
 ڪنهي شريڪ نشي ز غملي هغه چا ٿي ڪره ڊي ڇي -

هره ناپسنده به ڊي يو سم

يو ڊي پيه مينه ڪنهي شريڪ نه ٿي ٿيو

هرڇه وڻ - دولت وڻ جا پڻاڊ وڻ ڇيل ڇيلوان وڻ، نو .....
 بنجه ذات نو صرف د سر سور ٿي غوا ٿي - او ڇي ڊي ڊي
 سر نه سور ٿي (نو شي نو هغه پيه ڙوند وڻي مره شي ...
 غم ڊي جي پيه زره ته پر پوتو - هغه ڊي ڇا خبره ڇي پيه زره ڇي
 گو ٿي او لڳدو ..... نر ٿي شو هر وڻي ٿي
 او ٿو ٿي ..... او يو ورڇ زير ٿي ما ٿي ڇي پيه جي پيه پهلوشي
 دا غله، نو پيه اشاره ٿي لونيگنه ٿان له را و غو بنه - لونيگنه
 مور ته رانڊي شو - ڊي جي پيه نظر د لونيگني پيه غبو غبو
 سترگو پر پوتو - زر ٿي ستر ٿي پتي ڪري - لونيگني ڊي مور

په سينه سرکېښودو په ژړا شوه - د مور د سترگو نه دا وينکو
سپلا ب داروانی و - په ترټرې ژبې د لور سره لکيا وه -

پې وفا کبره د ژوند په آخرتو سلگو کښې هم را ښکاره نشوې -
لږ خوبه را غلې وے - زما د زندن دا سلگۍ خوبه دې لږې

يندې وې - زما مو دا خيال و چې مونږ دواړه به يوځای مرو -

د مرگ په خوشې لاره به يوځای سره شو ..... اکبره که ستا

ياد شي نو ستا د رختې وپه وخت درته ما دا تپه کړې وه -

په مرگ به دواړه سرد مره شو

ارمان مې دا چې به مخکښې روستوشونه

نواے ديورپ په رنگينو کښې ورک شويه اکبره جبينه روانه

ده يواځې روانه ده زبه چاؤدې روانه ده ته خوشحاله

اوسې هرځای کښې چې ټي - نو د قيامت په ورځ به ستا

گړې ان او زمالاس وي - اکبره .... پې وفا کبره ....

اوچې 'هوانې لونگينه د مور د سينې ته راپورته کړه نوجبينې

يوه آخرتې سلگۍ او وهله او ښکې داروانې وې او د جبينې

په زير مخ په زير و انگو اول سپينې سپينې او بيا زيرې زيرې

غوندې 'هورې شوې او بيا اوچې شوې -

حرص

(اسوڀلے) او... دچاپه سترکوچي دحرص پږدي راواوږي هغه انسان
 بيا د انسان په جامه کښي چوان شي - حرصي انسان بيا چيچل
 کوي - حرصي انسان بيا دارل کوي - توبه خدايه توبه انسان
 نومره ناپوهه مخلوق دے - دنيا ددي شو ورځي ژوندون
 دپاره دے نومره ناپاکوچاروته تيارشي -
 ښه ږي يادشي داسي ږي يادشي لکه داساعت - که اتبار
 مونه کږي نو ورشي دکل آبادکلي هغه کنډرونه دماضي هغه
 يادکارونه بد درته اوس هم دسيد خان دحرص داستان دحال په
 ژبه بيان کوي - ورشي اوگورځي دکل آبادکلي کنډرونه اوس هم د
 سيد خان په ناپاک کردار د غم او ښکي تويوي - ورشي اوگورځي چي
 دکل آبادکلي کنډرونه اوس هم د سيد خان د مشر ورور امير خان د
 مظلوميت قصه په سلگو سلگو بيان وي - رونه که تاسوکل آباد
 ته نه شي تلے - که تاسو دکل آباد وران ويجار کنډرونه نه شي
 يدے نو دد غم داستان به درته زه بيان کوم - راشي چي د انسان
 په جامه کښي د شوي قصه درته زه اوکوم -
 امير خان دکل آبادکلي خان و - ډر دروند - ډر خوب او ډر
 د عزت خاوند و - ددي امير خان د کشر رور نوم سيد خان و - د

هغه هم ډاڻمير خان هومره جا پندار و - نو په دغه جا پندار ډ
 سپد خان ډ حرص تنده سره شوې نه وه - هغه په خپل جا پندار
 کښې نور زياتواله کول غوښتل - او ددې د پاره ډ ډ پرې مودې
 نه هغه يوه منصوبه جوړه کړې وه نو د حالاتو انتظارې کولو -
 راځي چې ډ ډه ساعت د پاره سپد خان پرېږدو - او امير
 له به لار شو - امير خان چې څنگه په ظاهره دروند غوږ دے، داسې
 ور له خدا ئه نوي هم مور او دروند ورکړے دے - ډاڻمير خان يو
 زوے و " فرید " د لسو کالو ماشوم - دومره بنا سته و لکه ډ کلاب
 کل - سور سپين - غټې غټې سترگې - پلن تنده - لوړه دستگه
 پرونه - فرید په پلار ډ پوگران و - ځکه چې هم دغه يو زوے ئې و -
 نور اولاد ئې نه و - نو ځکه نو فرید ډ مور ډ سترگو توب او ډ پلار
 ډ زړه ټکور و - امير خان به ډ هرې جمعې په ورځ د ما سپين
 موخ له بيارته تلو - هم دغه رنگ يوه جمعې چې ډ هرې شکل سما
 گرمي وه امير خان سم دستره پاکې جاې و او غوستې څادر ئې په اوږه
 کېښو او بيارته روان شو - او ډ تلو به وخت ئې فرید ته تاکيد او کړو
 چې ډنهر ته لامبار پاره لار نه شي نو فرید چې ډ غرمې ډ وډو
 او غوږه نو مور ته ئې او وے چې زه په ډنهر کېښې لامبم نو سمه ستي
 راځم - مور ډ پر منع کړو نو فرید لار و ډ کوڅې نه او وټو - په لاره
 کېښې ورسره خپل تره سپد خان مگرے شو - سپد خان په خيرو
 خيرو کېښې فرید ډ کلي نه بهر ته باغونو ته بوتلو - او څه وخت
 چې دا دواړه تره او وراره ډ باغ ډ صبح ته اور سپد ل - نو سپد خان

ناسايه فرید دمری نه اونیوؤ۔ په مزکه ئی را سوملو لو او دواړه
 پینچي ئی نکه دشرخ دخپل وراره په مری نښني کړي فرید د پري
 لتي اوتیکولې۔ د خان دخلا صولو د پري وسې ئی ر کړي نو د
 سپد خان د نوڼو پڼجو نه ئی خان خلاص نه کړے شر۔ لنډه دا
 چي بقی سترگي ئی راووتې۔ په نوله کښي ئی زگونه راغلل او
 آخرخ شو... فرید ساه ورکړه دخپلو تاولو ارادو دکمیل دپاره
 یو حرمي انسان دخپل نوڼ وراره په وینو خپل لاسونه سره کړه
 او بیا... د تکیه غړي په خاموشي کښي سپد خان دمور
 پلار د اړي یو نیازین زوئ لاش دمزک نه رپورته کړو او بخت
 دنهر اوبو ته ئی او سپارلو۔ چپو نکه دمور د غپنې په شانی
 فرید په خپلو خانگونو کښي راغونډ کړو او د خان سره ئی تل ته
 ښکته کړو۔

د فرید دمور زړه ناقدره ؤ۔ کله کوشې او کله دروازې ته
 کېده او نومره چي وخت تېرېدو دمور په زړه کښي قسم قسم شکر تو
 غزونې کولې۔ پر پشاني زیاتېده د زړه حرکت چي وره کېدو۔
 فرید ولې را نغلو۔ ولې ئی دومره ناوخته کړو۔ ده ته دمور زړه
 نه دے معلوم چي... زما زړه د فرید په نه لیدو نومره خرپکي
 خرپکي وي نومور غریبه نه وه خیر چي فرید سره خه کاني وشو۔
 کوي لويې ورسره وشوي لاره غرمه په ماسپڼځین بدله شوه
 اود مور پر پشاني نور هم سپورا شوه۔ چي شمېره وسوسې
 ئی په زړه کښي را پېدا شوې۔ قسم قسم شکونه او کمانونه

په زړه کښې کړمېدل - وخت په تېږي سره مخ په وړاندې روان
 ؤ - لاپو ما پښخېن په ما ځيگر بدل شو نو د فرید هېڅ پته ونه لگېد -
 او تېر ما ځيگر چې اميرخان د بنار نه کور ته راغلو نو د فرید مور ته
 ټوله قصه تېره کړه - اميرخان هم په هغه پېښو د کور نه رووتو او د
 فرید په لټون پسې ټي سړي تواره کړه نو تر ما سختن پورې د
 د فرید هېڅ پته ونه لگېده - د اميرخان زړه ټکه او جوړه نه...
 هېڅ نېټې ته ونه رسېدو - په خپل کشر ورور سيد خان پسې ټي
 جواب اوکړو او چې هغه راغلو نو اميرخان ورته ټوله قصه تېره کړه -
 سيد خان صلاح ورکړه چې ..... راځئ چې نهر کښې ټي اولټوؤ
 کېد مے شي چې په نهر کښې ټي لامل ماشوم ؤ او د ووب شوے وي -
 دکلي خلق راغونډ شول لالټېنو نه په لاس د فرید په لټون
 پسې نهر ته روان شو - سيد خان هم د دې خلقو سره مگرے ؤ -
 او هر کله چې دا خلق د باغ توارو شا را ورسېدل نو په نهر کښې د
 ونو په يوې جنگي کښې د فرید سپين لاسونه او پښې د لالټېنونو
 په رڼا کښې خلقو ته ښکاره شوې - لاش د نهر نه راوويستے شو
 او په غاړه باندې په شين کېل واچولے شو - د فرید سترگې ټپي
 ټپي راوتې وې - پلار خپل نياز بين زوے په خپلو لاسونو کښې راټور
 کړو - د اميرخان زړه غوښتل چې په چغو چغو او ژاړي نو دا
 ورته خپله کمزوري ښکاره شوه نو چپ پاټي شو - او ټول خلق
 چپه ټوله خاموش زورېدند سر وټه مخ په کلي روان ؤ - اميرخان
 سر زوے په خپلو څانگو نو کښې نيولے مخکښې مخکښې او نور خلق

وريسي روان وٿو - اوچي ٿاڻ وقت داد لهه دباغ منج ته را اورسپناه نو
 .... ناگهانه دڪلاشن ڪوف يوبار او چلندو - امير خان پرڻج را پرپوتو
 زوڪ لاش لاندې او ديلار لاش پرڻي دپاسه په وينو ڪنڀي لپت
 پيٽ پراته وٿو - خلقو دپرڻي منڊي ترڻي اووهلي نود شپي په
 تياره ڪنڀي هڻج پته اوتنه لڳده پرڻي داهوڻه وڻي اوشو؛ داچا
 اوڪره .... دڪلي نه ڪٿ را اونمو بنٽي شو، په يو ڪٿ ڪنڀي پيلار او
 زوڪ دواڙه غارڻي غري واپوڪي شول - اوهرڪله چي داڪٿ په
 ڪوڻه وردنه شو، نورونو زهه به درته هغه نقشه ٽنگه بيان
 ڪيم - ماسره دومره دپڙي لي الفاظ نشته، ماسره داسي په غم
 لڙي الفاظ نشته پرڻي زهه په دغه زخمي زخمي واقعي نقشه راکاڙم -
 د فرید دمور هغه پونئ پونئ چئي هغه خير پي گريوان او
 بير سر .... توبه خدايه توبه دومره لوڪي غم - داسي نڪار پنه
 مڪه چي دآسمان فرشتي هم په ٿر ادي - داسي معلوميد ه لڪه
 چي ٿول ڪاٺاٺا يوه سلگي شو - يوه اوچه سلگي يوه داسي
 سلگي چي دهرچا په زبه ڪنڀي ٿي پرهر جوڙولو - هرڻوڪ داسي
 او دغه زوڪي فرید په مرگ خفه وٿو - ٿول ڪله خفه وٿو، دوسره
 خفه وٿو - چي ددغه خفڪان د بيانولو دپاره ماسره الفاظ نشته -
 ماسره موصله نشته .... او صباله چي دا عبرتي بخاڙي دڪوڻي نه
 اووڻي، نود فرید دمور لڪه چي زبه اوچوده - په زبه باندي ٿي
 داسي تياره را غله چي دغه تياره بيا په رها بدله نشوه - دغه
 تيس ٿي د امير خان تهر او د فرید مور هم د قيس تورو تيس وٿه اورسو-
 له

رپور تہونہ اوشول - تفتیشونہ اوشول ، تپوسونہ اوشول تو
 ددې وراتي ماشورپي سر را بنڪاره نه شو - (اشعوري طور ڏسپڻ خان
 حرڪات سڪنات داسي وُوچي ڏ ڀوليس پرپي باندې شڪ راتلو
 دهغه حرڪات سڪنات داسي وُوچي لکه ڏنل په ٻيهره نس وي -
 سپد خان نچيل ضمير ملا مته ڪر وچي دا ڀي شه ڏ اوڪرڻ - د جاڻپڻ ادر ڀاره
 ڀي اول ڏنچيل نياز بين وراهه په مري زور ڪر و - او بيا ڀي دنچيل مشر
 رور سينه په گولو سوري سوري ڪره دا ماشه اوڪرڻ دا ماوڀي
 اوڪرڻ - لنهه اچي ڏسپڻ خان مرضير راڙوند ڏ شو - او دے
 ڀي دومره ملا مته ڪر وچي يوه شپه ناساپه دا پياسپد و ٽوپڪ ڀي
 راوا نڌو - گڙني ڀي ملا ته واچوله اوپه کوڙه اووتو .....
 سپد خان کله پر پڻو دو وطن ڀي پر پڻو دو - بنجه او پڇي ڀي پر پڻو دو -
 اولارو ڏ تورو غرونو مسافر شو -

سپد خان ڏا مير خان نه وانه وراهه ڪرڻ او ڏسپڻ خان نه قدرت
 انتقام و نڌو - داسي انتقام چي ڏسپڻ خان ڙوند - ڏسپڻ خان کور
 د خلقو ڀاره يو عبرت شو - يو داسي عبرت چي ٽول عمر به
 ڏ خلقو ياد وي -

رونيو راشي اوگوري ڏکلا آباد کلي هغه کنڊرونه نن هم
 ڏا مير خان په مظلوميت او ڏسپڻ خان په بربريت د غم او بنڪي
 تحثوي - امير خان او فرید شهيدان شول او سپد خان دوزخي -
 ڏا الله تعالیٰ انتقام ڇپر بوگنو ڏنکے دے - ڏ ظلم انجام ڇپر عبرت ناک
 وي - اے د دنیا په مال او جاڻپڻ ادر پسي پونو روني مٿه کوڙي ظلم

مٺ ڪوٺي - ڄاڻندا آهن ڇا خان سره قبر ته نه ڏي اوري - مرڪه
ڇا خان سره په سر نه ده مگر ٺوڻي - دا هر شاهه پاڻي ڪپڻ وٺي ڏي -
دا هر شاهه به دلته پاڻي شي - او هر شوڪ به دوه لاس اودوه پيئي
دقبر تورو خاورو ته اوسپار لئ شي - نوبيا؛ بيا داڇي دحرص انجام
ڏي پر بوگنو وٺي وي -

۵

ارمان به هغه وٺت ڪنهي در شي
ڇي ڪٿي ڏي واخلبي توري و خاورو ته ڏي ورينه

شمپرڪاڪا

اے لوید حدایہ، اے عظیمہ خدایہ، ستاپہ دے پي شمپر مخلوق
 کني ستاپہ دے پي شمپرہ بندیا نو کني نپکان ہم شتہ، بدان ہم
 شتہ، ینہ ہم شتہ نراب ہم شتہ - پہ دے پي شمپرہ مخلوق کني
 داسي ہم شتہ چي ستا ذقہرو غضب نہ شپہ ورخي پہ لوزان دي -
 چي ستا ذويري نہ ئي حراموتہ شاکرپدہ - بد و چاروتہ ئي شاکرپدہ -
 اوداسي انسانان ہم شتہ چي دچا دژوند ہرہ لمحہ پہ کنا ہونو
 کني تہ پي چي دچا ہر قدم ديدی پہ لور پوس تہ کپي - منہ
 پو ہپزم چي داسي کسانو پہ خيلو ذرو نو کني تحہ فيصلہ کرپدہ -
 نہ پو ہپزم چي دوي و لي داسي باغيان شوي دي آيا دوي دا
 خيال دے چي دوي سرہ بہ د قیامت پہ ورخ دوي د عمل حنا
 کتاب نہ کپي - کہ چري دوي دا خيال وي چي دا تو لي بي حقیقتہ
 خبري دي - دا تو لي دنہ منو خبري دي نو دا خيال ئي غلط دے -
 د قیامت پہ ورخ د حساب کتاب پہ ورخ بہ دھر چاسرہ د ذري ذري
 حساب کولے شي -

دے پي حقیقت نہ انکار شي کپدے چي کناہ کوونکے گنہگار دے
 اود قیامت پہ ورخ بہ ورلہ سزا ورکولے شي - ہر بي کوؤ منکے

دَ لوئے خدائے مجرم دے او ددڙي جرم سزا به ورکولے شي - هغه لوئے
 خدائے دوزخ د گنهگارانو د پاره د مجرمانو د پاره - د قاتلانو د پاره
 د منکرانو د پاره پور کړے دے - په دږي وجهه درته منت کوم چي
 روڼو داسي بي پروا کړي مه - داسي بي سره کړي مه - هسي نه
 چي اوبه د ورخه پري شي نو بيا به کورے خبره کړانه شي - هسي
 نه چي د ژوند گهری ناکهانه پور شي نو بيا به کورے د توبيخت
 هم نه وي -

اے لويه خدایه موبن انسانان کړي - موبن پکان او صالحان
 کړي موبن ټول صحيح مسلمانان کړي چي په بنه بد کښي تميز او کړے
 شو - چي ستا په نبود لږ شوې لار باندې روان شو - چي د گمراهي او
 بد ناهي په تورو تير وکښي رانه لاره خطانه شي - چي په ناپوهي
 کښي د تباهي تورو تير وکښي ورک نه شو -

اے عظيمه خدایه ! په دږي کښي شک نشته چي تا انسان
 اشرف المخلوقات پيدا کړے دے - په ټولو مخلوقاتو کښي اشرف
 د عزتونو خاوند - د مراتبو خاوند خو... هله چي انسان په صحيح معنو
 کښي انسان وي - چي انسان د انسانيت په چوکاټ کښي دننه ژوند
 تېروي - چي انسان په نېغه لار روان وي - او هر کله چي انسان د
 انسانيت د دږي نه اوځي نو بيا د حيوان نه بد تر شي - چي انسان د
 انسانيت د چوکاټ نه بهر اوځي نو بيا ترې انسانيت هم امان غوږي -
 او نو شرح د اهل کوي - شرح مائول کوي - شرح خورل کوي نو
 هله چي اهل کوي - چي دلودږي د لاسه مجبوس شي - چي په

گپڻه نهرشي نو هله .... گني چي په گپڻه موروي نو په خنكل گني د
 وني د سوري لاندې پتهپي سترگي يونخوا ته پروت وي، كه دنيا پير پيري
 را پير پيري نو هم عرض پوي نه كوي -

او انسان؟ انسان چي مورشي نو دارل كوي -

انسان چي مورشي نو ظالم شي -

انسان چي مالداره شي نو حرص ئي زيات شي - او د بل په مري غلي

كيدل ورته هم خپل حق بنكاري -

نواي روڼو! زه تاسو نه دا پيسو كوم - تاسو مال د دي خبري

يو اب راكړي چي د داسي انسان نه گني شرح بنه نه شو داسي انسا

گني د چوانيت د درېونه لاندې پري نه وتو -

ولي پري نه وتو - د داسي انسان نه چوان - بلكه شرح پري

كار ئي د خپلي گپڻي د تنوس د كولو د پاره د ژوند و چوانانو او

انسانانو دارل دي - د دغه شرح نه هم داسي حرصي انسان چي

د خپل حرص د تندي سرولو د پاره د بل انسان په مري چاره راكار

يد تر دے - پر پوتے او د نفرت جوگه دے - او د لاشه كوئي - دا خبر

به پير پير دو - بل مثال به دركوم بل حقيقت به درته په گوته كرم -

تاسو ماته دا او وايئي چي پسي تر شو پوري وار نه وي راوړل

نو پسي پري باندي غم عرض كوي! - تاسو چري ليدلي دي چي

يو پسي چري پسي ته لاره نيولې ده - يو پسي پسي ته ئي په بد نظر

كتلي دي - د غسي هريو خناور به را واخو - د هر خناور مثال به

مخكبي كيدو چي په دي حقله يو خناور هم د مقره حدونو نه

تجاوزه کوي - بلکه ک تجاوز ک کولو مثال قدر له هم زمونږ په
مخکښې نشته په ځناورو کښې د يو صنف ځناور به هېڅ کله د خپل
مخالف صنف سره د هغې د مرضي نه بغير غير اخلاقي عمل رونه
کړي - غير فطري حرکت به ورسره رونه کړي -

رو انسان .... ؟ چي الله تعالی ور له د اشرف المخلوقات درجه
ورکړې ده ، د دې چي د انسانیت د دائرې نه روحي - نودے د چوان
نه بدتر شي - په ده باندې سترگي پټې شي د شرافت ټولے
رځيرونه وشلوي ، د بيا خورنه پټي د بيا مورنه پټي - د
بيا نچله نه پټي ، پردي نه پټي نو تاسونه زه ټوس کوم -
چي ! مے روڼو داسي انسان گني د انسان بللو جوگه دے - داسي
انسان گني د چوان نه بدتر نه دے - داسي انسان گني د سپي غوندې
د گنده چوان نه هم سپک کنده او ذليل نه دے - روڼو دوه لاسونه
او دوه پښې - دوه غوږونه او دوه سترگي او ژبه د انسان نه اتا
نه جوړه وي - انسان د انسانیت نوم دے - انسان د شرافت نوم
دے - انسان د اخلاقو نوم دے - او په چاکښې چي دا څيندونه
نه وي دا خوبې نه وي - دا اخلاق نه وي نو بيا زه بخښنه غواړم
چي داسي انسان ته نه زه انسان وپلے شم او نه بل - ځکه چي
داسي انسان د الله تعالی د طرفه مقرر کړے شو و حد و نونه تجاوز
کړے دے د خداے د لارې نه روگرداني کړې ده نو ..... داسي
انسان ته به څوک څنگه انسان او وايي -

۲ مے لويه خدايه ! ته په خپل فضل و کرم سره مونږ انسانان

کری صحیح انسانان - موبن دکنا هونونہ پہ امان کری - موبن مسلمانان
 کری چچی پہ بندہ بد کبھی تمیز اوکریے شو -

انسان ثومره غافل دے - ثومره ناپو هه دے ثومره احسان فرامو
 دے کہ چری انسان غافلہ نه وے - ناپو هه نه وے - احسان
 فراموشه نه وے توده به دالله تعالیٰ داپی شمپره احسانونہ وپی
 هپرول ده به دمور پلار سره پی رنجی وپی کولہ - دھغوی پی عزتی
 به پی وپی کولہ - وپی به پی دھغوی حقونہ هپرول ؟

مور او پلار ! چچی د اولاد دپاره دکبھی حیثیت لری - چچی دک
 پینولاند پی بی جنتونہ لونگری پی - چچی دک چا دک موناو خا وری
 دک اولاد دپاره دک بنکلولو بوکھ دی - نو دک داسی هستوسره دک اولاد
 سپک او نارواسلوک کنھی ناروانه دے - دمور پلار په پی عزتی
 به کنی الله تعالیٰ نه خفه کپی پی وپی به نه خفه کپی پی - شوک چچی
 دھغه لوٹے ذات دک حکامو خلاف ورزی کوی الله تعالیٰ به تری ضرر
 ناراضه کپی پی -

نو بیا ..... ؟ بیا وپی دا ٹھنی ٹھنی اولاد دک الله تعالیٰ دک دی
 اتل قانون خلاف ورزی کوی - وپی دمور پلار سپکاوے کوی وپی
 دمور پلار سره په ترس چلبی پی دا اولاد وپی دومره تا فرمانه ،
 داسی سرکشه ، او دومره احسان فراموشه شی ؟ .....
 خدائے پاک دی شمپرا کا او بجنبی - دپر بندہ سرے و - دپر
 نیک انسان و نو .... دپر زره چاؤ دے د دنیا نه لارو - د دنیا ہول
 غمونہ او مہبتونہ دایوٹھائے شوی وو او دشمپرا کا کا شرو مند

ترې نه بور شوے و - د شمشپړ کا کا د ژوند دو پټ نوم غم و -
 او بکې او سلگي چې د ژوند په آخونو ورکو کينې د هغه ملگر مے شوے
 وے - سلگي چې په آخر عمر کينې د شمشپړ کا کا په شونډو و مېشته
 شوې وې - د هغه ټول ژوند يوه سلگي وه يوه داسې سلگي چې
 د هغه د هر پر هر زړه د تل نه به راپورته کېد ه - د هغه د
 زړه د مسيد و نکو پر هرونو نه به راپورته کېد - د هغه د زړه
 د تناکونه به راپورته کېد ه - د هرې سلگي سره د شمشپړ کا کا دا
 خيال و چې کينې درد به يې قلا رشي څرکي به يې په آرام شي - نو
 د هغه دا خيال غلط و دردونه او غمونه، څرکي او فريادونه اوس
 د هغه د ژوند سره بيخي غاړه غړي شوي وو - او چې ژوند ختم شو -
 نو سلگي هم په قلا شوې - دردونه هم په تو او غرونو
 سر شول -

اوس د شمشپړ کا کا په دگونو کينې نه وينه زغليده اونه د
 هغه په شونډو او چې او چې سپرې سلگي نور پې - اوس د
 هغه په سينه کينې نه پر هر پر هر زړه حرکت کولو اونه د زړه د
 تناکونه اوچ اوچ دردونه راپورته کېدل - هرڅه يخ يخ شول -
 چې شمشپړ کا کا يخ شو نو پر هرونو هم خوږې وروستې - تناکي اوچود
 او سلگي په قلا شوې -

شمشپړ کا کا ! نه يم خبر چې د مرگ په وخت به ستا احساسات
 څه وو - چې تابه څومره په ناخوالي مرگ ته غاړه اېښودلې وي -
 چې تابه څومره په نامرادي ساه ورکړې وي -

اے غم ڈھیلیہ شمشیر کا خدائے دی اور بجنہ - ہفتہ دنیا دی بنائے
 شہ - ددی کھانج ژوند پہ بدل کبھی دی دہفتہ دنیا ژوند د خوشحالونہ
 چک شہ - کہ دلہ د دنیا پہ اوسپد ونکو کبھی انصاف نشتر نونہ یہ
 وی ہو د الله تعالیٰ پہ دربار کبھی انصاف شتر پی انصافی نشتر -
 زور زیاتے نشتر -

رونیو د شمشیر کا د ژوند قیصہ، د غمونو قیصہ دہ - د
 اسو پلو اور یادونو قیصہ دہ، د دردونو اور یادونو قیصہ دہ -
 یہ دی قصہ کبھی عبرت دے خو د ہفتہ چا دیارہ چی د چا ذرہ
 سترگی بیناوی - چی د چا احساسات ژوندی وی - چی ضمیر پی مر
 نہ ژوندے وی -

داسی پی یاد شی لکہ د ساعت چی د شمشیر کا کاروئے کل شہر
 پیدا شونو دی پری خوشحالی اور شوپی - د شمشیر کا د خوشحالی
 ہدیو حہ انتہانہ وہ - ہفتہ خوشحالہ وہ چی د ہفتہ د جا پید اد مالک
 پیدا شو - د ہفتہ وارث پیدا شو د ہفتہ ملا تیر پیدا شو نو حکہ
 نو دومرہ دی خوشحالہ ووکنہ -

کل شہر د پیلار ایکی یوزوئے، د مور د سترگو تومی او د
 پیلار د ذرہ تھکوی دی نیاز بین و - د مور پیلار د غہ ایکی یو
 نیاز بین روئے پہ نازونو نعمتونو کبھی د ژوند شہی ورچی تپرو لی -
 ورچی پہ میاشتو اور میاشتی پہ کلونو بد پیدے - لارو لہ نصیرہ
 کل شہر زلمے شو، اور شمشیر کا د کل شہر پہ وادہ کبھی سستی
 اونہ کرہ اور سمدستی پی ورلہ وادہ اوکرو - د کل شہر د وادہ پہ

رومبي کال دکل شپن مور مره شوہ شمشپن کا کا کنده شوہ۔ یو اچي شوہ،
 د ژوند په لويه لاره تگ خو یو لوئے شوانون و نو شمشپن کا کا دکل شپن
 په واد د تنهایي احساس خان ته نزدې نه پربینودو۔ دکل شپن
 بچي شو۔ ماشومان شو، هغه د خپلو پخو سره مشغول شو۔ او
 داسې مشغول شو چي پلار ترې نه هم هېر شو۔ پلار یو فالتو
 تحین شو یوه بچي کاره پر زړه شوہ۔ کله کور کله بهر د خپلي تنهایي
 احساس ئي په سینې پورې نیولے و۔ د خپل ژوند نه خوشحاله نه و۔
 حکم چي هغه خو خپلي ټولې خوشحالی او س گل شپن پورې غوټه
 کړې وې۔ او گل شپن د پلار نه بچي پروا د ژوند په ذکر لکه
 بچي مهاره او نښ روان و۔ دولت و جا پندار و۔ دومره جا پندار چي
 گل شپن پرې خاني کوله۔ دا جا پندار گل شپن نه و پند اکړے۔ دا
 د شمشپن کا کا د سر خپرات و چي گل شپن پرې خاني کوله۔ گل شپن
 خاني کوله او د هغه پلار شمشپن کا کا په خپل کور۔ خپل جا پندار کښي
 د بچي ارزي ژوند تپرولو۔ هر څه ئي بيدل۔ دکل شپن سلوک اورويي
 ته ئي کتل نو په حوله ئي غبر نه کولو۔ حکم چي گل شپن د پښ
 نیاز بین و۔ دومره نیاز بین چي پلار ورته یوه حوله گيله قدر له
 هم نه شوہ کولے۔ نو د خپل نیاز بین زوے په بچي رخی او بچي
 پروا هی به هر وخت نمژن و۔ او چي د شپي به په کت کښي
 پرېوتو نو توله شپه به ئي په سترگو سترگو کښي تپه کړه۔
 د پرو غمونو او فکرونو شمشپن کا کا د زړه په رنج اخته کړو۔
 سالنه ئي مدگرے شو۔ لارو هغه لور دنگ شمشپن کا کا په لړه موده

دَھڙو ڪو پڻجرو شوہ ... شپہ ورچی توڻی اوڌ سینہی نرُنجارے
 او ورسره بلغم دَ شمشپر کا کا دَ ڌونڊ ملگری شول اوڌ پلار دَ سینہی
 نرُنجاری دَ بی واره توڻی او بلغمونو نه کل شپر تنگ شوے وُ۔
 او رشتیا خبره خوداده چچی زوئے له او س دَ پلار نه کوکه ورتله هغه
 نه غر بنتل چچی دهغه ماشومان دپی نیکه ته نزدپی شی نوپه دپی
 وجه کل شپر په کور کبھی یو حواته وره غونڊی کو تهنی وه هنی کبھی
 دَ پلار کت وراچولو د او بو منگے ڀی ورتله کبسنودو او کپورے ڀی پرپی
 سنکور کپو۔ لارو شمشپر کا کا په خیل کور کبھی دَ خان له دنیا خاوند شو۔
 تنگ تر شه کو تهنی خان له یو حواته چچی نه پرپی دَ چالار وه او
 نه به ور له شوک راتل۔ ٿو له ورخ توئے بلغمونو او تنهائی
 دَ هغه ملگری وو۔ دغه ڀی کور شو، او په دغه کور کبھی به دشته
 جا پُدار خاوند۔ دشته زوئے پلار شمشپر شپه ورچی یو اچھی پروو۔
 او یوه ورخ چچی دکل شپر زلمو تپے زوئے اسلام دنیکه کو تهنی
 ته راغلو نو شمشپر کا کا خان ته را نزدپی کپو۔ په تندی ڀی نیکل
 کپو او ورتله ڀی او وے چچی بچیہ داسردپی بز زما په سینہ کپو۔
 او هر کله چچی اسلام د خیل نیکه په سینہ سر کبسنودو نو شمشپر کا کا
 ڀی په ویستو کبھی گو تپي وهلی اور نه رنپے او بکپی ڀی د سترگو
 نه بهر۔ ڀی۔ د او بکو بهیر د بابا د سترگو نه داروان وُ او
 چچی اسلام سر را پورته کپو نو... د ته و ڀی ڌار پی بابا بخنی
 دپی کپری او در پنه چچی کبیل در له دارم“ ... نه بچیہ زما
 بخنی نه کپری۔ زما هوگر می کپری۔ زما په سینہ کبھی اور پلپری۔

” نه بابا نڻ ڊڀره بخني ده - اودر ڀڙه زه تالا ڪمبل را ورم“
 ” نه پڇيه زه اوس دگرمي بخني د احساس د حد نه ٿي
 شو ڪي م - اوس زمانه گري ڪي بي اونه بخني“
 پڇيه خدائے دڀي لوءِ ڪڙه - دنڀيل پلار ڀه بنه راشي ستاسو
 دغم د آوز نه هي خدائے سا ته - خه پڇيه لار شه لوءِ شي -
 او ... اسلم چي ڪور ته را غلو نو پلار ته ٿي او و ڪي چي
 د بابا ڊڀره بخني ڪي بي - نو ... گل شير ڊڀر ڀه بي پروا هي
 سره زوئ ته او و ڪي چي ور شه ڀه گودام ڪي بي هغه زره
 ڪمبل پر ته ده هغه را واخه او واڻي چوه پري - اسلم د
 گودام نه ڪمبل را واخه را غلو د مور نه ٿي ڪي بي اوغو
 پلار ٿري نه ٿيوس او ڪرو چي ... ڪي بي خه ڪوي پڇيه -
 اسلم ور ته او و ڪي چي دا ڪمبل به دوه خايه ڪرم نيمه به
 ڀه بابا و اچوم او نيمه به سنباله ڪي بي صباله ته د بابا
 ڀه رنگ بودا او ناتوانه شي نو دا پاڻي نيمه ڪمبل به بيا
 زه ڀه تاباندي و اچوم د اسلم دڀي خبر ٿي گل شير لڪي چي
 د غفلت د خوب نه را بپدار ڪرو - د زوئ و لي او پلار و لي
 احساس ٿي ور له را ژوند ڪرو - ڀه خيل ڪور ٿي شرمند
 ڪرو او ڀه درنو درنو قد مونو ڪو ٿي ته روان شي
 هغه ڪو ٿي ته چي پڪي شمشير خان بي پراسانه ژوند
 ٿي و لو - چي پڪي د گل شير پلار د ژوند شي و رڳي شير ٿي
 ... زوئ د پلار نه د معافي غوشتو د پاره روان و ...

زوءُ پلار ته په پښو پر پوتو دپاره روان ؤ زورند سر -
 ملامتہ ملامتہ چي دکو تمڼي دروازہ ئي لري کره نو په پلار
 ورپر پوتو .... د بابازۀ معافي غوارم زۀ بخښنه غوارم ما
 او بخښنه - زۀ په خپلو کړو پښمانه يم مامعاف کره بابا .....
 (ډاري) د اوبکو سپلاب دکل شپږ د سترگو نه روان ؤ -
 شمشر کا کا خپل زوءُ خپلي سينې ته رانزدي کړو - د سر
 ويښتو کښي ئي ورله گوټي وهلي -

د داستا وپښته توهم هغه رنگ پاسته دي بچيه .....
 ستا ددي وپښتونه توهم هغه رنگ خوب خوب بوي راجي
 لکه چي په وړوکوالي به ترې ختو - بچيه د مرگ نه مخکښي
 هي دارمان ؤ چي تايوخل بيا خپلي سينې ته رانزدي کړم
 اوستا د وپښتو د مراوي مراوي خوشبويي يوخل بيا زما
 په سپڼ مو ورننوئي - روزما زپۀ ته آرام اوسکون
 اورسي - نو بچيه ته جوړ جوړ نا روزگار وې دومره ناروزگار
 وې چي زما دا معمولي غوندي ارمان دي هم نه شو پوره کولے -
 ... خوشک دے چي نن رانعلي - شکر دے چي نن زما د زپۀ
 ارمان پورې شو - اوس به زما سا په قلار اوسکون سره
 روئي - خدا ئے دي خوشحال لره تود باد درباندي اومه بنه -
 د ژوند په خوب و مور شي - د سردې بن زما په سينه باندي
 کېده گل شپره چي دا زپۀ هي بن په قلار شي - روزما روح په
 آرام رو اطمینان سره اوئي .... په دي کښي په شمشر کا

۱ سالنڌي دورہ را غلہ - توئے شروع شو - سالنڌي لنڌي شوہ -
 او يو ٺٺل ٻي شمشير کا کا يوہ او بددہ سا را کٺيلہ نو بيا واپس نہ
 شوہ - بيا هم ٻيہ بدن کٺي دننہ مرہ شوہ - بيا دغي سا هم د
 شمشير کا کا ٻيہ و جو کٺي ساہ ورکٻہ او د دنيا د غمونو - مہيتونو او
 شوانون نہ د ٺٺل عمر د پاره خلاص شو - گل شير ٻيہ نچلو کٻو
 پٺيمانہ و - د پلاسره ٻيہ د ٻي سلوک نادمہ و دو مرہ نادمہ چي ٻي
 ٻي او ٺٺل ٻيہ او نيکي ٻي تو ٻي کٻي نو اوس هٻج هم نہ شو
 کٻي اوس وخت تير و - او در حمان بابا خيره -

۲ تر ورخہ تير ٻيہ او بيہ ٻيہ تہ نہ جلا و ٻي
 نہ جلا و ٻي تير ساعت ٻيہ ٻيہ تہ بيا

دوه مٺيان

نه پو هينم چي د روح تسكين به انسان ته كوم خائے حاصل
 شي داسي به كوم خائے وي چي انسان به د دنيا د دي کشالو د دي
 لاجو گونجو. د دي مهيتونو او زره چا ودون نه د ژوند يو
 شو گهري به آلام او اطمينان تپري کري. په دي دنيا کني
 نو ژوند پر گران شو. هر طرفته خود غرضي او فريب دے.
 اولاد خود غرضه خپل خپلوان خود غرضه. دوستان خود غرضه
 او کله کله خود مور او پيلار هم خود غرضه شي. د مور په سترگو
 هم د حرص به دي دا او وري. مور هم د نام و نمود په خبر
 سپلا ب کني لاهوشي مور هم د خپل اولاد د پاره ظالمه شي.
 دومره ظالمه چي د هني د ظلم داستان د انسانيت په لمن توري
 داغ شي. د هني حرص د جوان زوئے. د زلمي زوئے د
 فرمان برداره زوئے په ژوند کني ازني او کسي د هغه د
 خوانو په لار کني غني چوکه کري. نو داسي مور ته به
 هم کني شوک مور او واي. داسي مور هم کني هغه مقدسه هستي
 ده چي د چا د قدمونو د لاندې جنت دے؛ خه او وپم نو. په
 دي حقله نوزه خيله دائے نشم ورکولے. زه په دي حقله هڅ
 هم نشم وپلے. حکه چي په دي کني د خه وپلو هڅو کجاوش

نشته؟

رونهوا زه د تاسونه تپوس کوم - تاسو مال زما د د ډي
 تپوس جواب راکړي چې کومه مورچي نهه؟ ميا شتي اولاد په نس
 او کس حوي دوه کاله پرې باندې د زړه وينې او تپنوي چې
 د ژمي او بډې او بډې شپې ورسره شوکيره کړي - چې
 په زړه چاودون او شوان خونې لوي کړي نودغه موس
 هم دغه اولاد سره زيات کول شي - په دغه اولاد
 باندې ظلم کول شي - او دخپله لاسه ډي د غمونو او
 مهيبتونو کنگ ته ورلږه کول شي؟ ..... تاسو به واي چې
 نه، مور دومره ظالمه کېد ښه شي - مور دومره سنگدله
 کېد ښه شي - ځکه چې اولاد خو د مور د زړه تکره وي -
 اولاد خو د مور ژوند وي - د مور ساه وي - نو خپل ژوند
 خو ځوک پخپله نشي ناقلا ره کولې - خپله د زړه تکره
 خو اورته د خپله لاسه نشي ورلږه کولې، خو ... رونهوا
 شته په دنيا کې داسې مياندي هم شته چې د دنيا حرص - چې
 د دنيا لالچ او نام ونمورد ورباندې داسې سترگې پټې کړي، چې
 دخپل زړه تکره پخپله، په خپل لاس د اورسرو لمبو ته
 ورلږه کړي -

اسلم ډي ياد شي - هغه د انسانيت او شرافت نمونه ډي ياد
 شي - هغه د مور د سترگو تور ډي ياد شي - هغه چې هر وخت
 به ډي د مور سترگو ته کتل - چې هر وخت به ډي د مور زړه

ته کتل - هغه چي هروخت به مورته لاس په نامه و لار و ه - اسلم
 نپل ژوند د مور خدمت ته وقف کړه و ه - د مور د عاگاني د
 اسلم سره وې - د نيږي شپي په خاموشو کبني چي ټوله دنيا به
 په نوابه خوب اوده وه، د اسلم مور به خداي پاک ته په
 سجده پرته وه - د اسلم د کاميابي او کامراني د عاگاني به ځي
 کولې - اورا د دغه مور د عاگانو برکت و ه چي اسلم د ژوند
 په لارې په کاميابي سره روان و ه، ژوند مخ په وړاندې روان
 و ه - د اسلم د مور ارمانونه رږپدل د کندهتون د بي ازلي
 د ژوند هغه په غم لرلې و رځي شپي تپره شوې او هپري شوې
 اسلم د اکټر شو - د مور د زړه يو ډېر لوک ارمان پوښ
 شو - او اوس لکه د نوسو مياند و په شان د اسلم د مور په
 زړه کبني هم د زړه په سرد واره د ثهر و د ليد و ارمان غزونې
 او کړې - هر وخت به په دې سوچونو کبني ډوبه وه چي هغه
 به کومه ورځ وي چي د اسلم سره ډولې په کوڅه رادننه کړي -
 بل نواته به اسلم هم د تصور په يوه رنگينه دنيا کبني هر وختي
 ورک و ه - د مينې او محبت يوه رنگينه دنيا چي کله سانگه د دغې
 دنيا بڼا پيداي وه - دده د محبت شهزادگي وه او و لې به نه وه
 کله سانگه نو دده د تور لور وه - چي دده په نامه ناسته وه
 چي په وړو کوالي کبني د دواړو د قسمت فيصله شوې وه، چي
 د وړو کوالي نه دواړو د يو بل په حقله سوچونه کول -
 کله سانگه د اسلم سياله وه - او حکه د اسلم ډېره زياته نوبه

وه - هغه په خپل زېږه کښې دکل سانگې دپاره د مينې تاج محل د
 پخوانه جوړکړه وه - او حکم توبه اسلام د شپې په خاموشي
 کښې اکثر دکل سانگې په حقله سوچونه کول نو اسلام دمورد
 ارادونه نه وه خیر - هغه ته پته نه وه چې دمور په سترگو
 دولت پورې راوړېدلی دي - دهغې نه خپله غریبي هېره شوې
 ده دهغې نه خپله ناداري هېره شوې ده، حکم چې دهغې
 په خیال اسلام اوس لوټه سره شو دے - اوس اسلام پېسې
 گټې - دکټې خاوند شو، په دواو کسانو کښې ئې نوم اخستے شي،
 نو حکم نو دهغه دمور ارادې بدې شوې - دهغې خیالات
 بدل شو - اوس دهغې په نزد داسلام اوکل سانگې جوړنه
 برابرېدو - حکم چې کل سانگه غریبه وه - تر لسم پورې
 تعلیم ئې وه نو داسلام دمور په نظر کښې دا تعلیم د پر کم وه - هر
 شوکه کل سانگه داسلام دمور خورزه وه سکه خورزه، نو هغه
 سکه خورزه که هر شو ددې خورزه وه نو غریبه وه، او چې غریبه
 وه نو دمور په خیال کښې داسلام سره ئې جوړنه برابرېدو حکم
 چې اسلام اوس دکټه وه، او هغه به هر ما شام د روپو پنگه مور
 ته بولي کښې اچوله - نوبیا؟

بیا دا چې داسلام مور هېڅ کله دانه غوښتل چې دکل سانگې او
 اسلام د رشتې حقله پخواني لوظ له عملي شکل ورکړي - نتیجه دا
 شوه چې داسلام مور خپلې خور له جواب وراولېدو چې لور دې
 سنبهال کړه - ستا لور زما د زوټه سیاله نه ده - زما اسلام اوس هغه

اسلم نه دے چي ستا اور ورتہ ترغاره کرم - زه به اسلم له واده
 کوم نحو..... دچا عزت دارو کره د چا يادو خلقو کره - د جرگو مرگو
 خلقو کره..... د مور دا انکار د اسلم دپاره د شين آسمان تندر
 وه - مور د سترگو په رپ کبني د زوئے د مينې په دنيا اور او لگولو -
 د هغه د مينې تاج محل ئي درې ورې کره و - اسلم مور ته زاري اوکړي
 منونه ئي ورته اوکره - په پښو ورته پر پوتو چي مورې دا ظلم
 راسره مژگوه - دا زياته راسره مژگوه - گل سانگه پردی نه ده ،
 ستا خورزه ده - گل سانگه پردی نه ده زما د ترور لورده - زما په
 نامه ناسته ده - د پنخوا راسي ناسته ده ، مورې اوبه شرمين و -
 په خپلو خپلوانو او چم کاوند کبني به او شرمين و - د خدايے خاطر
 اوکره چي داسي مژگوه -

نور د اسلم دارو او مننونو د هغه مور د خپلي رادې نه منع
 نه کره شوه - او چي شو ورئي تېرېدې نو خبره نوره شوه چي د
 اسلم مور د اسلم دپاره د کوز کندي د خان کا کاور او غوښته ، او
 د خان کا کاور والا ورته "ينه" اوکره - خبره په ټول کلي کبني
 نوره شوه - هرچا واورېدو - د هرچا تر غوښتو او رسېده - اسلم
 هم خبر شو او گل سانگه هم خبر شوه..... گل سانگه..... چي د
 اسلم په تصور کبني ئي د ژوند شپي ورئي تېرولې چي اسلم سره د
 نوي ژوند سوچونه ئي کول د اسلم په مينه کبني ورکي گل سانگي
 چي د خان دپاره د مينې يوه رنگينه دنيا آبادول غوښتل - دې آواز
 د هغې دنيا درې ورې کره - د هغې زره غوښتل چي په چغو چغو

اوڙاڙي - نوهڻي نه ٿه ٿه و پٽي ٿو او نه ٿي ٿه ڪول ٿو - هڻي
 نوبننل چي سيند ته تهوپ ڪري او ڏنڀل ٿوند خاتمه اوڪري -
 نو پيننڀي پڻغلي نه سيند ته تهوپ ڪرو او نه ٿي جاموته اوڙوڙي
 ڪرو - غم ٿي زرهه ته واپولو - چڀ ٿي او نيوو - هر وخت خاموشه
 هر وخت لڪه چي ڏ فڪر په تهال زانگي - هر وخت په فڪرونو او خيالو
 ڪنڀي ورکه - نه ڏرو ٿي فڪر او نه ڏچاڻي - بس ڏ ناخوالي ٿوند
 وه چي ٿيڙو و - نو ڏ ناخوالي ٿوند به ترڪومر پوري داسي غل غل
 او خاموشه ٿيڙو و - ترڪومر پوري به گل سانگي دا دومره دروند
 غم داسي په خاموشي سره ڪرڻولو... آخر اول ٿونءَ، شپه ورڻ
 ٿونءَ - هر وختي ٿونءَ، او بيا ورسره ٿيه - ڪله ٿيڙه او تنده ٿيه
 او ڪله نري او مره ٿيه، ٿيه او ٿونءَ دوه مرضونه ڏ گل سانگي په
 وجود پوري لڪه گوڻي او نيننل - او دغه گوڻي ڏ نه دننه
 ڏ گل سانگي پرپوس نورو - ڏ گل سانگي اينه ٿي نوره - ڏ هڻي زرهه
 ٿي نورو -

بل نوا ته ڏ اسلام حالت هم بنه نه و - موربه ورته هره ورڻ
 ڏ واده په حقله و ڪي چي چيه پدي گوربه ترڪومر پوري ناسته و
 هڻي به ترڪومر زمون اننار ڪوي - اسلام به مورله هڻج جواب
 ورنڪرو نو په سترگو سترگو ڪنڀي به ٿي ورته او وچي مورپه زرهه
 واده نه ڪوم - خدائے خير چي وڻي مائه داسي بنڪاري چي ستادا
 ارمان به شاڻڊ چي هم دغسي ارمان پاتي شي - شاڻڊ چي ستازما
 په سرد واده ڏ ٿهرو ڏ ليد و ارمان پوره نشي - اسلام به هر وخت

ٺاڻ له ناست وٺ - ذ فڪر و نو په تبال به ٺڻڪپڊو - نه به ڪينڪ ته
 تلو او نه به ٺي مريضان ڪٿل - ذ هر ٺه نه ٺي ذره مور وٺ - ورڻ
 په ورڻ به ٺي صحت پر پوتو - داسي معلوم پڊه چي اسلام نڪه ناجوره
 وي، ڊر ناجوره وي - نو ڪه ناجوره وي نو بيا دي ذ ٺاڻ علاج
 او ڪري ڪنه - دے نو ڊا ڪٿر دے، دے نو په خپل مرض او دد غه
 مرض په علاج ذ هر چانه بنه پو هڊے شي - نو..... هغه ته ڪه
 خپل مرض معلوم هم وٺ نو علاج ٺي هغه سره نه وٺ - بئڪي دهچا
 سره نه وٺ ديو ڊا ڪٿر سره هم، ٺڪر چي ذ هغه مور ذ هغه په
 ذره ڪنبي داسي پر هر جو ڪرے وٺ، چي ذ هغي نه ناسور جو ر شو...
 ناسور، هغه ناسور چي علاج ٺي نشته، هغه ناسور چي رغيدن
 تر ٺي نشته، هغه ناسور چي انجام ٺي مرگ وي - نو اسلام په فاعلا^{جه}
 مرض پر پوتو - مور ڊر ٺي منڊي تر ٺي او وهلي - ڊر علاجونه
 ٺي او ڪرل - په ڊر و ڊا ڪٿا نو ٺي او ڪر ٺولو - نو آخر ڊا ڪٿا نو جو ٺي
 ڪرھ - ڊا ڪٿا نو ورته اووے چي ذ ٺو ور ٺو ميلمه له ٺو ندي به بيعه
 نه شي اخسته - هسي ٺاڻ مٺ ڪرھ وٺ..... او آخر يوه ورڻ زيرے
 ما ٺيگر چي د ورڻي نمر سترے ستومانه ذ غرونو نه پناه ڪڊو نو
 اسلام خپلي مورته اشاره او ڪرھ - ٺاڻ سره ٺي ڪنبنو له او ورته
 ٺي اووے -

و مور ٺي زما ذ ٺو ندي شمع په گل ڪڊو وده - په دي ڪنبي
 ٺڪ نشته چي زما مرگ به ستاد پارھ يوه لويه صدمه
 وي، نو ذ خدائے په ڪارونو ڪنبي ٺو ڪ هيڻ نشي ڪولے

مورې زما په زړه کښې پر هرونه دي - زما د زړه نه وښي
 خاڅي - ما د پره موده غم په زړه او گرځولو - خودې غم
 آخر زما زړه سورے سورے کرو - زما ژوند په ختمېدو
 دے - خود ژوند په دې آخر نو سلگو کښې زه تاته داسوا
 کوم چې لاره شه کل سانگې ته په سر لاس را کاږه خپلې سينې
 ته پي رانزدې کړه او ورته او وایه چې د تقدیر يک نوريده
 نشي - دا به زمونږ په قسمت کښې يکلي وو - مورې د
 کل سانگې د ذهن نه د غريبې احساس او باسه - او
 ..... ورته ..... او ..... وایه ..... چې ..... (ساه ورکړې)
 (اسو پلے) اسلام خبره پوره نکرے شوه ..... یوه وړه
 غوندي سلگي پي او وهله او د دواړو وښکونه پي دوه
 خاڅکي توش وينه داروانه شوه واقعي چې دا سلم
 زړه او چاؤدو ..... څومره توره وينه وه، او توره
 به وپي نه وه، .. چې د هغه په زړه او سينه کښې
 اور بېدو اسلام مرشو، اسلام ټواني مرگ شو - او چې
 څه وخت کل سانگې ته د اسلام د مرگ خبر اورسېدو
 نو اوچته په کټ کښې کښناسته رڼه رڼه اوچي کلکي
 سترگي پي اخواد پخوا وارو پي - خو ..... په حوله پي
 هيڅ اونه وے - هغې غوښتل چې په پخو پخو
 او ژارې نو پښتني پېغلي ژر لے هم نشو ..... په
 شونډو شونډو کښې پي دومره قدر له اووے چې .....

د تروري زويه آخر ٿواني مرگ شوپي - آخر زره چاؤدے لاري -

ته نو ڊاڪٽر وي... د تروري ڊاڪٽر زويه تانويه د نورو

خلقو د ر ٿونو علاج کولو، نو د خپل رنج علاج دي اونته ڪپے شو

داسي زر دي مرگ ته خان اوسپارلو - تانه نوزه بنجھه ذات

بنه يم چي تر اوسه هي دمرگ مقابله اوکړه... اسلام! زمانو

هم ډېره موده کبني چي زره چاؤدے دے - مانو چي ستا د

کوژدني اور پيلي وو لاپه هغه ورخ هي زره چاؤدے وو، نوما

ددي هر ٿه مقابله کوله مانو ستا په ډاډه هر ٿه تپړول،

خو چي ته هم لاري نو... اوس په دي ژوند کبني ٿه پاتي شو -

اوس به زه دا ژوند د چا په ډاډه تپړوم - نور ژوند تپړول نو

گران دي - ډېر ډېر (اسو پلے) په کل سانگي د تپوخي دوره

را غله... ډېره سخته دوره وه - او د ټه ساعت تپوخي نه

پس کل سانگه علي شوه... چپ شوه... خاموش شوه - مور

ئي را منډي کري نو کل سانگه ټخه ټخه وه - غمونو ورله

زه او چولو - او زره چاؤدي د دنيا نه لاري -

صبا سحر له ديوکلي ديو مالت نه دوه جنازي پورته شوپي -

دواپه ٿواني مرگان وو - د دواپو زره چاؤدے وه او دواپه په

يوه اديره کبني خاورو ته اوسپارلے شو - ټول خلق خفه وو - ټول

کلي ٽرل - په دغه خلقو کبني د اسلام مور هم وه... بير سر

پبني آبله پبني - سيري گد پوان - هغي هم ٽرل - ډېر ټي ٽرل -

په وازه نوله ټي ٽرل... ماوے چي ورشم او ورته اوو پم چي اے

د مور په جامه کښې د خپل زوټے دشمني! خپل زوټے دې د خپله
لاسه د دولت د سره زار کړو - د زوټے خون هم ستا په غاړه دے
اويواڅې د زوټے نه، د خپلې خور زې هم - هغه هم ستا د حرص
او دنيا پرستي د سره زار شوه.... اسلام او کله سانگه دوه انسانان
وو - دوه مېنان وو - دوه شهيدان وو - الله پاک دې ور له
په جنت کښې څاڼے ور کړي - (آمينے)

مَقْدَسَه هَسْتِي

روڻو .... نوبو روڻو .... نن به دُخه ساعت د پاره
 خندا پر پڻ دو .... دُخه ساعت د پاره به هو ٿي و شتي پر پڻ دو
 را حئي چي دنيا ددي رنگينونه دنيا ددي هنگامونه .... دنيا
 ددي نظارونه دُخه ساعت د پاره يو نواته لار شو .... لڻ تنهائي
 ته لار شو .... لري نه .... يلكه نڙدي .... ڇو نڙدي .... دا خپل
 سرونه به لڙ په دي خپلو گروپوانونو کيڻي بنڪته ڪرو .... خپل
 احساسات او خپل جذبات به لڙ دا و لڙو و .... د خپل زړه پر پڻ
 به لڙي اولتو و ددي خپل زړه نه به لڙ تپوس او ڪرو ....
 دؤمره قدر له تپوس چي اے زما زړه ته وڻي ناقلا ره ٿي ....
 ته وڻي پر پڻانه ٿي .... ستا د پر پڻانو خه علاج شته - ستا
 د پاره اطمينان شته ۽ .... او ا د ناقلا ره زړه د پاره قرار شته ،
 د پر پڻانه زړه د پاره تسكين شته - هو ڪه چرچي مونڊن د خپل زړه نه
 تپوس او ڪرو .... مونڊن په خپل گروپوان کيڻي سرونه بنڪته ڪرو
 .... ڪه چرچي مونڊن د خپل عمل جائزه واخلو .... نو تسكين او
 اطمينان .... سکون اونوشحالي هر خه شته - هر خه پيدا ڪيڻو ڪي
 ٿيڙونه دي .... هر خه مونڊن ڪيڻو ٿيڙونه دي ....

انسان الله تعالى اشرف المخلوقات پيدا ڪرڻ دے ..... د تولو
 مخلوقاتو نه افضل د تولو مخلوقاتو نه غوره ..... نويو دومره
 افضل مخلوق دومره غوره مخلوق ، تنگه ناقلا ره ڪبدے شي - تنگه
 پر پشانه ڪبدے شي ؟ ..... را حئي چي موبن صحيح انسان شو ، نواو ڪوڊي
 چي دنيا ٿولي خوشحالي زمونن نصيب ڪبي او ڪنه ..... را حئي چي
 دا خپل سرونه هغه لوءِ الله ته بنڪته ڪرو ، چي ڪوم رازق دے ، ڪوم
 مسبب الاسباب دے - چي د چا په اختيار ڪبي زمونن ٿوندا او زمونن
 مرگ دے - را حئي چي د انسان جو شامندي پس پن دو - را حئي چي
 انسان ته صرف د انسان په نظر او ڪورو ، د رازق په نظر نه .....
 را حئي چي انسان صرف انسان او ڪنهي خپل خدا لاءِ او خپل رازق نه -
 را حئي چي په خپل خدا لاءِ باندي د مقبوض ايمان او مفيوضي عقيدي
 موتو ٿولن واخلو - را حئي چي په دي رنگ د خپلو ٿي لو پر پشانو
 او مهيتونو خاتمه او ڪرو د زبرد تسكين الله تعالى ته په سجده
 لگولو ڪبي دے ..... د روح تسكين د الله په دربار ڪبي په زاري او
 منت ڪبي دے - د دنيا او د آخرت ٿولي خوشحالي ٿولي سڪالي
 د الله تعالى په حضور ڪبي شته ، نور حئي چي دا خپل سرونه هغه
 ته بنڪته ڪرو ، او د خپلو مشڪلاتي او مهيتونو د حل د عا تر ڏي نه
 او غوارو ..... يو حل نه ، دو حل نه ، دري حل نه ، ٿول عمر .....
 چي ترڏو پوري مو په بدن ڪبي ساه شته - چي ترڏو پوري مو په
 بدن ڪبي طاقت شته -

دا شو د تسكين او اطمينان يو مقام - د الله تعالى په مخڪبي سجده ،

او بيا ۹۰۰۰۰ يوهائے بل هم شته، يو مقام بل هم شته، يوه هستي بله هم شته، چي دپره مقدسه - دپره پاڪه او دپره بزرگه هستي ده دغه بزرگه هستي مور او ... دغه مقام دمور د پينو خاودي دي - دغه مقدسه هستي مورده، چي دچا دپيتو لاندې جنت دے - دغه بزرگه هستي مورده، چي د اولاد دپاره رحمت دے - مينه ده، محبت دے ... چي دچا دسترگو يوه او بنڪه دڪانبي په شان زرونه هم نرم کري - موم کري ... دمور د دسترگو او بنڪه ۹۰۰۰۰ او دمور د دسترگو په او بنڪو کني دومره طاقت شته چي عرش په لوزان کري - دمور او بنڪي دالله تعاليٰ غيبت راليزوله شي، دالله تعاليٰ قهر او غضب راليزوله شي، نو اے دمياندو زامنو! ستاسو دا زرونه کني دڪانبي نه هم سخت شو؟ ستاسو احساسات کني داسي مره شوي دي، چي دمور دپاڪو دسترگو پاڪي او بنڪي ٿي هم راليزوله نه شي ۹۰۰۰۰

اے رو ٺو! لب په غور سره، لب په فکر سره دچپلي مور مخ ته اوگورئي، لب په ژور نظر ورته اوگورئي - نو په دغه مخ کني به، په دغه پاڪ مخ کني به تاسوته د انسانيت حقيقي تصور بنڪاره شي ... په دغه مخ کني انسانيت شته، په دغه مخ کني شرافت شته، په دغه مخ کني، ددغه مخ د تندي په گنجو مونجو کري نو کني زمونڊ دپاره محبت شته، ... نو په داسي مخ باندي، د او بنڪو سپلا بکني زمونڊ د انسانيت او شرافت په لمن تور تو، داغونه نه جوړوي ...؟ مور د کور برکت دے ... مور د کور عظمت دے ... مور د کور رنواده - اے د شته مياندو زامنو

ڏمور قدر اوڪري ڇڏي ڏڪور برڪت موزيات شي، دمور په سرد مينڀي
 لاس راڪڙي ڇڏي ڏڪور عظمت موزيات شي - مور هو شحاله اوسائي
 ڇڏي ڏڪور رها مو قائمه پاتي شي - مورمڙ ڙروئي مورمڙ خفه ڪوئي -
 مورمڙ زيروئي، گني يقين اوڪري ڇڏي حواريه شي - سپڪ به شي - او
 ڙوتابه موپه عذاب شي -

مور مورده - د انسانيت په دڙي ويڙه دنيا ڪنڀي ڏمور نه زيات
 همدرد گني بل هم ڏوڪ شته ۽ .... نشته، بالڪل نشته .... گني
 نو ڏ درد او ٽڪليف په موقعه ڏ مصيبت او زبره چاودون په موقعه
 به وڻي مونڙن چغڻي وهلي ڇڏي .... "و وي مورڙي مر شوم" ....
 وڻي د بيا نوم نه اخلو - وڻي د دادا نوم نه اخلو .... ۽
 اے روڻو ڏ هغه ساعت نه اوڀرڻي - د هغه موقعي نه
 اوڀرڻي ڇڏي مور سر سرتور ڪري او د الله تعاليٰ په حضور ڪنڀي ڏ
 د اولاد نه ڏ فریاد د پاره لاسونه پورته ڪري - په دغه فریاد
 ڪنڀي طوفانونه وي گورے - په دغه فریاد ڪنڀي قیامتونه
 وي گورے -

اے روڻو! ڏمور سترگو ته او گورئي - ڏدغه سترگو په ڪو
 ڪنڀي او گورئي - نو درته به معلومه شي ڇڏي دمور په دغه سترگو ڪنڀي
 ڏدغه سترگو په ڪو ڪنڀي ڏ اولاد د پاره د مينڀي او محبت يو طوفان
 په غورنگ دے - په دغه ڪو ڪنڀي به تاسو ڄاڻونه او وينئو - تاسو
 به پڪنڀي ڏ ڇپل ڄاڻ د پاره مينه او محبت بيا موئي - په دغه ڪو
 ڪنڀي ستاسو د پاره ڪر ڪه نشته - نفرت نشته - بغض نشته، ڪينه،

نشتر، صرف او صرف مينه ده -

اے رو نو ! تاسو يقين اوکړئ چې د مور شال دکل دے - کل - يو غورپد لے کل يو مسپد لے کل - بلکه مور خو دکل نه ايناسته ده - دکلاب نه يناسته ده - کل هر ونختي مسکے وي، خوچي تر شو دخزان سپر و بادونو نه وي وهله خوچي دخزان سپر ه سيلی راشي نوکل مراوے شي کل اور پښې - او مور؛ دخزان سپر ه بادونه دخزان سپر ه بادونه، د اولاد دپاره مسکاشي ختمولے - مور اولادته تل په خندا وي - تل به ورته مسکي وي، ان که ددنيا تهل غمونه او مصيبتونه د هغې په برخه شي نوهم - دخدا ئے په مخلوق کښي دتولونه بنه او افضل مخلوق مورده، مور دخدا په شکل کښي يو انسان زېږوي مور د انسان ژوند جوړوي، مور انسان، د انسانيت درجي ته رسوي، مور انسان ته په بنه بد کښي تمين نښايي - د مور جولي د انسان دپاره اولني مدرسه ده -

د اولاد دپاره دتولونه بنه څائے د مور زړه دے - دهر اولاد دپاره د مور په زړه کښي څائے شته، داسې څائے چې هلته د مينې او محبت نه سوا بل څه هډوشته نه -

اے رو نو ! د هغه زړه خيال اوسائے، کوم زړه چې ستاسو د آرام د خاطر ه تل ناقلا ره وي - د مور زړه د اولاد دپاره څومر تکليفونه پېرکړي دي - څومره غمونه پي پېرکړي دي - څومره زخمو نه پي خوړلي دي - او دې دوهره تکليفونو او مصيبتونو هم چرې د مور په زړه کښي د اولاد دپاره نفرت راپېدا نه کړو - بلکه په غم او

مهيتت کڻي پڻه تڪليف او شوانون کڻي د اولاد د پاره د مور پڻه زرهه
کڻي مينه او محبت نور هم زيات شي -

نوا ۽ رو نو او داسي هستي - داسي توڻ منه مور هم کڻي د خراب
سلوک حقداره ده - مور هم لاچرپي د ضدونو او قصدونو ده - کوم
داسي بد قسمته اولاد به وي چي هغه به خپلي مور ته سپک گوري کوم
داسي بد نصيبه اولاد به وي چي هغه به مور سره پڻه ترس چليني ...
شته پڻه دنيا کڻي داسي ناپوهه کسان شته، داسي بد قسمته اولاد شته
چي د هغوي د نارامو د کبله د ميانو پڻه زرو نو پولی را ختي دي -
د هغوي د ظلمونو د لاسه د ميانو پڻه زرو نو تنيا کي جوړي شوې
دي -

ا ۽ رو نو داپولي به آخريوه ورځ اوچوي - د تنيا کي به
آخريوه ورځ تيق ناري کري ... او زه تاسو ته پڻه يقين سره
وڻم چي د مور د زرهه د تنيا کو چودل به ستاسو د پاره بوقیامت
وي - ستاسو د پاره به دوزخ وي - اوبه سوز پڻي گورے ....
لولپه به شي گورے - مڻه کوئي رو نو د خدائے خاطر او کسري
چي د مور سره زياتے مڻه کوئي - د مور سره پڻه ترس مڻه چليني -
مور ته سپک مڻه گوري - مور مور ده، د مينې او محبت يو
عز ... د مينې محبت يو سمندر ... راشي د مور احترام او کري
چي د عزت ژوند تپر کړے شي - راشي د مور عزت او کري چي
پڻه دنيا او آخرت سرخرو شي - راشي د مور قدر او کري چي توپي پر پشاني او
مهيتونه مو ختم شي - د مور د پڻو خاورې جنت ته در سپد و د پاره يواسا

” سزا “

ورستے یار و پھرکانو کله پہ سر را خستے و۔ جھاکل دچرکانو
 یانگوتہ اورپدل۔ نوارخ پئی وارولو اوخ سر پئی پہ
 برستن کبھی را ونغبتل۔ خدائے خبر چي تحہ چل و
 نن دهنه زبہ پاسپد و تہ نہ کپدو۔ نن دهنه زبہ
 و پل چي دا شپہ نوحہ ہم او بندہ شي۔ دومرہ او بندہ
 شي چي دصبا کپدو ویرہ ہدو ورکہ شي۔ ہنہد شپي
 نہ پہ پستی کبھی تخم شیند لے و پہ دپی نیت چي سحر
 ونختي بہ پتے اہوم ..... ہنہ تہ پتے او شیند لے تخم
 دوارہ یاد و۔ نوبیا پئی ہم پاسپد و تہ زبہ نہ کپدو
 .... بنہ ساعت پشسو۔ د کوز کندي دجات نہ دبانگ
 غب پئی ترغوب و شو ..... دپرتوب او از و۔ دے دبانگ
 دالفاطویہ معنی نہ پو ہپدو۔ دے پہ دپی نہ پو ہپدو
 چي دپی بانگ کبھی پہ نوانہ نوب او دو دیارہ کوم
 پیغام او رولے شي۔ ہر شو کہ جھاکل د بانگ پہ معنو نہ
 پو ہپدو و تودہ لہ پئی نن دپرتوب و رکرو۔ نن د سحر
 بانگ دہ تہ مرگ را یاد کرو۔ دے پئی پہ دپی یاند پی پوئے
 کرو چي دا دنیا فانی دہ او مرگ حق دے۔ د مرگ ہنہ و

نه ڏس معلوم ٿول ٿروندي به يوه ورڻ مري - اوزر ۽ زه
 نه به هم يوه ورڻ مرم .... او ڪه خدا ئي مٿه ڪر ڏه نن
 مرشوم نورما دا ماشوم زوئي او ٿوانه بنهه به ٿه ڪوي
 دوي به ٿه نوري - زما ٿوانه بنهه به پردي خد متونه
 ڪوي ۽ زما ماشوم زوئي به پرديو ڪو ٿو ڪنهي لونگر پني ۽
 .... دا به ٿه ڪنهي لويه خدا يه ، دا به ٿنگه ڪنهي ۽
 دا سڀ نه او مٿه ڪري خدا يه .... ما ٿو ڏوي نه مٿه ڪنهي
 مرمه ڪري - ڏوي ڏ سر نه نه زما سور ۽ پورته مٿه ڪري
 .... نه سم ڏسي ڏ ڄا ڪل خيال ڏ ٿو پير بل اڀر ته لاڙو
 او ڏخان نه ٿي ٿيوس او ڪرو ، ٻي ما ڏوي نه مٿه ڪنهي نه
 مرڪي نو مطلب دا شو ٻي زما زوئي ڏي زما نه مٿه ڪنهي خدائ
 پاڪ مرڪي ٻي ڏي ٿي مي ڏ سپر ۽ آواز نه ٻي شي ....
 زما بنهه ڏي زما نه مٿه ڪنهي مرمه شي ٻي ڏ ڪن ٿون ڏ
 سپر ۽ ٿون ڏه به امان شي .... نه نه دا سڀ هم او مٿه
 ڪري خدا يه ڏ فقير ڪل ٻي مرگ به زه ٿنگه برداشت
 ڪري شم - ڪه فقير ڪل زما نه مٿه ڪنهي مرمه نومانه به بيا بابا
 ٿوڪ وائي اوزر به نه ٿي چانه و ٻي بيا به ٿي ته ماله روت ٿي
 ٿوڪ روي ۽ .... او ڪه بنهه ٻي مرمه شو نو .... ڏ هني نه
 بغير به زه ٿنگه ٿون ڏه پائي شم - ڏ هني نه بغير به ڏ
 ٿون ڏه ٿه ٿون وي ۽
 خدا ئي ٿي ٿه ڄل و ٻي نن ڏي ڪن ٻي ٿو ٿي ڪو ڏه

خيالاتو دجاگل په زړه کښې طوفان راوستے و... د مرگ
 او ژوند د بې شمېره وسوسو يوه وړانه ماشوره وه چې د
 جاکل زړه او ذهن دواړه ئې پرېشانه کړي وو... آخر
 را پاسېد و قلبه ئې را پرانسته جمع ئې ورته په غاړه کښې
 واچولو او بښئې ته ئې اووے ”چې پټې ته ما پسې چائے
 مه را لېږه زما طبيعت خراب دے - غرې له سکرک او
 شوملې فقير گل له ورکړه چې پټې ته راوړي“ -
 قلبه مخکښې او جمع گل ورسې دکوئې نه اووتو - قلبه مخکښې او
 دے ورسې - او هغه خيالات په ذهن کښې بيا راتازه شو چې
 که زه مخکښې مرشوم نو بيا به خه چل کېږي او که دوي مخکښې
 مه شول نو بيا... بيا به خه چل کېږي ؟ هم په دې پرېشانه
 خيالاتو کښې جمع گل پټې ته اورسېدو... در زړې قلبه
 په پټې ورگډه کړه - په خپل سوچونو او فکرونو کښې ور
 هلو و د وخت اندازه او نه لکېده نو چې سر ئې را پورته
 کړو نو نمر نيم آسمان له راغله وه - د جمع گل زړه سپين
 سپين کېدو... دکلي په لارې يو نظر واچولو نو فقير گل
 ښکاره نه شو - ده بيا غوي له چوکه ورکړه او په زړه کښې
 ئې اووے چې فقير گل روټی راوړي راوړي نو، نو ما به
 د لب غوندې وښکے اړولے وي...
 نو... په دې کښې دکلي نه نيم دار سرے را و لېږ لوچې خان

راغلي دے تھول دھقانان راغلي دي فوراً حجرې ته راشه -
 زمونږ تھول کله ددغي اكي يو خان جاگير و - او دکلي تھول
 دھقانان دکري اكي يو خان لکه چي غلامان وو .....
 خان به کله کله زمونږ دکلي چکر لگولو - په خپل جاگير
 به گورخېد و او دخپلو دھقانانو دکالاتو به ئي خان خبرولو -
 دا اكي يو خان به چي زمونږ کلي ته راغلو تودے به يو
 سم کري کت کينې لکه د فرعون کيناستو او تھولو دھقانانو
 به په شنه منده ددي خان دک سلام دپاره خان حجرې ته
 رارسولو او کير چاپيره به په مزکه دپيشوپه سرناست و -
 نن هم چي دا اكي يو خان کلي ته راغلو ... په کت کينې کيناستو -
 خلق به يوقو دک سلام دپاره راوچلېدل او په مزکه دپيشو
 په سر کيناسته نو خان کير چاپيره به خلقو يونظر و اچولو -
 تھول راغلي وو - تھول دک سلام دپاره حاضر شوي و ونو ...
 جمعه کل ... ؛ جمعه کل په دي خلقو کينې نه و - دکا سترکي
 ددپرې غصي نه برکي غوندي شوي - دنمبردارنه ئي
 تپوس اوکرو چي جهاگه خه شو ؛ هغه ورته وے چي
 تخم ئي شيند لے دے دوه کيله ورته پاتي وو وے دا پتھوم
 نودر خم ... د خان طبيعت خته شو - په غونونو ئي
 دا خبره بنه رونه کپده ، دکان سره ئي اووے چي رما
 نه دوه کيله تخم زيات اهم شو ... حکم ئي اوکرو
 چي ورشي لاس نيولے ئي راولي ... دوه کسان پسي ته

لاڙن ... جمعہ کل ٿي لاس نيولے روستو۔ جمعہ کل خان تہ
 سلام اوکرو اونچیل عذر ٿي ورتہ پیش کرو۔ خان نہ
 سلام وانستو او نہ ٿي دادہ پہ عذر غوب اوکرو لو...
 حکم ٿي اوکرو چي پہ خلور بولي غوب ونہ او نیسہ .....
 جمعہ کل پہ چپہ حوله غوب ونہ اونیول او بیا ... ۶ بیا
 پہ حجرہ کبني یوہ غتبہ تیگہ ... ۷ پرہ غتبہ خدائے می
 دپی غارہ نہ نیسی خو د لسو منونہ بہ سپواوہ پہ دپی
 تیگہ بہ دکلي خلقو دلدرسی تیکو پی ... حکم او شوچی
 دا تیگہ جھاکل تہ پہ ملا کپور دئی ... خلور کسان راپا خپدل
 دغہ تیگہ ٿي راپور تہ کرہ او جمعہ کل تہ ٿي پہ ملا کپنود
 ... تیگہ ٻہر درنہ وہ۔ جمعہ کل ٻہر فریاد ونہ اوکرل، خو
 د خان پہ زبہ درحم او بہ توكے نشوی۔

یل خو اد جھاکل بنجی تنوس اچولے و۔ پہ تادی تادی
 لکیا وہ سکرکان ٿي پہ تنور کبني پوری کر پی و۔ هغی سرہ
 د جھاکل فکر و۔ هغی تہ پتہ وہ چي سري سکر چائے ہم
 نہ دپی شکلي هغہ بہ او بڑے وی۔ ٻہر بہ او بڑے وی نوچی
 روتھی ورلہ زر او لپنم۔ سکرکان ٿي را او نرول پہ دسترخوان
 کبني ٿي زر او شرل۔ شوملی ٿي پہ بتي کبني واچو پی
 اوزوے تہ ٿي اووے چي پکيه پہ مندرہ پتھی تہ حہ پلار
 بہ دپی او بڑے وی ... دپی لا دا خبرہ کولہ چي پہ دپی
 کبني یو ماشوم پہ مندرہ مندرہ راغلو او د جھاکل بنجی تہ ٿي

اوو ۽ ڇي "خان" جمعہ کل ٻانڊي غوبونہ نيوي دي او
 د جيري هغه غٽه ٽيگه ٿي ورته په ملا سوره ڪري ده...
 د جمعہ کل ٻنهي سيني له درز و رکرو - سرتوس سر پڻي ابله
 پڻي په شنه مندره جيري ته په ٿريا راغله - فقير کل هم
 په مور پسي منڊي وهلي... مور او زوڪي دواڙه په
 ٿريا انگولا په جيري را نوتل... د جمعہ کل ٿير خان
 ته منت اوڪرو ڇي "خان" معاف ٿي ڪري - ماشوم فقير کل
 ٿي ورته په پڻو کڻي سوملو لوڇي ددي ماشوم دي ورا نو
 ورا نو ڪري ڪوته اوڪوره ڇي جمعہ کل معاف ڪري... نو د
 خان په زيه کڻي رحم را نغو - د جمعہ کل د ٿير ٿريا انگولا
 او د فقير کل چغلي د خان کانپي زيه نرم نه ڪري شو - د
 جمعہ کل فرياد رو رو په ڪپو شو... فقير کل د
 پلار سرته ولايو و ٿريل ٿي - داسي ٿي ٿريل ڇي وڙه
 ناستو خلقو هم ٿريل د جمعہ کل ٿير هم ٿريل او ورسر
 ٿي ڪرپوان هم سيري ويري ڪري و - د سرو پڻه ٿي
 هم په موتو موتو راشو کولي و - ڊپرہ د غم ننداره
 وه نو... د خان غصه نه سرپده او ٽنگه به سرپده
 جمعہ کل ٿه وڙه گستاخي نونه وه ڪري - ڊپرہ لويه
 گستاخي ٿي ڪري وه - او ددي دومره لويي گستاخي
 سزا هم دغه ده ڇي جمعہ کل ددي ٽيگي دلاندي ساه
 و رکري ڇي صباله بل دهقان د خان داسي بي عزتي

کولو جُرات اونہ کُری ..... اوچی بز ساعت تپر پد و
نو جمعہ کل یوہ سلگی اووہله او ..... فقیر کل یتیم
اوو فقیر کل مور کُندہ شوہ -

انالله وَاَنَا لِيهِ راجعون

پڻ پڻ

(اسو پڻ) ٿيڻ ماسنجن وٽ - شومو دم وه - ڀه تانخ کڻي ڏسڻ شمو
 ڏيوه تته تته بلده ..... ڏڏيوڻي تورو تورو لوگو
 ڀه کوٽه کڻي دهندو کار جوڙڪرے وٽ ..... شمشير ڏپر
 کوشش اوڪرو نعو خدا ٿي خبرچي ڏ هغه ڏ سترگونہ
 خوب ن کوم نعو آڻيند لے وٽ ..... هغه ڏپر کوشش
 اوڪرو چي ڏ سپنوس دا خبره ڏچيلو معزونہ او باسي
 ..... چي ” لاس ڏي آزاد چي ٿه ڪو لے شي اوڪرے “ .....
 ڏپر کوشش ٿي اوڪرو چي دا خبره هڀره ڪري ڏچيلو معزو
 نه ٿي او باسي نعو ..... خوندي اونه ڪرے - ڏ شمشير ڀه
 سينه کڻي ڏ سپنوس خبرچي اور بل ڪرے وٽ - ڏپر سوچونہ
 ٿي اوڪرے - ڏ زره سره ٿي ڏپر ٿي صلاحڪاني اوڪري نعو هڻج
 ڀه حساب ٿي پوٽے نه شوچي ٿه اوڪري ..... کومہ لار
 اختيار ڪري ..... خودڪشي اوڪرم ۽ نعو ..... چي ڀه ڪتب
 کڻي ڀه خوابه خوب اوده ماشومانو باندي به ٿي نظر ڀرپو
 نو ..... خودڪشي ۽ ..... ره خودڪشي اوڪرم ۽ ..... خان
 او ورنه ۽ چي ڏ خلقو ڏ پڻغوس نه خلاص ٿيم ۽ نعو .....
 دا سري نعو ٿي ماشومان ڀاتہ پر پڻ دم ۽ ..... دوي ڀه

خه کوي؟ دوي به خه خوري؟ دوي به بيا په پردو کوڅو
 کښې لوغړېږي؟ دوي به بيا خپر ونه غواړي؟ .....
 نه نه زه خودکشي نشم کوله - زه خپل ماشومان بچي پر دو
 کوڅو کښې لوغړېږدو ته نشم پرېښودے -

(اسويلې) په تاخ کښې بيله د يوه هم هغسې بېدله - د دېوې
 توري لومړي داسې ښکارېدل لکه چې د شمشېر د سينې نه راوتې
 ساړه ساړه اسويلې د دېوې د لومړي سره يوځای شوي
 دي ..... هلته د دېوې باتي سوزېده او دلته د شمشېر
 په سينه کښې اور بل و - د انتقام اور - د دشمني اور -
 د پېغور اور - په شته جاېد (د کښې شمشېر د ناداري ژوند
 تېرولو - دغه د ناداري ژوندې نور نشو تېرولے -
 هغه نور ناکام نشو کولے - او د پېغور دې خبرې چې
 "لاس دې خلاص که خه کول شي نو ....."

دې خبرې خو شمشېر دې ته تيار کړو چې يا خان او ورتني او
 يا د رور په مري زور کړي او خپله حصه ترې نه قبضه
 کړي ..... شمشېر د خان سره کرل د پيل ... "په شته جاېد
 کښې دې زما بچي لوبې تېروي - ولې په دغه جاېد کښې
 گني زما حصه نشته؟ ولې نشته؟ نو بيا؟ په ټول جاېد
 سپنوري ولې خپته اچولې ده؟ زه به ..... خپل حق اخلم -
 ان که د سر په بدل وي نو هم - او دلته د روستي پار په
 بوکنونکي خاموشي کښې شمشېر د خپل کتونه راپاسېدو ...

گهر دني ٻي گهي اوبڙي ته او توپڪ ٻي بني اوکي ته واپو -
 ..... ماشومان په خوابه خوب اوده وو - د دنيا د حاله
 بي خبره ..... د خپل پلار د ارادونه ناخبره په خوابه
 خوب اوده وو - شمشير په ماشومانو يونظر واپو لو .....
 د ماشومانو مورهم توله ورخ جاپي وينکلي وپي، هغه هم
 د خان د حاله بي خبره په خوابه خوب اوده وه .....
 په ناخ کيني بلېدونکي ديوي ته ٻي يونظر اوکتل - ديوه
 په سلگو وه - په آخرنو سلگو ..... او شمشير ته هم خپله
 ساه خه لنده لنده اورا نيکلي نيکاره شوه ،
 شمشير داسي محسوسوله چي لکه ددي ديوي سره دده ژوند
 تر لے دے - دا ديوه په سلگونه ده بلکه دده ژوند په سلگو
 دے - او چي خنکه دا ديوه په سلگو سلگو کيني مره شي دغهي
 يه زه هم په سلگو سلگو کيني مرشم - .....
 خوزه ..... زه پينتون يم - زما په متوکيني زور شته -
 زه به داسي په آسانه توره دال نه غورخوم - په سلگو
 سلگو کيني مرگ به زما دپاره پيغور شي ..... زه يود
 سپغور پيغور طيه طيه کرم نوصباله به زما بچي د تهل
 کلي پيغور خنکه اوز غملي شي - نه نه زه خپل بچي د
 پيغورونو په سومبو سوري کېدو ته نشم پر پينودے - کوم
 خين چي زه د خپل خان دپاره غوره نه گنم هغه خين خنکه
 خپلو ماشومانو ته په ميراث کيني پرېدم - خم چي د خپلي

لستې نه د سپنوس د پېغوس داغ د ټوپک د شپلي نه
 به وټي کولې والوځوم خم چي د سپنوري په سرو وينو
 د خپلي لمنې دا تور داغ د توس نه سور کړم .... سور داغ
 تک سور لکه سور کلاب (رخندا) شمشير د کسې (اونصرت نه
 د که خدا او کسره اولارو د کوشې نه اووتو- د تيرو تک تور
 خادر په ټول کلي راغوس و- يوه يوگنوونکې خاموشي وه-
 لکه چي د کلي ټول خلق د مرگ په نوابه خوب اوده وو-
 سبي هم ټوله شپه د غپيدونه پس په بهوسارو او د
 پلا پي په سنگرونو کښي اوده وو- شمشير په تندو تندو
 قدمونو کوز کندي ته روان و- په زړه کښي ټي د انتقام
 اور په قدم قدم لمبه کېدو- د زړه حوکت ټي تپنېدو-
 نبفونو ټي ټوپونه وهل سار ټي لنډه لنډه کېده او
 چي ټه وخت شمشير خپل منزل ته ورنژدې شو- د سپنوس
 د کور لويه دروازه ورته نېکاره شوه نو ده ټوپک داوږي
 نه را کوز کړو- جارچر ټي ورله دک کړو چي .... په دې
 کښي د نژدې جات د نارونه د لوسته الله د لويي کليمه
 الله اکبر په لاوډ سپيکر کښي په ټول کلي کښي غوره شوه،
 ملا د سحر په بانگ وپيلو شروع او کسره شمشير پښه نيولې
 شو- خداي خبر چي وپي نن د سحر بانگ د شمشير په زړه کښي
 يو نوسه طوفان را پورته کړو- نن نو د سحر بانگ د هغه دنيا
 بدله کسره ..... شومره نوبت بانگ د شومره زړه را کښونکي

آواز دے - ملا بانگ و پُلو او شمشیر د خپلو احساساتو په
 سیند لاهو وه ..... نو خدا ئے خبر چي تحه چل وه چي نن دے
 بانگ شمشیر په دې حقیقت باندې پوکے کرو چي دا دُنیا
 فاني ده - د دنیا ژوند د شمشیر شو ور چي دي - د دې دنیا
 هر تخین فاني دے - دا هر تحه به د انسان نه دلته پاتي شي -
 دوه لاس او دوه پښې به ترې نه روان شي نو د دې باوجود
 هم خني خني انسانان د حرص په خر سپلا ب کښي لاهو
 شوي دي - د دې باوجود هم یو انسان را پاسي اود بل
 انسان په مری چاره راکاږي - یو رور را پاسي د بل رور د
 پچو د خو پي نه نوری را و شوکوي یو رور را پاسي د بل
 رور سینه د تویک په گولی غار غار کړي ؟ نومره ظلم
 دے ؟ نومره زیاتی ده - هم د خان سره او هم د خپل بال
 یخ سره ..... د شمشیر زړه ویرې او نیوو ..... رپندے پرې
 را غلو - هغه زړه چي تحه شیبه اگاهو د نصرت او انتقام
 په لمبو غر غندلې شوي وه - د سحر بانگ هغه لمبې مری
 کړې هغه اور ئي - یخ کړو شمشیر خپله اراده بدله کړه ...
 نه نه زه به هیڅ کله د جا پنداد د پاره د رور په سینه
 کښي د تویک گولی سره نه کړم - زه به هیڅ کله خپله
 تور سرې ورنندار کڼده نه کړم - زه به هچرې خپل
 وریرونه په لارو کو شو کښي نو خپرید و ته ورنسکرم - خپر
 دے که زما بچي نه و یی ، خپر دے که زما په جا پنداد

زما مشر رور قبضه ڪري ده ، ورور شوڪ دے ۽ زما رور دے
 ڪنہ ۽ ڏ رور بنجھه شوڪ ده ۽ هم زما بهاجي ده ڪنہ او ڏ
 سڀفور پيچي هم زما پيچي دي ڪنہ - رور زما رور دے - زما
 وينه ده - زما مٽي دي - نو..... خپله وينه هم شوڪ
 په خپله تويوي - ڏپي مٽي هم چري شوڪ ڏ خپل خان نه
 پخپله پر پڪوي ۽ ..... نه نه داسي نه شي ڪدے - داسي
 به چري اوننه شي - زه بهه چري داسي اوننه ڪرم .....
 سڀفور دمزڪي آمدن خه ٿول هو پخپله ڪبهه ڪنبي نه
 اچوي - په خپلو پيو او خپلي بسجي باندي ٿي خرچ ڪوي -
 نو ..... اے ناپو هه شمشير ڏ سڀفور اولاد ڪني ستا اولاد
 نه دے - ڏ سڀفور ڏ اولاد خوشحالي ڪني ستا خوشحالي
 نه ده ۽ ..... خپر دے ڪه سڀفور زما رچو ڏ خوڻي نه
 نوري راشو ڪوڻي ده ۽ هغه ته به خان په دي بنه ٺڪاري -
 نوزه ۽ زه بهه هيخ ڪله ڏ سڀفور ماشومان پر دو ڪو شو
 ڪنبي لو غريب و ته پري نه بدم ..... توبه خدا يه توبه ڏدي
 ناپاڪي ارادي په سوچ ٿي غاره مه بنده وئي - اے لويه خدا يه
 شڪر دے زما زره ڪنبي ڏ انتقام اور دي په خپل فضل سره
 پنخ ڪرو ..... حتم خپل ڪورته واپس حتم - خپر دے زه بهه
 محنت مزدوري ڪوم او ڏ خپلو پيو پالنه به ڪوم - خه ڏهر
 چا جا پند اوننه خوننه وي - زه بهه دا او ڪنم چي زما جا پند اد
 هديو ونه - زه دومره پي همته خوننه يم چي ڪني ڏ خپلو

پڇو دياره به روزي شمش پيدا ڪوئي - شڪر دے ڀه صورت
 روغ ڀيم شڪر دے روغ رمتا ڀيم - محنت مزدوري به کوم او حقه
 حلاله روزي به پڇو له راوڀم - او اوس ..... ؛ اوس خم چي
 به جيات کڻي نمونج او ڪرم او دلوء خدا ئے نه بخڻنه او غواڻ
 شمشير د سڀوس د ڪوڇي نه واپس ڪڍ وڇي ڀه ڊي کڻي
 هغه ڀه قبلي ڀسي را روان د خپلي ڪوڇي نه را او و تو او خه
 وخت ڻي چي شمشير تو پڪ ڀه لاس او لڀد و نو پوء شو چي
 د شمشير خه ارادي ڊي - نحو .... شمشير زر تو پڪ او کي ته
 واپولو او ورمند ڻي ڪري - سڀوس ته ورترا غاره و تو او
 ڀه سنگو سنگو کڻي ڻي ورته ته له قصه تپده ڪره سڀوس
 هم شمشير له کله غاره و ڪره او ڀه رتو رتو ڻي او ڌريل ...
 قليه ڻي راسته ڪره - شمشير ڻي لاس نيولے ڪورته را وستو - او
 چي ڀه غرمه ڪڍه نو ڀي ڪم ڪر ڀه پولو پتو پڙے اڀسے وه .....
 د سڀوس د مز ڀي نه ڻي د شمشير حصه بيلوله - او خلق ..... ؛
 خلق حق چران وو چي داخه وو او خه او شو - ؛
 نواے رو نو چرا ڀن ڻي م - دانسانا نو ڀه سينو کڻي خدا
 پاڪ د غوڻي زرونه پيدا ڪري ڊي - دغه د غوڻي زرونه
 نرم پڙے هم شي - دغه د غوڻي زرونه پستيدے هم شي - ڀه
 ڊي زرونه کڻي الله تعالی مينه محبت هم پيدا ڪري ڊي - نحو
 ڪاش چي موبن د غوڻي ڀه دغه بو ته ڀي کڻي ڀه خيل صبر او
 خپلي حوصلې سره د مينې او محبت اوده جذبات را وين ڪرو

ارمان چي موبن د زهر و په خائے دگوري نه کار واخلو چي
 موبن په خپل عمل سره يو ظالم په خپل ظلم او يوزياتي خوږ
 په خپل زياتي پښېمانه کړو - په خپلو ناراموڼي نارمه کړو -
 په خپلو بدوڼي شرمنده کړو -

خو اے روڼو زمايوه خيره د خپل ذهن پسکي پوري
 اوتري - زمايوه مشوره د خپلي لاري مثال کړي نوبيا اوگوري
 چي ستاسو ټولې گرانې آسانې بي اوکنه - ستاسو ټول نفرونه
 په مينې او محبت باندې بدلې بي اوکنه - ستاسو ټولې دشمني
 په يوې خوبې درنې او نه شلېدونکې ورورولې باندې
 بدلې بي اوکنه - او هغه مشوره داده چي

اے روڼو دهر قدم د پورته کولو نه آگاهو د هغې
 په انجام باندې فکر اوکړي - که چري يوقاتل په دې
 خيره په سره سينه سوچ اوکړي چي دهر قتل انجام د
 پھانسي تخته ده - دهر قتل سزا دوزخ ده - نور ما په
 خيال چي هيڅوک به قتل او نه کړي - دغسې دهر غلط
 قدم انجام شرمندگي - رسوايي او پښېماني ده نوبيا پښېمانه
 کېدو نه خه فائده - هغه د رحمان بابا خيره چي

تير ساعت په مثال مرے د لحد دے

مري چا دي ژوندي کړي په ژړا

”انتقام“

(اسو پلے) ٿر وند ..... او ٿر وند ..... يو ٿو وري ٿر وند ..... ڏشمپر
 يو ٿو گهري ٿر وند ..... دا ٿر وند که ڊپر نو بن دے نو په
 ٽنپي ٽنپي حالاتو کي ڊپر تريخ شي ..... سره ڏڊي ظاهري
 رنگينو - سره ڏڊي دومره هنگامو - په حقيقت کي ٿر وند
 تريخ دے ..... دا بيله خبره ده چي مونڊ نچلو خانو نو لہ
 تير و رکو و - نچلو زيونو له دھوکه و رکو و - په زور په
 ٿر وند کي هنگامي را پيدا کو و - رنگيني را پيدا کو و - کني
 حقيقت دادے چي ٿر وند تريخ دے ..... شته ڏڊي دنيا په
 مخ کني يو انسان دا سڀ هم چي دفعه په زبره به ٿه غم
 نه وي ۽ دفعه په زبره کي به ٿه ارمان نه وي ۽

هر شوک ناقلاره دي ...

غريب ناقلاره

مير ناقلاره

کونڊه ناقلاره

تورسڙي ناقلاره

ڏ اولاد خاوند ناقلاره -

ڀي اولاده ناقلاره

دد نيا په مخ هر شوک ناقلاره دي - نو بيا، ژوند تر يخ شوکته
 په دې تر يخ ژوند کښې ځنې وخت داسې حالات راپيدا شي
 داسې واقعات راپېښ شي چې ژوند زهر شي گنده پر شي -
 جماله بيوې ياده شي - بنه مې ياده شي - هغه سرو هلي بروهلي
 جماله هغه لپونې سپلتي جماله - هغه چې هروخت به اوتره اوتره
 وه - هغه چې هروخت به که د پارې ناقلاره وه .... و لې؟
 رونه د و لې جواب چې دروند دے - چېرې بوگنو ونکے دے -
 د و لې جواب خود انسان په زړه کښې پر هرونه جوړوي نو
 بيا .... ؟ بيا به درته زه شخه او وایم چې جماله و لې داسې ناقلاره
 وه - و لې داسې لپونې سپلتي وه - و لې مې شونډو داسې
 پوستکي نيولي وو .... تاسوته نه ده معلوم چې د جمالي په
 زړه کښې اور بېلېدو او د اور د غولېو د هغې په شونډو
 پارونه جوړ کړي وو - جماله د انتقام په اور کښې سوزېده -
 د هغې په زړه کښې د انتقام اور په غرغندو ؤ - ... او انتقام
 ... د چانه؟ دیو داسې څيز نه چې هغه خبرې نه شوې کولې -
 د دغه څيز د جمالي د شونډو په پاړو شخه کار نه ؤ - نو
 بيا هم جمالي بيو د يو مور په چښت د دغه چې زياته څيز
 نه داسې انتقام واخستو چې دد نيا د پاره مې يو مثال پرېښودو -
 خه او وپمه جمالي .... چې ستادا قدم گني خودکشي وه -
 ستادا انتقام گني گناه وه ... نه زه ستادې قدم ته، دې
 انتقام ته خودکشي نشم و بلې - تا خودکشي نه ده کړې -

جھالڀي بيونودڪشي نه ده ڪرڀي - جھاله نوشهيد ده ده - شهيد ده - حڪه
 ڀڄي هغه مور وه - هغڀي دا هر خه د مور ولي د جذبڀي نه دڀر ڀڄي
 بڄور تيا د ڪبله ڪرڀي دي - د زوئ... د زلمي زوئ ناکهاني
 سرگ د هغڀي د مانغ منلوجه ڪرڀي وه - هغه ڀي ڀونسي ڪرڀي وه...
 شوڪ خه خبر دي ڀڄي ديوي مور ڀه زره ڪنڀي د اولاد د ڀاره د مينڀي
 او محبت خه جذبات وي شوڪ نه دي خبر ڀڄي يو مور ڀه خيل
 اولاد شومره مينه وي... او ڀڄي شوڪ نه دي خبر نو را دي
 شي د جھالڀي بيونود ڀونسوب نه دي خان خبر ڪرڀي - د هغڀي ڀه انتقام
 دي خانونه ڀوئ ڪرڀي، او بيا دي دا ڀصله او ڪرڀي ڀڄي د هغڀي
 دا انتقام ڪنڀي نود ڪشي وه؛

جھاله! زمونڀن د ڪلي يوه سپين سرڀي بوجي - زمونڀن د ڪلي يوه
 غڀرتي ڀسننه بوجي - د دغڀي بوجي زلمه زوئ و ڀڄي
 لونگ ڀي نامه وه - روڀو د لونگ د ژوند قصه به درته نه
 ڪوم - د دي خبر ڀي د ڪولو هم خه ضرورت نشته ڀڄي لونگ
 مور شنگه لوئ ڪرڀي و - ڀه خه شو خون ڀي لوئ ڪرڀي و - جھالڀي
 ته لونگ ڀه غڀن ڪنڀي ييم ڀاڻي شو و - او د خيل ڪنڀي تون
 دا ۲۵ ڪاله دي صرف د لونگ ڀه دا ڀڄي ڪرڀي و - پر دي
 خدمتونه ڀي ڪرڀي و - ڀه دي طمع ڀڄي لونگ ڀه مڀي خدائ
 لوئ ڪرڀي - او زما ٿول ارمانونه به اورڙوي... د جھالڀي
 ڀه زره ڪنڀي ارمانونه توت ڀه قت ڀرائه وو - او ڪله ڪله ڀه
 ڀڄي خان له ناسته وه نو د ارمانو نو تنسته بوده به ڀي رابرو -
 وله

او يوه ورځ هم دا سږي د تصوراتو په دنيا کښې د ورځې جمالي
ترغوب و دا آواز راغلو « لوټگ په سيند کښې د ووب شو »
.... دې آواز د جمالي دنيا د سترگو په رڼا کښې درې وړې کړه -
د مور د پاره دا آواز د شين آسمان تندرؤ وچې په جمالي راگزار
شو -

روڼو زه درته د جمالي د هغې واره بچي واره چغو - هغه
د لږو نو په رنگي ترکوره او ترکوڅي لږو نږي لږو نږي منږي
هغه چې په مخ سر وهلو ئې را باندې کړې - هغه چې گس پوان
ئې څيري وړې کړې و - هغه چې د سر و لينته ئې په موټو
موټو او شوکول - دا ټوله نقشه درته په الفاظو کښې نشم
بيا نولې - ځکه چې ماسره دومره دردېدلي الفاظ نشته چې د هغې
د سپر و سپر و کوکارو نقشه پکښې را ځائې کړم - ماسره
دا سږي په غم لړلي الفاظ نشته چې د جمالي غم ته ئې واغونډم -
ماسره دومره موصله هم نشته چې زه درته د هغه وخت او
هغه موقعي حالات په زور زېر ټپر کړم -

يو زبه جمالي ته اووے چې راشه ته هم سيند ته ټوپ کړه
چې د زوے سره ستا هم د لاش هډو پټه او نه لگي - چې د لونگ
سره سم ستا غوښې هم د سيند کبان او نوري - چې مور او
زوے دواړه په يورنگ مرگ مړه شو - نو جمالي د زبه نه
ټپوس او کړو چې زما دا عمل به د لونگ سره د مينې او همدارنگه
د پاره گني د اظهار حق ادا کړي ؟ او دا حق که ادا شي نو زما

په زړه کښې چې د انتقام کوم اور بلېږي دا به گني سوړشي؟ نه دا او داسې نه
 سرېږي. دا اور په صرف د انتقام په ذريعه سرېږي. او نن... زه د دې کلي د خلقو
 په مخکښې قسم نورم چې زما لونگ په او بوکښې مرشوزه به پس له دې نه تر مرگه پورې
 دا او بوخاخکې د خلق نه تېر نه کړم... جمالي قسم او نور. او د دې قسم نه پس د لونگ
 مور دا او بوکټور شونډه وته نږدې نه کړو. ورځې تېرې شوې، هفتې تېرې شوې
 نو د جمالي د خلق نه دا او بوخاخکې تېر نشو. ژبه ټي داسې اوچه وه لکه لږکې. لکه د
 سارښ لوتبه... آخر تر کومه پورې. خلقو د پرکوشش او کړو چې جماله يو گوت او به اوڅکي نو
 جمالي نه د چا منت منلو او نه زاري... آخر تر کومه پورې...
 تر کوي پورې به غمژپلې مور د تندې مقابله کوله. تر کومه
 پورې به د خپل قصد پوره کولو د پاره د ژوند سره په پزولو
 وه. آخر موصلي جواب ورکړو. د حالاتو د مقابلي د پاره
 توان ختم شو. د زنکدن علاقي شروع شوې. جمالي حق ته
 سترگې او نيوې نو په داسې حالاتو کښې د مالت يوې زنانه د
 او بو جام د جمالي شونډه ته او نيوه... نو د لونگ مور
 دا او بو جام له ټيله ورکړه. او په سترگو سترگو کښې ټي دغه
 بنځي ته او وې چې... زما په غيږ پورې خندا مه کوه زما د
 انتقام په لاره کښې اړيکې مه پېدا کوه... پرېن ده چې زه
 خپل قسم پوره کړم. پرېن ده چې زه خپل انتقام واخلم...
 او چې خو لخطي نورې تېرېدې نو جمالي خپل قسم پوره کړو.
 جمالي خپل انتقام پوره کړو. مرگ له غاړه غړی ورغله نو خاخکې
 او به ټي د خلق نه تېرې ته کړې. او هغې دا او بو نه د خپل لونگ

بدل و انستو -

(اسو پلے) اے ڌميانڊ ورا منو تھڻ پوئے شوي ۽

ڌ مور مقام درتہ معلوم شو ۽

ڌ مور زبہ درتہ معلوم مہ شو ۽

لين پھ خپلو گر پوا نونو کينپي سرونه بنکته کهي اور خپل
هغي عمل جائن ه واخلئ کوم چي ن صبا زامن ڌميانڊو
سره کوي -

اے ڌ کوانهي پھ نشه مستوز ملو تو مہ کوئي کورے ڌ
مور سره ضدوتہ قصدوتہ مہ کوئي - مور مہ خفه کوئي -

مور مہ ٿروئي - ڌ مور ڌ خفگاني سره به درنه الله خفه شي

ڌ مور پھ ٿرا بانڊي عرش پھ لرتان شي . . . . ڌ مور ڊپر

لوئے مقام دے ڊپرہ لويه درجه ٿي ده - ڌ کوئي مور ڌ

پيشولانڊي چي جنت وي نود هغي درجه او مرتبه گني

دهر چانه اوچته نشوه . . . . ۽ مور ڊپرہ مقدسه هستي

ده - او دڊي مقدسي هستي عزت او احترام پھ هر

اولاد بانڊي لازم دے - بلکہ فرض دے - او کوم اولاد چي دا

فرض ادا نه ڪرو نونخيل آخرت ٿي نوار ڪرو - خپل خان ٿي

ڌ دوزخ د ملبو حقدار ڪرو -

اوبنکي

(اسو پيلے) روستے پارو - ملا لا بانگ نه و وپلے - توله دنيا په
 نوانه خوب اوده وه .... پچيه پچيا او بوگنوونکي خاموشي
 .... نه د سپونغيار اونه دچن پچنو آواز - کله کله به ديونيم
 چرگ آواز په دې خوشي بېد يا کبني تر لري لري پوري نوس شو
 اوزما د ويرې نه نوس ووس زړکے به په حه قدرې رانوند
 شو .... د اوبو وارې و - يوم په اوگه پبني ابله پبني
 تند تند پبني ته روان وم - لار راته سمه نه بکار پده - په
 خيل دليل تلم ... چچي لويې اديرې ته اور سپدم نو ....
 حه فریاد غوندې تر غوب و شو .... او فریاد .... زړه
 بوگنوونکے فریاد - دپيشولاندې نه هي مزکه اوتبشپده - زړه
 هي په درز پد و شو - په حائے اودر پدم - کپهي هي په حان چف
 کرې - بابا کان هي را اولر زول - په دې اديره کبني زه پخوا
 هم خوشو حله وير پد ليم - دا دپره درنه اديره ده - دلته غيب
 دپرياتي دي .... حکه نو چچي ما فریاد واور پد و نور پندي
 وانستم - دکرکهي شاته کينپناستم او غوب ونه هي د فریاد په
 لوري اونيول .... فریاد .... دبتخي فریاد معلوم پد و دزړه
 رتل نه راوتے فریاد .... په هر فریاد کبني بي شمپره طوفانونه

نیکار پدال - ما دا سڀي محسو سوله چڀي لکه په دغه وخت کښي د اديرې
 کا نهې بوخي وڼي غښي هر څه په فریاد وو. دا سڀي معلومېده
 چڀي لکه شپه دا فریاد نور نشي زغملې نو ځکه دا سڀي په منډه منډه
 مخ په وړاندې روانه ده او د صبا سترکه ددې فریاد د اورېدو
 د پاره په بوکښد و نکو قد مونو رو رو ساينو لي راروانه ده.....
 زه هم هغه شان غلې ساء را بڼکله دکرکښي شاته ناست وم - شپه
 ساعت پېر شو - رتارو رو را خورېده - په خواو شاجا تونو کښي
 د سکر بانگونه شروع شول - خو زما په پښو کښي لا هغسې دم نه
 و..... چڀي رڼا بڼه را خوره شوه نو رو په آرام آرام د فریاد
 په لوري روان شوم.... فریاد اوس کم شوه و. څه کورم
 چڀي د يو قبر د پاسه يوه بڼه په سره جوړه کښي چڀي لاسونه
 پښي پي په نکريزوسره وو نوره وره پرته وه زړه هې يو درزاوکړو -
 په سترگو هې تياره راغله..... دا؟ دا خور شیرين قبر د -
 د خواڼي مرگ شیرين - د نیمه خوا شیرين - د مور پلار د اړي
 یوزو شیرين - هغه شیرين چڀي تپه شپه پي د واده ډولۍ کور
 ته راوړلي وه - چڀي مور پلار پي په واده د خپل زړه ارمانونه
 رڼولي وو..... هغه شیرين چڀي د جالې د يو نظر کتو د پاره پي
 په کلونو انتظار کړی و..... نن هغه شیرين د جالې د يو نظر کتونه
 مخکښي په دې خوشي بيا بان کښي د خاورو ددې تخلي د لاندې په خوا بڼه
 خوب اودد دے - ماته سمد ستي د شیرين د واده شپه را په مخکښي شو -
 څومره خوند و د شیرين په واده کښي..... څومره په خوشحالي

نو شعالی مود شیرین د ولی داؤر پی وه او بیا دواره په شپه
 هغه تر تیر ما سنخنه پورې شیرین په حجر کبې د دوستانو سره
 نومره خونداک کپ لگوکے و - او بیا موبن هغه کورته په تلو
 مچو م کرو - چچی حه شوک به ستاپه انتظار کبې وی .... شیرین
 سکے غوندي شو او کورته روان شو - په تند و تند و قدمونو
 ..... د هغه کورته د پره تادي وه - د هغه په زړه د پرې خبرې
 وې چچی جمالی ته ئې کول غو بتل - حه کبې هم وې او حه مانی
 هم - حه و عدي هم وې او حه لوطونه هم - د پرو خبرو - د پرو
 سوالونو او د پرو تپو سونو د هغه په زړه کبې دغ دغ بوږ
 کړے و - هم په دغه سوچونو کبې هم په دغه فکرونو کبې د جمالی
 د دیدن نو بدي تلوسې ئې په زړه پورې جختي نیولے روانی و، چچی
 شیرین خپل منزل ته ورنزدي شو - چچی خپلې کوچي ته ورنزدي شو -
 نو ناگهانه درې درې او شوې - هه و په ورومبي دز شیرین پر پخې
 را پر پوتو - بوږې د زړه په سر لگد لے و - د هغه زړه په سر چچی
 کوم د چا د یدو د پاره ناقلا ره و - چچی کوم په دغه وخت کبې د
 مینې محبت د جذباتو ته لبرېز و، د هغه زړه په سر شیرین او لگد و -
 او چچی د جگرې خلق ورسپدل نو هغه یوه آخرتی سلگی او وهله
 او په دغه سلگی کبې هم د هغه په شونډو د جمالی نوم و - .....
 شیرین سا ورکړه - د زړه خبرې په زړه کبې پاتې شوې - نه ئې
 د جمالی مخ او لیدو او نه ئې ورته د خپل زړه خبرې روکړې .....
 د شیرین مور لکه د پونو دامنو کې کبې - پلار ئې سرتور سر

او پڙيڻي ابله پڙيڻي دا غلو .... او .... جمالہ ۽ جمالہ ہم ڀہ سرہ
 جو ڀہ کڙي پڙيڻي ابله پڙيڻي او سرتور سر ڌ شيرين سرتہ و لارہ ور
 ڌ جمالي سڀن ڀہ مزڪه پروت و ڏ ڀہ مرگ ڏي هم ڀہ شونڊو و مسڪانورہ
 وہ - نڪر چي جمالي تہ وايي چي " اڪے ناداني پڙيڻي خندہ کڙو ہرہ -
 ڀہ دنيا کڙي ڌ ڀڃا ڏول ارمانو نہ نشي پورڌ کڙو ڪے ..... دغہ
 يو ارمان موبس و ڀڃي پورہ شو - او تہ ڀہ سرہ دولي اوسرہ
 جو ڀہ کڙي رسونن کرہ راغلي - او نوس ..... نور ملاقات بہ ڀہ
 صفہ جہان کڙي کوڏو - کوم ڄاڻي نہ غم شتہ او نہ مصيبت -
 کوم ڄاڻي نہ قصد شتہ او نہ حسد - کوم ڄاڻي نہ ڌو و مڙو
 تر مڙي شڪہ شوک ڀہ اولونہ نشي وھلي " ..... جمالہ علي و لارہ و .....
 ٿول کلي ڌ خواني مرگ

شيرين ڀہ ڌا گھانہ مرگ ڌ غم او نڪي توپو ڀي - جو جمالہ علي وہ -
 ڌ مڙي غرہ ختو جو ڌ جمالي نہ ..... دغہ ڀہ سترگو کڙي او نڪي نہ
 وڀ ..... چاراندہ وہ چي دا ڄاڻي وڏو او ڄاڻي او شول ۽ ڌا ڌ کوم ڄاڻي
 وم - کوم ڄاڻي تہ را ورسپدم او ڀہ کوم ڄاڻي کڙي پاڻي شوم ..
 رو غونڊي ڀہ مڙي کڙي کڙي کڙي - ڌ شيرين ڀہ وينو لڙي سرڙي ڀہ
 خيل پتون کڙي و - گونگہ سونگہ کڙي کڙي ..... پڪارده چي
 ڀہ دغہ وخت کڙي جمالي ڀہ رتيو رتيو ڌر لڙي وے - پڪارده چي ڌ
 شيرين ڀہ وينو لڙي مخ جمالي ڀہ خيلو رنو رنو او نڪو و نڪل
 وے نو ..... ڌ جمالي ڀہ سترگو کڙي چي او نڪي نہ وڀ نو ڄاڻي
 ڌر لڙي ہم نشو ..... او چي ڄاڻي وخت شافعي بيو او وڀ چي جمالہ

سپهره ده، دومره سپهره چچا ددې سره د شیرین د پاره دود او بڼې
 هم نشته.... د جالې په زره تیاره راغله... یوه تپره کړیکه
 ې او وهله او بې هوشه په شیرین را پرېوتله.... د شیرین
 مور پلار ناوے جماله د لاس پښونک او نیوه او یو خوا ته کتې کښې
 ې ورواچوله -

روڼو! چېرې د غم ساعت و... سمه د قیامت شپه وه -
 صبا له ما څنگر چې کېد، و نو د شیرین جنازه پورته شوه. د خواڼي
 مرگ شیرین جنازه - د مور پلار د اړکي یو زده جنازه - دیوې شپې
 د زلمي جنازه... مور پلار په وازه خوله ژرېل - هر چا ژرېل -
 قبول کلي ژرېل - نو جماله...؟ جماله هم هغسې گونگه سونگه وه.
 جنازه پورته شوه... شیرین خاورو ته او سپارل شو... قبر
 ې جوړ شو او هم هغه د واده شخړې په قبر او غورولې شوه...
 خالق د لکیر زور ند سرونه کلي ته واپس راغلل -

او اوس...؟ اوس دا هغه دیوې شپې ناوې جماله ده چې بېکاه
 ې ټوله شپه د شیرین په قبر تپره کړې ده - زه وروان شوم -
 ماوے چې را پورته ې کرم او ورتنه او دېم چې اے د اړکي یوې شپې
 ناوې، څه بس دے کورته لاره شاه -

در مری چا دی ژوند یی کسری په ژرېا

نو چې زه ورنزدې شوم نو جالې لکه د پونو د قبر سره خبرې کولې
 .... دو شیرینه - بې وناشیرینه! دو خبرې دې هم راسره او
 کړې او لارې - دا وه ستا هغه مینم؟ درو شتر نه چې مینه دې

پا لئو نشوه نولا في دي حه له کوپي ؛ بي وفا دومره خوبه را بکاره
 شوه و ڪي چي د واده پيه شهور و کينبي خوڻي يد له قدره و ڪي
 نيمه نوا زلميه داسي زر سرور شوپي - زه سپره دي چا ته
 پر پينودم -

شيرينه مانو د خان سره د ارمانونو يو لويه دنيا را ورتي وه -
 مانو خان له دغو شخالو يولوئي محل جو رکري و - بي وفا حنگه دي
 دسترگو پيه رپ کينبي زما د ارمانونو دنيا ورانه و بجا ره ڪره -
 شيرينه ؛ يو دوه خبري راسره اوکريه صرف دوه خبري
 چي د زره هي پيه بز غوندي داجه شي - ستا دي دنچيل واده پيه
 دغه شهور و قسم وي کوپي چي اوس ستا پيه قبر غور پي دي -
 ستا دي زما د پينو لاسونو پيه نڪريو قسم وي شيرينه چي دوه
 خبري راسره اوکريه - دوه خبري - دوه ..... جمالي يوه سلگي او وهله
 اود سلگي سره ديوي شپي ناوي خه خه وه - اوچي اوپي کتل
 نوپه بنو کينبي ئي دوه غهتي غهتي اوبنکي لکه ملغري اويزان وي -
 (اسو پلي)

رونو ديره درد ناکه ننداره وه - زره هي غونبتل چي پيه
 چغو چغو اوڙارم زره هي غونبتل چي لارشم شاقی بيو داوالم
 او ورته اوبنايم چي جماله سپره نه وه - راشه اوگوره د جمالي دسترگو
 نه اوبنکي راتوي شوپي داسي اوبنکي چي تهوله اديره ئي اولسزوله ،
 داسي اوبنکي چي قيامتونه پکينبي پت و -

چي

لڪه چي نن سيند بيا په غورنگ و - شل کاله وړاندي
 چي کوم سڀلاب راغلي و اود کوم سڀلاب يو چي چي چي ملا^{له}
 د خان سره راوړلي وه - لڪه چي هغه سڀلاب نن د هغې په
 سينه کښي بهېدو او د سترگونه څي روان و -
 د دوو مياشتو ماشوم ناجوره زوئي د ملاچي په غځښ
 کښي پروت وژرېدو - د ډېر ساعت نه څي اوچي اوچي سلگي
 وهلي نو اوس داسي غلي شوے نموندي وه ملا له نه د خان
 د حاله خبر وه او نه د زوئي د حاله - په مزکه څي پرلټا
 وهلي وه او زوئي ورته په غځښ کښي پروت و - د ملاچي گرېوان
 پرانستے و - بېر سر - خبر نه نځښنه - داسي معلومېده چي
 لکه د ملاچي گرېوان هغه زول پرانستے وي - کوم چي د
 سکره راسي د هغې په سينه کښي اوتو - خدائے خبر چي په
 هغه خبره کښي تحه وو کومه چي کلدين نن سکر هغې ته
 کړي وه - او کومه به چي کله هم هغه ملاچي ته اوکېره -
 نو د هغې زړه به څي ناقلا ره کړو - د هغې دنيا به څي تيار
 کړه - باران - سيلبي او طوفان به راغلي او د ملاچي د
 سترگونه به روان شو - د ملاچي قرار - صبر او هغه لږ

دېره تسلي کومه چي د ماشوم زوټ په وجه دهغي زره
 ته وه - هغه هرڅه به د سترگو په رپ کني په طرفان
 کني لاهو شو - نوکل دين د هرڅه نه بي پر واه د افيمو
 په نشه کني نيم ويخ او نيم اوده و - هغه دهيتخ نه
 نه و خبر - گل دين موچي و - په کلي کني به پي د زور پزار
 مرمت کولو - د افيمونشي د هغه نه په خوانه خواني
 کني بودا جوړ کړي و ..... ملاله په پبغلتوب د
 گل دين دشکي طبيعت او سخت مزاجي نه خبر وه - اوکله
 کله به چي د کلي پبغلو د گل دين د سخت طبيعتي ذکر
 ملاپي ته اوکړو نو هغه به ورته مسکي شوه او
 جواب بدې ورکړو چي خبر د د واده نه مخکني هر
 زلمه داسي وي اوچي واده اوکړي نو بيا ..... بيا به
 که خبري هرڅه سم شي ..... او د واده نه پس څه
 موده گل دين سم دم و .. د ملاپي سره پي د پربند تعلق
 و نور ورو هغه بيا په زره لار روان شو سپکي سپورې -
 ستغي خبري اورتل - هر وختي په نه څه خبره بدې
 ردې و پل د گل دين عادت شو - او يوه ورځ خو پي چي
 ملاله په نه څه خبره راگيره کړه او وې وهله نو د گل دين
 په دې زياتي د ملاپي زره ته لويه صدمه اورسپده ...
 او بيا دا څه يوه ورځ نه وه بلکي وهل او تکل د ملاپي
 تقدير شو - دې تولو نارامو ته ملاپي غاړه ايسودلې وه -

دا هر شاه هغې ز عمل خو ..... يو دا خبره ۹ دا خبره هغې
 نه شوه ز عمل دا هغې نه شوه برداشت كوله ... هغې دا
 منله چې هغه په ماشوم والي سيند كښي ډ سپلا ب يوې
 چچي ډ خان سره راوړلې وه - نو د هغې دا يقين و چې
 هغه .... « هغه » نه ده خه چې كلدان وايي .... ملاپي ډ
 كلدان دا خبره نه شوه اوړيدلې - او هر كله به چې هغه
 ملاپي ته دا خبره او كړه نو ډ ملاپي به ډ خپل خان نه هم
 زړه توي شو او د كلدان نه به هم وړله كركه ورغله ....
 په دې كښي شك نشته چې ډ ماشوم ډ پيداكېدونه پس ډ
 هغې مينه اوس تقسيم شوې وه - د كلدان زور زياتې ډ ډ
 ماشوم زوئ په مينه كښي را نغښتلې وه - نو ډ دې باوجود
 هم ډ كلدان دا خبره نه د هغې دپاره بڼه وه نه ډ كلدان
 دپاره اونه ډ هغويي ډ ماشوم بچي دپاره بڼه وه .....
 هر څو كه ډ ملاپي د كلدان سره هغه هومره مينه نه وه كه
 چې پخو اوه نو ..... بيا هم خاوند خو ئې و كنه ۹ ملاپي نه
 غوښتل چې خاوند ورته خه دا سپي خبره او كړي چې هغې له
 پرې ډ خپل خان - خپل خاوند او د خپل ماشوم زوئ درې
 واړونه كركه ورشي - نو هغه بپوسه وه ، هغې خاوند
 نه شو منع كوله - ملا له به د كلدان نه دومره وپرده چې
 ډ هغه په مخكښي به ئې په زوره سا ه هم نه اخسته .....
 نن سكر هم هغه چې ډ كوره وتو نو په نه خه خبره ئې په

ملاڻي دا باندي ڪري ڀڄي ڀڄي اوهه اووهه اوپه تلو کڻي ڀڄي ڏ
 ريڙهي غوتدي تپره هجهه کڻي اووهه « حراموني » اوڏ
 دي تيڪي په اوڀر وڏ ملاڻي په زرهه هغه تياره راغله
 کومه ڇي ديرون طوفان ڏرا تلو نه اول راڻي .... گلدين لارو
 ڏکوڻي نه اووتو - او ..... طوفان راغلو .... سپڻ پ
 راغلو - کوم سيند ڇي ڏ ملاڻي په سينه کڻي غورزنگو نه
 وهل هغه ڏ ملاڻي ڏ سترگه نه روان شو ..... ڇڀي ڀڄي
 وهلي ..... ڏ سکر نه ماڻيگر شونو طوفان ڏکڻ ويا ڏ
 اوڀر و نوم نه انستو ..... ڏکڻ شي ڇي دي ڇڀو هه
 لاهو ڪڙي وڻ - تو په دي کڻي ڀڄي ڏ درواز ڀڄي ڏکڻ ڏکڻ
 آواز تر غوب و شو ..... ڏ ملاڻي ڏ زرهه درزا په زياتيد و شوه
 ڏ هغي خيال وڻ ڇي جوڙ موچي گلدين راغلو، او خدا ئي خدا ڀر
 ڇي وڻي نن ڏ هغه راتلو کڻي ملاڻي ته نيل مرگ بنڪار ڀڄو
 .... تو ..... جوڙ هغه نه وڻ ڏ درواز هوار ڀڄي وڻ - په
 کور کڻي گوٽي اوبه نه وڻي - ڏ جمالي سره فڪر شو ڇي ڏ هغه
 ڏرا تلو نه هڪ کڻي ڏ سيند نه يو منگي اوبه راوڀري
 نوبيا به کٽي شي ..... هغي ماشوم ڏوڪڙ په ڏرا په کٽي
 کڻي پر پڻ سوڌو او منگي په سر ڏکوڻي نه اووته ڏوڏ نه
 پس دوه کاله اوشول ڇي ملاله هم په دي لاره سيند ته ڏاوبو
 ڏپاره هئي راڻي ..... نن خدا ئي خيڙ ڇي خه ڇڏ وڻ ڇي منگي په
 سر په دي لاره اوبوله روانه شوه نو خيل پڻ غلبوب ورتي

را مڱڪنڀي ٿيو. ٻه ٻيڻا ٿيون هم ملاه ڇهه مالداره نه وه -
 وڻي بيا هم دالاره داسي ڇاره (وداسي سپره نمونه وه -
 دوه ڪالهه آگاهويه چي ملاه منگه ٻه سردنور، وڃينڪوسر
 ٻه ڊي لاره اوبوله تنه نوڇيل خان ورته دومره ٻي وسه
 او مڃوڻ نه ٿيڪار پڻو، ڇڪه چي ڏڪلڻن خيال او ڏ
 ڪلڻن سره ڏٿون ڏن ڏ ڀسڪي ٻه ٿرلو هڻي ته خان ڏ
 نور، و همڱولو جينڪونه ڊ پر شته من او سڪاله ٿيڪار پڻو
 نو هغه ٿيول خيالون ڏ و نو ٻيون نمونن دروغ ثابت ٿيول...
 ... ڊ و ڻي ڊ او ڊ ٻه جواب به ملاڻي لاسوچ ڪولو چي
 مڱڪنڀي سندن ٿيڪاره شو. چڻ ڇاپ نل نل... او خاموش
 خاموش بهيدو... مڱڪنڀي زر ٻه تاري منگه ڊڪ ڪرو او
 ٻه ٿنڊ و ٿنڊ مونو ڪورته راروانه شوه اوچي ڪورته را غله
 نوماشوم پوري ڊ پر ٿرلي وو. ڇڪه چي اوس ٿي ڏٿرا ٻه
 ڇاڻه اوچي اوچي سنگي وهلي... ملاڻي منگه ٻه ڪسرونج
 ڪيٽوڊو. ماشوم ٿي راروانه ٿيڻي سيني ته ٿي راجوخت
 ڪرو او يوه اوبنده ساه ٿي و انسته ڏ ماشوم سيني ته ٻه
 رانڌي ڪولو ڏ هڻي زرهه ته ڊ پر اطمينان اورسپڊو. هڻي
 داسي محسوسول لڪه چي دهڻي نور وور زرهه را ٿيول غونڊ
 شو ماشوم هم داسي ملاڻي ٻه ٿيڻي سيني پوري نيول و
 چي ٻه ڊي ڪنڀي ڪلڻن موي ڏ ٿيڻو ڊ و لجهه ٻه لاس ٻه ڪوڻه
 راننوٿو. او ڏ راتلو سره ٿي ٻه مروي آواز اوو...

در تن کار نه وُ را غلے - بس دومره پُسي مي گتلي وي چي
 خان له مي اسيم او د چا پُود پاره مي دا پسي راويل
 گلدين په دالان کني خپل د موچي توباد سامان صند و قح
 کينودو او د پُودو وچي مي ملاپي له ورکړه او ورته مي
 اوو چي زه حجرې ته بز خم چي راشم نو بيا به چا ُ تخم
 ..... ملاپي د وچي د گلدين نه و اخسته په جارگي مي کينوده
 او بيا مي ماشوم په غيبن کني و اچولو او د سوچونو او فکرونو
 په سمندر لاهو شوه ..... په دې کني پشسو را غله د پُودو
 د وچي مي پر مخي د جارگي نه راگزارکړه ..... پسي توک شول
 او د ملاپي سره غم شو چي اوس به ُ خم کوم - اوس به چا ُ
 د ُ نه پخوم - اوس که گلدين را غلو او خبر شو چي
 پسي د مزکي خوراک شول نو هغه خوبه مامره کوي - هغه
 خوبه په دې تير ما سختن ماد کوره او باسي - او چي د کوره مي
 او باسي نوزه به چرتنه خم - زه به کوم نواته خم - زه به د
 چاکره خم -

وخت په منډه منډه روان و تيريدو - ملاله هپتچ په
 حساب نه پو هپده چي ُ خم چل او کوي ... په دې کني
 مي خپاي سيني ته پام شو - ماشوم ناجوره و ُ ټوله ورځ
 کني مي سینه نه وه تخنيپي ..... سینه مي د که وه - د
 ملاپي سینه د که وه ..... هغي هيو نوس سوچ او نه کرو
 نو د وچي مي را و اخسته او زرر مي دواړه سيني په

روپو کڻي تشي ڪري - پستي لڙي ڀه نغري سورہ ڪريه ...
 اوڀه ٿهه ساعت پس چي گل دين د حجري نه را غلو... ڀه
 کت کڻي کڻناستونو ملاله ڀه مرو مرو قد مونو لاره - پيالو
 او چاهي جوش ٿي راواختل او گلدين ته ٿي ڀه مڱڻي کڻنودل -
 گلدين پيالو دکوله او پيالو به ٿي تشوله - ملاڀي ڀه ڪڙه
 سترکه گلدين ته کتل ... د هغي زرهه غونبتل چي را پاسي او
 دگلدين د نولي نه پيالو راوشو کوي او ورته او وائي چي
 گلدينه مڱهه ... دا ٿهه کوي - دا چاهي مڱهه ڀه دا چاهي
 چي ڀه کومو پشو کڻي پڻي شوي دي هغه پسي ڀه تا حرام
 دي - نهو... ملاڀي له به دومه زرهه چا ورڪرے وے - دا
 توڀي خبري که د هغي زرهه غونبتل نو هم کولے نو ٿي نه
 شوڀي کنه ... د هغي ڀه زرهه يوه تياره تله او بله
 راتله ... سوچ ٿي کولو چي دا ٿهه وؤ او ٿهه را پڻين
 شو - دا نور غمونہ کڻي لڙ وؤ چي دا نوے غم ڀي د خپله لاسه
 خپل خان له را پيدا ڪيو ... ساگ ترڀي نه سيلني اوڀه
 و - ماشوم هم د لوبڀي د لاسه لون بلون کولو - ڀه ٿريا
 ٿريا ٿي زرهه سترے شو - گلدين ڊپر صبر او ڪرو نهو آخر
 صبر ٿي تمام شو - او ڀه سختي سره ٿي ملاڀي ته اووے ...
 ٿهه له ٿي ٿره وڀي پسي ورڪره کنه " ... پسي ڀي ورڪرم
 د ٿهه پسر ورڪرم ... د سيني ته ٿي واپوه کنه " ...
 ڀه سينه کڻي ٿهه دي - تاچي کوم پسي راوڀري وو هغه

پيشو توئے ڪرڻ - او مائالہ چائے دنچاپي سيني په پشو ڪنبي
 پيڻي ڪري - هن ٻڪل دين ڏکڻ نه را توپ ڪرو - بخخته ڏکڻ
 سره نڙدي بنخته پرته وه - هغه ڀي را وڻجته ڪره اوچي را
 خطا ڀي ڪره نو ملاله نو پڇم شو نو ماشوم دسر نه يوه سره
 داره ڏ ملاپي په مخ خوره وره لاپه .... ماشوم اول يوه
 تپره ڪريڪه او بيا يوشو سنگي اووهي او نعل شو - ملاپي
 ڏروئے ڏسرنه ڏوئي ڌاري چي اوليد ڀي نو بي هوشه په
 مزڪي پر پوته - او گلدين ٻڪلدين را پاسيدو - ملاله ڀي ڏ
 چو نتقي نه او نيوه را وڻجته ڀي ڪره - دهغي مخ په وينو
 لپت پپت وه او په داسي حالت ڪنبي گلدين ورته اووے چي
 يو - دوہ - دري - ته په ما طلاقه ڀي - حه او حه ڏدي
 ڪور نه چي ڪوم نورا دي نو بنه وي لاپه شه ..... او ملاپي
 خپل ماشوم زوئے را پورته ڪرو او نپغه سيند ته را غله -
 په سيند ڪنبي سڀلاب را نعل و - سيند په غورنگ و چيه
 به راتله او چيه به ڪپناسته ... په دي ڪنبي يوه چيه
 را غله - ڏنورو چيونه لويه ڊهره لويه - او ملاپي
 ته داسي ٻيڪاره شوه چي لڪه دغه چيه ڏدي مور وي هغه
 مور چي دي ليند ڀي نه وه - چي دهغي په سيني دي چيري
 لوي نه وي ڪري - دي داسي محسوسه ڪره چي دغه
 چي خپله غبنه نوره ڪري ده او ملاپي ته وائي چي اے
 ڏنيا غمونو ڏيئي لوري را حه چي زه درله په خپله

غېن کبني ٺاڻي درڪريم او ملاڻي خيل زوڻي په سيني پوري کلک
نيولي دغه چيپي ته ٺان او سپارلو او دغه لويي چيپي ملا
په خيالي غېن کبني واخسته اولاهه په قناره شوه - اوملاله
د سترې ژوند د ستومانوته د ٽول عمر د پاره خلاصه
شوه -

انسان او انسانیت

(اسد پیلے) ..... د دې دنیا په مخ د پرداسې زړونه شته چې

د پرو غمونو پکښې تنیاکې جوړې کړي دي .

د پرداسې انسانان شته چې د هغوي زړونه

د پرو غمونو د لاسه

سوري سوري او غار غار دي -

د پرداسې پلاران شته

چې په ژړا ژړا کې سترگې کوغالوته پرېوتې دي -

د پردې داسې میندې شته

چې په ژړا ژړا کې د سترگو توی په سپین بدل شوي دي -

د پردې داسې تورسري شته

چې د خپل ځوان خاوند په ناگهاني مرگ کې ځواني د خاورو سره خاورې شوې ده - چې ارمانونه چې په اورستي شوي دي -

څو په ژړا د چاقستونو په چرې نه دي بدل شوي -

مري چرې په ژړا نه دي ژوندي شوي -

ارمان چې د کلاب غوندي بسکلو او نباشته ځواني مرگانو

د خپلې بودی مور

د خپلې زړه چاودې مور د خپلې غم ژبې مور د زړه نه -

دَ زِرُهٗ دَ تَل نَه رَاوَتے فریاد اور پدے شوکے

هغه فریاد چي عرش پي پيه لِرزان کرے وُه -

چي فرشتي پي هم پيه سرو سترگو شرو پي و پي

ارمان چي دَ کلاب پيه رنگ شهيدانو نو

دَ پيلار دسترگو نه داروان هغه سپلاب يده شوکے کوم

سپلاب چي دَ سترگو پيه رپ کني جهانونه غرقولے شي، کلي او

بنارونه ورا نولے شي -

ارمان چي دَ کلاب پيه رنگي

نيمه نو شاه زلمو نو دَ خپاو کونده و توسي سرو

هذه سلگي اور پدے شوپي

چي کوي سئلگي دَ اور پد و نکوپه زبونو کني زخمونه او

پر هرونه جو پوي -

اے دَ خپلي مور دَ سترگو توره کلابه

ته گني دَ خپلي غم شپلي مور هرياد نه اور پي

اے دَ خپل پيلار دَ زيره تیکوس کلابه -

ته گني دَ خپل بوجا پيلار دَ سترگو نه روان

دَ رنو رنو اوبنکو سپلاب نه ويني

اے دَ چا تورسري دَ ژوند مدگريه کلابه ته دَ خپلي تورسري

دَ پر هر پر هر زريگي نه دَ زخمي زخمي زريگي نه راوتے فریاد

نه اور پي -

اے بے غم کلابه دغه سدگو نو ټول کائنات پيه لِرزان کرے دے

دغه فریادونو نو عرش په لیزان کرے دے -

دغه دیلار دسترگو او بنکے نو کانہی زرونه هم اوبه اوبه

کوی اوتہ .....؟

تہ بیا هم غرنه کوپی،

تہ بیا هم خاموشه شوندری پروت پی!

گلابه خدائے گواه دے چي تا خوبه د پردو په سترگو کبھی اونبکی

نشوی یدے -

خدائے گواه دے چي تابه د نیلپی مورپه تندي کبھی د خفگان

گوبنچی نه شوپی یدے -

تہ به د پردو پیلارانو دیاره دا د وپی

تہ خوبه د پردو تورو سرو دیاره د لاسه وپی

نوبیا اوس ؟

اوس وپی داسی غلے پروت پی

اوس دپی وپی داسی د صبرخادر اغوستے دے ؟

اے دپی غمی په خوابه خوب اوده شهیده سرپورتہ

کره او اوگوره چي غمونو او خفگانونو دپی د مورپه تندي

کبھی تحه چي په تول مخ کبھی پی کندي کپری جوړ پی کپی -

ستانوب پیلار نو هم ستا غم په نیل تا توان زبه پور پی بخت

نیوے دے - په هرچا ستا گمان کوی

د هرچا په مخ کبھی ستا نقشونه لئوی

نو گلابه !

اے بنکلیہ کلابہ !

ستاد تندي د نقشونو په شان نقشونه موندل خو گرانه
خبره ده - نامکنه خبره ده -

خکه چي ستاد تندي نقشونه خو

درحمت فرشتو په خپل لاس جوړ کړي وو

نوستاپلار خو د ورکي په تکل کښي دے - او په دې تکل

کښي ئي د هر مخ جائزه واخسته هر تندي ته ئي بڼه په

غوس او کتل د هر انسان جائزه ئي واخسته

خو کلابه ستاپه رنگي مخ د بل چا نشته

خو کلابه ستاپه رنگي تندي د بل چا نشته

ستاپه رنگي نقشونه هرو د بل چا کېدے نشي

نو خکه زه درته دا وایم چي ستاپلار به

ستاد تندي د نقشونو ارمان د خان سره قبر ته یوسي -

زه دا منم چي مري چري په ژر انه دي ژوندي شوي

که مرو د پلار کونډي ملا چري پیدے شوے

که مرو د مور پر هر پر هر زړه چري کتے شوے

که مرو ته د خپلو تور سرو خيري گرېوان او بېر سرونه ښکاره

کېدے شوے نو د مور فریادونو به کلاب ونختي راژوندے کېدے و -

د پلار د سترگونه روان د اوښکو سپلار به کلاب ونختي

د قبر نه په راوتو مجبوس کېدے وے خو کلاب په داسي نوب

اوده شوے دے چي هغه د پلار د سترگو د اوښکو روان

سڀ لاپ نه ويني - چي هغه ته دنچيپي تور سر ڇي ڇي پي گس پوان
 او پير سر نه بنڪاري - چي هغه چيپي نو پڙي مور له ڏيو ڇي ڇي
 جواب هم نشي ورکولے - ارمان چي کلاب صرف دوه خبري ڏمور سره
 کپے وے .

چي ڏمور ڇي تسلي شوے وے

چي ڏمور ناقلا ره زره ڇي لب په قلا رشوے وے

کلابه ستامور ستا په قبر باندي هره ورځ څه ڏدي دياره او نيکي
 نه څڅوي چي گني ته ڏي ڏ قبر نه را پاسي او ڏدي ڏ زره دا وڏا
 ويچار کنډر کور ڏي بيا آباد کړي ستامور دا هم نه غواړي چي
 ته ڏي بيا زره ماڅيگر مکه مکه په کوڅه را ننوځي او ڏ
 مور زره ڏي درباندي بيا را ټول شي .

کلابه ستامور هم لکه ڏنوس و ميانندو په رنگ مورده
 ڏدي هم په زره کني بس اڳي يو ارمان دے
 يو دا سي ارمان چي د پوره کپډونه دے
 توڅه او کړي ڏخيل زره نه مجبور ده
 وځپلو جن باتو او احساساتو نه مجبور ده
 ډېره مجبوره ده .

ځکه خو هره ورځ ستا قبر ته ناسته وي

ژړا هم کوي او فریاد هم

دعا هم کوي او تپوس هم

چي کلابه پکيه سر را پورته کړه

او مالہ ددوارو، صرف ددوارو خیر و جواب راکرہ -

نو بیا اودہ شد خیر دے

بیا درسره زہ دا لوظ کوم

چچی بل تپوس بہ درنہ نہ کوم

بیا بہ دچی د خوب نہ نہ راوینموم

پچیه صرف دومره قدر لہ راتہ اووایہ

چچی پہ گولی، ذرہ ذسرد پاسہ خونہ وے نکیدک ہن ؟

تہ نوپوشوے خونہ وے ہن ؟

چچی تا سداگرہ وھلی نوخپلہ مور دچی یادہ کرچی، وہ ؟

تا دا وٹیلی و وچی ” وئی مورے مرشومہ “

تا ذہ مور زار شدہ پچیه ! تا زما انتظار وپی نہ کولو

مگ تہ دچی داسی تادیتی وہ چچی خپلہ مور ہم درنہ ہیرہ وہ -

پہ دومره او بند سفر داسی بی تپوسہ لاری -

تا خوبہ د مور نہ د تپوس نہ بغیر بھر قدم ہم نہ انستو

کلابہ ! سر را پور تہ کرہ . پچیه

دا تمول حالونہ راتہ پہ یوساد اووایہ

نو بیا خیر دے اودہ شدہ

زہ درسره دا لوظ کوم چچی بیا بہ ستا مور

ستاپہ قبر او بسکی نہ ٹخوی -

زہ درسره دا وعدہ کوم چچی بیا بہ

ستا مور ستاپہ آرام کبھی نخلل نہ اپوی

بيابيه ستامور ڏنيل خدائے نه دا سوال کوي

چي ماهم تاسره مگر ڪري - اود لئه

تاسره نزد ڀي - ساڀيه نحوا کڻي اوده شم

چي زه هم را شم اڀه ڀي خوشي بيابان کڻي - ڌ مرو ڀه ڀي قبرستان

کڻي تاسره نحوا ڀه نحوا اوده شم - او چي داسي اوشي، چي ماهم

خدائے مره ڪري، چي زه هم تاسره ڀه ڏنگ کڻي بنجه شم - نوزما

زبه ته به حومره سئي اوشي - او ستانوي وور زبه به هم زما

ڀه راتلو را ٿول نموندي شي - کنه کلابه ۹

زويه ! ڀه ڀي خوشي بيابان کڻي - ڀه ڀي تڪو تورو شيو کڻي

ڀه ڀي سيلی گلي او طوفا نونو کڻي - ڀه ڀي غرمو ڀه ڀي نرونو

کڻي نحوي داسي يواڻي پڀر و نشي .....

روڻو - نحويد روڻو ! ڌ کلاب ڌ ڌ وند در دڀ ڀي قصه به

دا وخت نه چڀرم . ڌ هغه ڌ بنه سري توب پانه به هم دا

وخت نه اڀوم - ڌ هغه ڌ حواني صفتونه به هم نه کوم دا

خبره به هم پڀر ڀي ڀي کلاب ڀه ڀه ڀي سينه کڻي ديو انسان زبه

لرو - يوداسي زبه ڀي پکڻي ڌ هرچا ڌ پاره ڌ ميني محبت او همدرد

نه سپو ابل ڌه نه وو -

زه صرف دا تپس کوم چي بيا وڀي ديو پڻتون دتما چي نه وڀي

گولي، ڌ دغه نحوا نڀري انسان ڀه سينه کڻي سري شوڀي -

بيا وڀي يو تش ڌ نامي پڻتون را پاسيد و او ڌ ڌي عظيم

پڻتون او عظيم انسان ڀه پا کو وينو ڀي ڀي ڀي لمن دا غداره ڪره -

د کلاب غوندي ۽ انسانان هم کني دداسي عمل لائق وي د کلاب غوندي
 پښتون سره هم کني شوک داسي د کي کي او نفرت نه دک سلوک
 کوي ۹

او ..... ! د پرداسي ناپو هه پښتانه شته - د پرداسي د
 ناپي پښتانه شته چي هغوي د بدگمانو او شکونو په نحر سپلاب
 کښي لاهوشي او د کلاب غوندي د نپکو او نوراخو بدو انسانانو
 په وړنو خيبي منگو لي سرې لري -

نه پو هپنم چي دالانوم پښتوده - دالاکوم غپرت دے - زه
 نو دداسي غونرو دے اقدام ته پښتون نشم و پلے زه خو ددغه
 ظالمانو دې حرکت غپرت نشم و پلے - داسي قدم نو د پښتو او پښتون
 د پاره پښغور دے - د حرکت د بندلوي او پي غپرتي يو ژوند دے
 ثبوت دے - حڪم چي کلاب انسان وه ..... بني آردمان خو د دې
 مزکي په مخ بي شمپره دي خو انسانان پکښي د شمپر دي - نو د
 يو انسان وژل خو د انسانيت وژل شول -

نه پوهپنم چي دا خلق ظالمان، انسانان و پي وژني ۽
 اے ناپو هو پښتون انسانان مه وژتي ..... انسان گورک د پو
 په مشكله پيدا کپري ..... د يو انسان نه په لکھونو بني آردمان
 قربان شه - د يو انسان نه په لکھونو بني آردمان لوگے شه -
 روڼو دغه عظيم انسان - دا د پاک زړه خاوند - دا د مني
 محبت او شرافت مجسمه کلاب، ..... د تن نه خلوس کاله آکھو
 يوه ورځ ..... د ماښام په نحره کښي ..... سترے ستومانه په تندو

ٿڻدو قدمونو ڏ ٻنارنه کورته راروان وٺ - داسي معلومپده
 لڪه چي ڏ ڪلاب نن کورته ڊپره تادي وه - خدائے خير چي ڇه
 چل وه خونن ڏ ڪلاب زره ڇه ٻي واره غوندي درزپدو - په
 سوچونو او فکرونو کني ورک ڪلاب وس چي ڇه موره زري کي ڪڍي
 شي چي کورته اورسم ..... اوڇه وخت چي ڏ ڪر کني شهيد
 ته راورسپدو نو ..... دري ڊوٻي ڊزي او شوي دري
 کولي ڏ تماچي ڏ شپلي نه راووتے، او ڏ ڪلاب په سينه کني
 بنجي شوي ..... ڪلاب راپر پوتو ..... ڪلاب يو ڇولتي
 او تڪو ٻي - ڪلاب يو ڇو فر يارونه او کول - او بيا ..... بيا ڏ
 مور نياز بين روئے يوه سلگي او وهله او د هيش ڏ پارہ
 غلے شو - ..... کلي ته خير لارو - خلق په يوقو راو چلبدل -
 ٿول را غلل - واره - زابه بنجي اوسري ٿول را غلل .....
 ڀڻه دغه بنجو کني يوه ڏ ڪلاب مور هم وه - دغه مور سر توري
 سر او پني آبله پني داسي کوني راروانه وه لڪه چي ڏ ملا
 ٿي مات شوے وي ..... او واقعي چي ڏ ڪلاب ڏ مور ڏ
 ملا تير ڏ تماچي دريو گولو دري ڇاينه چپ چور کري وه .....
 مور را غله - ڇيڙ نياز بين روئے ٿي چي په وينو کني کڪي
 اوليدو نو ..... روٺو هغه نقشه زه نشم بيا نولي داسي
 الفاظ زما سره نشتر چي زه ڏ ڪلاب ڏ مور ڊپون توب حالت پکني
 احاطه کرم - ڊپره درد ناله موقوعه وه ڊپره بوکني ونکي لمحہ
 وه - ..... ڏ ڪلاب مور لڪه ڏ ٻونو ٻي واره او ٻي اختياره چي

او وهلي .... لويو ٿريل ماشومانو ٿريل. بنحو ٿريل - هر چا ٿريل
 ..... نھو پھ ٿرپا نھو چرپي مري نھ دي ٿروندي شوي - مور ڏ
 خپل روتے، پھ وينولر لے سرپھ خپل پتون باندي اڀسود لي وه -
 او پھ ٿرپا کڻي ٿي ڏ ڪلاب سرھ داسي خيري کولي ..... زما خواني
 مرگه ڪلابه تانوخه جرم نھ و ڪرے چي ظالمانو درله دومره
 لويه سزا در ڪره - تانوخه چي تخه يدي وي وهغه دي پھ عدالت کڻي
 ويئي وي - چي تخه دي يدي وي وهغه گواهي دي ورکري وه - نو
 ڏ حقي و پناگني دومره لويه سزا وي .....
 دو ٻيو! ڏ ڪلاب مور اوس هم ٿوندي ده - ڏ ڪلاب تور سرپي
 جي جي او ڏ ڪلاب بود اڀلار اوس هم ٿوندي دي ٿلور کاله ڏ ڪلاب
 ڏ مرگ روشول - پھ ٿلور کاله کڻي پھ دي کور کڻي بيا ڏ چا پھ شونڊو
 خندا نھوره ڏه شوھ هغه ورخ شوھ اودا ورخ شوھ چي ڏ ڪلاب
 ڏ مور ڏ سترگو او بڻکي او چي نشوي ڏ پلار فريادونه او ڏ
 ڪلاب ڏ تور سرپي آهونه ساڀه نھ شول -
 نو اے ڏ ڪلاب پا کي مورپي او بڻکي دي او چي ڪره - اے
 ڏ ڪلاب نما غليه پلاره فريادونه دي پھ قلار ڪره - او اے
 ڏ ڪلاب پڻي ٿور سرپي آهونه دي بس ڪره - ڪلاب مر نه ڏے
 ..... بني آدم مر ڪڍے شي نو انسان نشي مر ڪڍے - ڪلاب انسا
 وه - يو داسي (منازي) چي ڇا ڏ دنيا خلقوله - ڏ دي کلي او مالت خلقوله
 له ڏ (نسانيت) سبق ورکري ڏے - ڪلاب پخيله يوه مينه وه - يو
 محبت وه يواخو ص وه، نو مينه او محبت چرپي هم نھ مري -

خلوص او شرافت هيٺ ڪلر نه مري .....

مختوري دي هغه مپند ۽ چچي ڪلاب پيه رنگ زامن ٿي
 زيرو ويلي دي. مختوري هغه پلارن چچي ڪلاب غوندي زامن ٿي
 لوڻ ڪري دي. مختوري دي هغه تورسري چچي ڪلاب غوندي
 ڪنهن انسان ڪ ثبنتن توپ نوم ورپوري دے ..... (و حڪم
 عوزة دا و ايم چچي ڪلاب ٿوند دے - هغه به ٿوند ۽ وي تر
 هغه وخته پوري چچي تر ٿو پوري ڪڍي ڪڍي ڪڍي ڪڍي ڪڍي ڪڍي
 هم ٿوند ۽ وي - او اے شهيد ڪلاب به ڪ شهادت دا له يه مرتبه
 دي مبارڪ شه زمونن دا ايمان دے چچي ته پنهنجو اچيل خدا ۽
 په نيلو رحمتونو ڪنهي (نعتي ٿي - نور ۽ خدا ۽ بخشي
 ڪلابه جنون نه دي مبارڪ شه -

دوڪا پاران

عَلَمَهُ يَوْمَ تَرْبِلُ حَارِبِينَ

دنيا فاني ده مپلمانته دي صورتونه

او دنيا فاني ده د دنيا صورتونه د ساعت گهري مپلمانته دي
 هتي پته نه لڙي ڇي ساعت له خه شي گهري له خه شي - هپچاته
 نه ده معلوم ڇي زه به ترصيا پوري ژوند ڇي يم او ڪه نه - ترصيا
 پوري خه ڇي دا هم چاته نه ده معلوم ڇي زه دا ساو، يو خل
 په نوله او ياسم نو ڇي دا به بيا زما وجود ته واپس هم راشي ڪنه
 نو..... نومره ڀي ا تباره د ژوند ڀ ځڪه نوهو بنسپارا نو

تپه ڪري ده ڇي

عَلَمَهُ يَوْمَ تَرْبِلُ حَارِبِينَ

دنيا فاني ده مپلمانته دي صورتونه

نورا خي ڇي لب د دنيا د حالاتو جاج واخلو، دډي خلقو اندازه
 لڙه واخلو - را خي ڇي او گورو ڇي دا دنيا خلق تر نومره حده
 پوري ديو بل ته قربا نپن ڀي - نومره ڪسان دي ڇي زړونه
 ڀي د انسان و انسانيت په مينه ڪنڀي ناقلا ره دي - نومره ڪسان
 دي ڇي د بل په غم غمڙنه دي - او د بل سره په زړه ڪنڀي مينه
 محبت او همدرد ڀي لري - په سلو ڪنڀي يو ڪس به گني دا سڀ وي، په

زړو کښې به یوکس گڼي داسې وي چې د هغه په زړه کښې د هر چا
 د پاره، د نوې انسان د پاره، صرف مینه او صرف محبت وي؛
 .... زما په خیال نو ناممکنه ده - زما په خیال نو ناشونې ده ....
 نشته روهو زمونږ په زړونو کښې مینه نشته، زمونږ په زړونو
 کښې همدري نشته .... مونږه دوستي کوو، مونږه تعاق ساتو،
 مونږه ورورولي کوو، نو دغه دوستي، دغه ورورولي او د
 دغه تعاق مزه دومره کچه وي، چې صرف په مټه مټه وټپه
 لوظونو باندې او شلپښي - ددې دوستي مزه دومره کچه وي چې
 په ډېره معمولي خبره هم په مټه مټه ځایه شي -
 دا حمد او کلاب مثال چې په مخکښې دے، .... د کلاب هغه غار
 غار سینه او د احمد هغه مات تخت به چې هېر نشي - او څنگه به چې
 هېر شي، که کلاب په شکل او نامه کلاب وه، نو احمد هم ترې څه
 کم نه وه، دا حمد په زلمي توپ کښې هم د گوتې اېښودو ځای
 نه وه .... دا دواړه زلمي همزولي وو، دواړو د دوه ویشتم کال
 په چوکاټ قدمونه اېښودلي وو، دواړه دیو کلي وو، دیو کندی
 وو، او دواړه یاران هم وو، .... شپه ورځې یو ځای گډل
 یو ځای کښناستل او یو ځای پاسېدل وو .... دواړه بڼه دوستان
 وو، ډېر نژدې دوستان .... ددغه خوږو دوستانو په یو
 کونتره جهگړه شوه، صرف په یو کونتره - احمد و چې
 زما په بڼه ناسته وه او کلاب و چې زما په بڼه ناسته
 وه .... خبرې گڼې شوې .... او دغه گڼې خبرې گڼې شوې

ڪر ۾ ڀڳي ڇي جهڳڙهه تر ڀي نه جوڙهه شو ه، او ڀيڪ دغه جهڳڙهه ڪڀي احمد
 دومره تاؤ واخستو ڇي لاپو ڪور ته توپڪ ڀي راڻو ڀو و..... او خپل
 خوب دوست، دچو تي يار، هغه ڇي شپه ورڇي به يو ڄاڻ ڪر ڇڏل،
 د هغه ڪلاب ڀي لڙمون ڪڀي دغو ڪين خبر ڇي گولي سر ڀي ڪري او ڪلاب
 نڪه ڊڳور لندي او ڀوڙ ڀڳو، ڀي زمڪه راڀر ڀو تو او نڪه د حلال ڪري چرگ او ڀر ڀڳو
 ..... لارو احمد ديو ڀي ڪونتر ڀي دسره خپل دوست قربان ڪرو ..... د ڪلاب مور
 سرتوره را غله ..... ڀي زوئي راڀر ڀو ته ..... د ڪلاب نو ڀنڊي ڀي
 ڏرا انگولا را غلي، ڀي ڪلاب راڀر ڀو ڇي د ڪلاب ماشوم دور د
 دنيا د حال تو نه ناخبره د ڪلاب سرتو ولاڙ وڻه - او ڀي ماشوم خوله
 ڀي لالا لالا ڪول - ماشوم ڄڻ خبر وڻه ڇي لالا ڪونتر ڀي ڀي ڀي
 ڪڀي لارو - د خپل دوست دلاسه ..... ارمان دے ڇي دغه وخت هو
 دا مزڪه چاڙهه وڻه، ارمان دے ڇي دغه وخت هو د آسمان نه ڪا ڀي
 ور ڀڳو وڻه، خو ..... نه مزڪه او چاڙهه، او نه د آسمان نه ڪا ڀي
 او ور ڀڳو نو ڀي چا چا به مزڪه ڀو ڀي - ڀي ڪومه ڪومه واقع به
 د آسمان نه ڪا ڀي ور ڀڳو ڀي - دا ڪڀي صرف ڪلاب وڻه ڇي خپل دوست
 د زير ڀي سر او وڻه، نه ..... دا سڀي ڊپر ڪلابان احمد يانو د زير ڀي
 سر وڻه ڀي دي او لابه ڊپر احمد يان را پاسي او ڊپر ڪلابان به د
 يو ڀي ڪونتر ڀي دسره زاره وي، ..... نو ڄڻ ڪو نه مزڪه ڀي
 ڀو ڀي او نه د آسمان نه ڪا ڀي ور ڀڳو ڀي ..... لارو ڪلاب د دنيا نه
 تپڻ شو، ..... ڄڻ ڀي خاور ڀي ڀي شو ..... مور هم ورله د واده هغه
 جوڙهه را واخسته ڇي ڪومه به ڪلاب د واده ڀي پائنگ اڇوله ..... او

هم هغه د واده کوله لنگي ټي ورتا، په سرکړه چچي په کوي باندې به
 ده د واده شهره تړله ..... دکلاب مړه، لکه د واده د زلمي خاورو
 ته او سپار له شو ..... راځي چچي دکلاب د غم داستاني دلته پرېږدو
 ..... پرېږدي چچي دکلاب مور لکه د لېونو د شپي په خوب کښي کلاب
 کلاب چغې وهي پرېږدي چچي دکلاب نوښدي د دور په قبر غوري
 وري پر تي وي ..... پرېږدي چچي دکلاب پلار د زوځ په قبر هره
 ورځ دکلونو نوي نوي شهره غوروي او پرېږدي چچي دکلاب
 ماشوم رور هم د غسي د لالا لالا ريښک غبروي ..... کورو
 به چچي ترڅو به دکلاب مور په خوب کښي کلاب کلاب چغې وهي تر
 ثوبه دکلاب نوښدي د دور په قبر غوري وري غورېدلې وي
 ترڅو به ټي پلار هره ورځ د زوځ د قبر د پاره نوي نوي شهره
 راوړي او ترڅو به دکلاب ماشوم رور لالا لالا کوي - د مړي مخ سور
 د هرقسم زخمو نه د وخت سره سره پخپله کوله ورولي .....
 راځي چچي لږ د احمد خبر واخلو .... د قاتل احمد د چالاسونه چچي دخپل
 خوب دوست په وينولې شوي وو چچي دخلورو روږد کونتر د پاره خپل
 يار وژلې ؤ - دغه قاتل احمد پوليس او نيؤو .....
 ..... لاره مقدمه شروع شوه، درنا ورځي قصه وه، په دريمه
 پېښي کښي احمد شيشن شو - او شيشن احمد ته د پېهانسې فېصله
 واوړوله - او احمد د پېهانسې په کوټه د ننه کړه شو ..... د لويو
 لويو فولادي تمبو شاته، کوم ځاے چچي په انسان د دنيا باد هم نه
 لږي - په هغه ځان له کوټه کښي زلمي احمد چچي ايله شونډه ټي شنه
 شوې وه، چچي په سر ټي لاد واده شهره نه وه تړلې - چچي لاپه پالنگ

نه وُه اودر پد لے - چچي په دولي پسي ئي چالا آلا نه وي ناري كسري،
 هغه احمد د پها نسي په كوتبه كښي بنديوان شو، دا احمد مور
 هم د زوئ د شهرې ليدو په ارمان وه، دا احمد نو پندي هم د
 رور د دولي په طمع وي، دا احمد پلار هم د زوئ د واده خوشحالي
 ليدل غوښتل، نو هرڅه لارل تالا ترغه شول، د شكو كوټښي
 د سترگو په رپ كښي وړانه شوه، ..... احمد په ژوند وني لارو
 .... پلار ئي د پري منډي تر پري او وهلي، ا پيلونه ئي او كړل -
 رحم در خو استونه ئي او كړل، نو د كلاب خون احمد ته اونه بخښل شو،
 او د پها نسي حكم په ځا ئي پاتې شو، ..... تاريخ مقرر شو، چچي د
 راتلونكي مياشتي په څلورم تاريخ به احمد پها نسي كښي - نو احمد
 لا اوس هم د پها نسي په كوتبه كښي په دې انتظار ناست وُه چچي
 اپيل به منظور شي، نو هر كله چچي احمد خبر شو، نو د دنيا د ژوند
 نه ئي ټوله توجه آخرت ته او گس ځده، احمد په خپلو كړو پښمانه
 وُه، بي شانه د پښمانه، د هغه نه د كلاب شهر د يوې لحظي
 د پاره هم نه هېرېده - او څنگه به هېرېده؟ ولي كلاب كښي د
 احمد دوست نه وُه، ..... دوست ئي وُه، يار ئي وُه، نو ..... د دې
 باوجود هم د كلاب قاتل وُه ..... رو نو د پها نسي نه يوه ورځي
 اكا هو ټول خپل خپلوان دا احمد د آخري ملاقات د پاره چېل ته
 لارل ..... هر چا ډرل ..... هر څوك خفه وُه ..... او احمد؟ د
 احمد په وجود كښي سا نه وُه، تك زيريكه كور كمان، غونډه سونډه
 توره بديره ئي ساتلې وه، په لاس كښي ئي تسبي وي - څومره ښكله

ڀڳاڙو ۽ احمد ؛ اونهڪل به وٺي نه ڀڳاڙو، آخر جوان وه ،
 زلميه وه .... احمد دتو لونه ڀڳننه اونهو بنهه ، دهرچانه ٿي ڀڳننه
 اونهو بنهه ، اوچي زغم ٿي تمام شو ، نو ستر کي ٿي پتھي ڪري ،
 آواز ٿي دد شو .... تون خلق سري ستر کي دجهل نه داوا پس شول ...
 رونه ره تاسوته نشم وٺي ٿي هغه شپه د احمد مور ، پلار اونونونو
 په کوم قيامت کني تهره ڪر .... توبه خدايه توبه دشمن ٿي
 دداسي شپي نه ساقي - نو ٿي مسلمان دداسي اوازنه ساقي د احمد
 مور نونونو شپه سکه د پونو وازه نونونو آسمان ته نيولي وه ، د
 احمد نونونو نونونو شپه آسمان په سر راختي وه ، يقين
 اوکري رونهوچي په دغه شپه تون کلي خوب نه وه ڪري .....
 خدا ئي خبر چي په احمد به دا شپه ٿڌڪه تهره شو ٿي وي . . . چي احمد
 له ٿهه وخت دجهل عمله دا نونونو وي ، د شپي په چيه چيا کني ، چي
 تون عالم په نونونو نونونو وه ، چي په دغه وخت کني دوي
 احمد دپهانسو تختي ته روان ڪري وي ، نوچي دغه وخت به
 دا احمد ٿهه حال وه ، چي دغه وخت به احمد قدمونه ٿهه رنگ پورته
 کول ، چي دپهانسو په تخته به ٿرننگ ولاڙي - اوچي ٿهه وخت
 دپهانسو تختي دڪرڪ سره مخ په بنڪته ٿي وي نوچي دغه
 وخت به احمد ٿهه ويئي وي ؛ .... توبه خدايه توبه - يا الله
 توبه - يا الله ال اولاد ٿي دداسي ورڻي نه اوساقي - نوچي مسلمان د
 داسي وخت نه اوساقي - آمين - سکر په توره نونونو د احمد مري کلي
 ته راڏوسول شو ، .... تختي ٿي مات وه د احمد مور سور رومال د احمد

دمانا تخت نه چاپيره كسرو، زما په خيال چي داروماڻي مور ساڻي وه،
 چي د واده د نكريزو په شپه به پري احمد له كچه كوته ترپي - د
 احمد مور هم زوئي ته د واده جوړه وانغوستوله او د واده قوله
 او لنگي ټي ورته په سر كسرل - احمد په كته كنيې پروت وه - په
 مخ باندي ټي د زلمي توب نخبني نينا ټي څرگند ټي بنكارې ټي -
 دوڼو دار احمد مور او نوڼو چي په دغه ساعت، په دغه
 وخت څه كړي دي هغه نقشه زه تاسوته نشم بيا فوگي - الله دې احمد
 او نخبني ..... زه منم چي هغه قاتل وه، نو د انسان نه په غصه كنيې
 تل داسي حركتونه كېږي چي بيا په پښمانه وي - الله دې كلا ب
 هم او نخبني څه كړي هغه شهيد وه ،
 نو اے روڼو ! اے د ځوانۍ په مينه مستور روڼو - اے د
 غفلت په خوب اوده روڼو دخداي ځاږ او كړي چي بز ساره نورې -
 بز دوصاي نه كار اخلي، د انسان و ښتل د انسان و جل كه هر څو
 اسان دي نو انجام ټي ډېر عبرتناك دے - د داسي عبرتناك مرگ نه
 دې الله تعالي هر مسلمان ساڼي - - راشي په دې خپلو زړونو
 كنيې مينه محبت را پيدا كړي د انسان سره مينه او كړي چي خداي
 د سره مينه او كړي چي دين او دنيا دواړه مونځاسته شي -

عالمه يوتربل زارپڼي

دنيا فاني ده مېلماننه دي صورتونه

ترپور

د ذره پر هرونه که په ژړا رغېدے شوے نو ما به د اوتیکو
 په خائے په وینو ژړی وے - د ذره زخمونه که په ژړا جوړېدے
 شوے نو ما به په رتو رتو ژړی وو - خود ا زما ذره زخمونه
 چي زه ئي ناقلا ره کړے يم - او دا پر هرونه چي زما د شونډو نه ئي خندا را شوکولې
 ده د زخمونه او دا پر هرونه نه په ژړا رغېدے شي او نه په انگولا -
 ترخو پورې چي زمونږ په معاشره کېني غلطه پښتو شته - تر
 تو پورې چي زمونږ په معاشره کېني انصاف صداقت او مينه
 محبت نه وي را پېدا شوے - ترخو پورې چي يو انسان بل انسان
 خپلې سينې ته نه وي را نژدې کړے نو زمونږ په معاشره کېني
 قلاري ده شي را پېدا کېدے - سکون نشي را پېدا کېدے -
 اطمینان نه شي را پېدا کېدے او د ما غونډې حساس طبيعت^{ند} خاو
 به تل ناقلا ره وي - تل به پرېشانه وي او تل به ئي په سترگو
 کېني د غم او افسوس رنهي رنهي او بنکې خپلې بي - اے لويه
 خدايه دا انسان وې داسې بي مينې شو - د انسان ذره نه هغه
 مينه او محبت وې داسې اوو تل - انسان وې په حيواني خوڼونو
 کېني داسې را و نغښتے شو - انسان خولاړو حيوان شو بلکه په

حُني موقعو کڻي نوانسان دَ چوانيت ددرچي ته هم راپر پوتو
 اے لويه خدايا دا به تر کومه پورې يوانسان دَ بل انسان
 وينې تخني - تر کوهي پورې به انسان دَ انسان په وينو خپل
 لاسونه لري - انسان به دَ انسان په مري چاره راکادي ؟
 اے لويه خدايا ته په خپل فضل و کرم سره انسان صحيح انسان کري -
 چي ستا په دې بنکله اورنگينه دنيا کڻي سکون او اطمینان راپيدا
 شي - چي دا بنکله دنيا چي دَ بد رنگ والي او کنده والي په لور په
 تندی سره روانه ده چي دَ دې بنکله قائمه پاتي شي - چي دا دنيا
 ستاد مخلوق دپاره ددوزخ په حائے جنت شي هغه جنت چي هرخوا
 ته پکڻي خوشحالي او اطمینان وي - چي هرخوا ته پکڻي مينه او
 محبت وي - داسي دنيا چي يوانسان پکڻي بل انسان خپل سيني ته
 رانزدې کري - چي انسان پکڻي انسان ته دَ رور په سترگه او کوري
 چي يوتر بور په کڻي بل تر بور ته دَ تر بور په سترگه نه بلکه دور
 په سترگه او کوري تر بور زمونږه رور دے - تر بور زمونږ
 دشمن نه بلکه زمونږ مٽي دي - تر بور زمونږ دشمن نه بلکه
 زمونږ ملا تر دے - ديو نيکه اولاد هم چري ديو بل دشمن کڻي
 شي - په وينه شريک هم ديو بل وينه توپولو ته تيار پدے شي -
 خپله وينه هم شوک توپوي - دَ خپل رور په مري هم کڻي شوک چاره
 راکادي - دَ خپل تر بور سينه هم شوک په گولو غار غار کوي
 نه ... هڻم کله نه دا خبره عقل او دماغ نه مني چي يورور دې
 راپاسي اوبل رور له دې په دې وجه په مري زور کري چي معاشرې

هغه له د ترپور نوم ورکړے دے - يو رور دې د بل رور په سينه
 کښې شپږ گولي ځکه سرې کړې چې معاشرې دغه رور د ترپور
 په کرکجن نوم ياد کړے دے نو د دې دومره دليلونو باوجود
 هم د دې دومره حقيقتونو باوجود هم زمونږ په معاشره کښې
 ترپور ته د دشمن په سترگو کتے شي - ولې ډ ځکه چې ترپور مونږ
 نځپل ميراث خوښ گڼو - ترپور مونږ نځپل سيال گڼو - او پښتو
 هرڅه زغملے شي نو نځپل ميراث خوښ نشي زغملے - هرڅه برداشت
 کولے شي خو نځپل سيال نشي برداشت کولے - او دا زمونږ د تنگ
 نظری غټ ثبوت دے - دا زمونږ د ناپوهی ژوند ے ثبوت دے -
 دا خبره د دې ثبوت دے چې زمونږ په زړونو کښې بغض دے - حد
 دے بدگمانی ده - که چېرې زمونږ په زړونو کښې بغض او حسد
 نه وے که چېرې زمونږ په زړونو کښې بدگمانی نه وے نو مونږ
 به ترپور ته دشمن په سترگو نه کتل - ترپور به مونږ رور نځپل
 نو انجون ے او نځپل ملا تر گڼلو - نو ارمان چې مونږ د حقيقت
 نه سترگې پټوو - او زمونږ د حقيقت نه دې د سترگو پټولو عمل
 دېرې خوښي وړانې کړې - دېرې تور سرې ې کونډې کړې چې
 ماشومان ې یتيمانان کړل - او خداے خبر چې نورې به څومره
 خوښې د کرکې او نفرت په دې تنور کښې ورتپنې - ځکه نو
 ماله ژر را راځي -

د دېرې مودې خبره نه ده - د کلونو خبره هم نه ده -
 د دوو مياشتو خبره ده چې يوه ورځ چې د ما ځيگر نر په زړه پورې

شو - ڇڏي تمرخيل مخ ڏ تاتري ڏ غرنه ڏ پناهه ڪولو ڏ ڀاره ڀه ٿندي
 ٿندي مخ ڀه قبلي روان وءَ - مارغان او ڪارغان ڀه ڀيره ڀيلو
 ڀيلو جالوته ڀه اوت وو الغاؤ تلغاؤ ڀي جو رکڙه وءَ - ڏ مارغانو
 ڀه ڏغه الغاؤ تلغاؤ ڪنڀي ملوڪ خان ڏ جوارو ڏ ڀٽي نه ر ڀي ڀه لاس راووتو -
 ڀه نولو ڪنڀي جب جوب وءَ - ڀه تندي ڀي لاس ڪنڀي نمر ڀي آءُ
 ته ڀي اوڪتل - خدا ئي خبر ڇي ڇه ڇل وءَ نن ملوڪ خان ڏ ڀر
 ستره ستره وءَ - ڀه ڏرنو قدمونو ڏ ڀٽي نه را اووتو - لاڙو ڏ
 لڳتي ڀه غاره ڪنڀي ناستو، اودس چار اندام ڀي اوڪرو - او هم ڏ
 جوارو ڀه ڀوله ڀي ڏ ماڻهام ڏ نمونج نيت اوٿرو - خدا ئي خبر ڇي
 ڇه ڇل وو نو نن ملوڪ خان ڀه نمونج ڪنڀي ڏ ڀيل خدا ئي سره ڀه
 خبرو ڪنڀي ڏاڀي ورڪ وءَ ڇي ڏ ڀر وختي وانستو - او ڏ نمونج نه
 ڀي ڀي يوه لنگره شان ڏعا اوڪڙه ... وو خدايا ايمان ڀي نصيب
 ڪڙي ه، لاسونه ڀي ڀه مخ را بنڪل او ڀنڀ ڪورته را روان شو - خدا ئي
 خبر ڇي نن ڏ هغه ڪورته وڀي ڏاڀي تادي ده - وڀي ڀي ماشوم زو
 سڀنور، ڏاڀي ڏ ڀر ڀه زڙه را اوورڀو - لڪه ڇي ڏ ڀر ه موده شوڀي
 وي ڇي ڀيل نياز بين زوئ ڀي نه وي ليدلے - ڀه زڙه ڪنڀي ڀي
 ڏ سڀنور سره خبري ڪوڀي را روان وءَ اوڇي ڏ شهيد ڪندڙ و نه
 را و وڙو نو ناگهانه ڏ پور دل خان ڏ تماچي ڏ نلي نه سر ڀي گولي
 لڪه ... ڀي لمبي، اووڀي او ڏ ملوڪ خان ڀه سينه ڪنڀي ڀي شوڀي -
 گولي ڀي شوڀي او ملوڪ خان هم ڀي شو - هيڻ ڀي او نه وے -
 ڇڏو ڏاڙه ڀي ڏ ڀوڀي نه او نه و ته صرف رومره قدر له ڀي اووے

دو خدايا ايمان ۾ نصيب ڪري ”

ملوڪ خان بنهه توان وهه - او دغه بنهه او بنڪله توان دپوردل خان
 تربور وهه - تربور! چي مون ورتنه د بيري بوري وايو - تربور چي
 مون ٿي دشمن ڪنهو - دپينتوپه لغت ڪنهي تربور دشمن دوپم نوم
 دے - حالانڪي دخدا ئي په تين د انسانيت په نين تربور دشمن نهه
 دے ورور دے - تربور د بيري بور نهه دے ملاتر دے - تربور د يو
 نيڪه اولاد دے او ديونيڪه وينه ٿي په ركونو ڪنهي تپوننه وهي -
 خوددي دومره نردي ترون باوجود هم پردل خان راپاسپدو
 او خيل دتره زوے ٿي شيرن دزه اوويشتو - وٺي... ۹ حڪه چي
 ملوڪ خان په دکه حجره ڪنهي پوردل خان ته خبري ڪري وي - دبدو
 چارو ٿي منع ڪري وهه - خبري د بيري بنهي وي حوڪه ملوڪ خان نهه
 وے ڪري - دا خبري ڪه بل هرچا پوردل خان ته ڪري وے نو خبر
 وهه خود ملوڪ خان دا حق نهه وچي پوردل خان ته ٿي دا خبري ڪري
 وے - حڪه چي ملوڪ خان د پوردل خان تربور و - او د تربور خبرو
 پوردل خان دومره په غصه ڪيو چي خيله غصه ٿي داسي اوويسته
 چي د تربور په سينه ڪنهي ٿي شيرن کولي سر ڪري -

د ملوڪ خان ماشوم زوے د پلار د راتلو په طبعه ڪله ڪور
 ڪله ڪوڙي ته تلو راتلو - نن د سنفوس هم خيل پلار جو پي دس
 يادپدو - حڪه خو ٿي داسي چي صبري ڪوله - نو ماشوم سنفوس
 نهه وهه خبر چي دهغه پلار د تربور و لي د سره زار شو - تپرما سختن
 چي د ملوڪ خان مرے ڪورته را ورتنه شو نو ماشوم سنفوس د پلار لاري

ته په ڪٿو ڪٿو ڪٿي اوده شوے وُه نو په خوب ڪٿي به ڻي اوچي
 اوچي سلگي وهلي ..... جوڙي دغه پاڪ ماشوم په خوب ڪٿي
 د پلار د مرگ ٿوله ننداره ليداله حڪم خو ڻي په خوب ڪٿي ٿرل -
 حله خو ڻي په خوب ڪٿي سلگي وهلي د اڻي سلگي چي د راو ڀنڀدو نه پس هم
 په خندا بدلي نه شوڻي - د سڀور ٿرولند يوه سلگي شوه د اڻي
 سلگي چي ٿول عمر به دده په ماشوموشونندو ونوره وي - د
 تربورولي سلگي - د ڪرڻي او نفرت سلگي - د غلطي پڻتو او غلط
 احساس سلگي ... الله پاڪ دڀي په موبن رحم او ڪري - الله پاڪ^{دي}
 زمونڊ د زرونوته بفض حسد او ڪينه او باسي - چي دا د تربورولي
 په ناولو جذبو ڪٿي لٽاڻ شوے دنيا په موبن جنت شي - آمين

وی بابا

(اسو پلے) دنیا د غمونو کوردے - او... واقعی چي دنیا د غمونو کور
 دے، که دنیا د غمونو کور نه وے نونن به سڦور ما مادا سپي
 پونے سپلنے نه گر چيدو، نن به سڦور ما مادا سپي خيري
 گر پوان نه گر چيدو، ... مال شته خود سڦور ما ما چاڻي
 شلپد لے ديي - دولت شته تو سڦور ما مال پونے سپلنے کر چي -
 وڻي؟ د وڻي جواب دارے چي دولت گورے دهر مرض دارونه دي،
 دولت دهر مھيت علاج نه شي کولے - اے په دنیا مڻنو روڻو
 راشئي د سڦور ما ماد حال نه عبرت واخلئي - اے په
 دنيا سپي ايمان خرثوونکو راشئي د سڦور ما ماد قصي نه
 سبق واخلئي راشئا وگورئي چي دولت د انسان نه غم نه شي اخستے -
 صرف دولت انسان له خوشحالي نه شي ورکولے، بعضي وخت په
 شته دولت کښي انسان پونے شي، په شته جا پيدا کښي هم
 انسان بر بندر شي، د خندا شي ... زه تاسو شخص ننگ پوټے کرم
 روڻو، زه تاسو ته په کومو الفاظو کښي او وږم روڻو، چي
 راشئي، اے په دنيا مڻنو دولت ته سجدي لگول پر پڼ دي ...
 دولت ته جاکجگي او سلامونه کول پر پڼ دي - دولت د پاره ځيل
 ايمانونه مه خرثوئي - ځيل اخرت مه خرابوئي دولت د پاره

ڇيل ضمير و نه مٿي ڇڙي ڪوئي، حڪم ڇي دولت هڻڻ ٿين نه دے،
 دولت هڻڻ نشي ڪولے، دولت دانسان نه هر غم نه شي انستے، هر
 مصيبت تر ڇي نشي انستے۔ هر نهوشحالي ور له نشي ور ڪولے، ڪه
 دولت او جا پُداد دا هر ٿڻه ڪولے شوے نونن به ڇي د سڀو
 ماما ذرہ ڀه پر هرونو باندي مرهمونه اڀسودلي وو، نن
 به ڇي د سڀو، ماما د دردمنلا ذرہ ٿڻه در مان ڪرے وه
 ..... ٿومره لوڻے غم غريب ته ور تر غار ٿوے دے۔ انسان ڊپر
 سخت دے ڪني نو پڪار خود او ڇي سڀو، ماما هم هغه تماچه
 ڊي ڇيلي ڪپدي ته رارولے وے، يا ڇي د ڇيل ذرہ سر ته نيولے
 وے، ڇي د ڇيل زوڻے سره دے هم دتوس لحد توس و ٿين و ته
 تلے وے، نو سڀو، ماما نه سر ته تماچه اونيوه اوننه ذرہ
 ته، حڪم ڇي خان خوب دے ڪنه، ..... ڊپر خوب دے۔ دمور پلار
 نه خوب۔ د بنڇي نه خوب، او د اولاد نه هم خوب، ڪه خوب
 نه وے نو ..... يوه ور ڪوز ما ٿيگر سڀو، خان د پتھي نه
 سترے ستومانه راغلو، .... لاپه ڪٿه نه وه ناست۔ ڇي خدا
 خير ذرہ ور ته ٿڻه اووے ڇي نڀغ لاپو ڪوتھي ته تماچه ڇي
 راوا نسته، په ڪٿه ڪنڀي ڇي خان ته ڪڀنوده، او دا ڇي خيال وه۔
 ڇي لڊم شي نو تماچه به صفا ڪوي ڊپر موده اوشو ڇي صفا
 ڪر ڇي ڇي نه ده، هسي نه ڇي زنگ شي ..... سڀو، خان غريب ٿڻه
 خروء ڇي ..... په ڊي ڪنڀي د سڀو، ماشوم زوے شڪوس راغلو
 ..... در بابا را چه دي هون ..... در تماچه ده پڙي .....

چھُ ڪے هن ۽“ ..... ڀه ڊي به ڊڙي ڪوڙو بنهه “ ..... ” لاکه ڇي زه
 ڀه ڊڙي اوڪرم “ ..... نه ڀڪي ڇي ته لوڻ شي نو بيا به ڀري
 ڊڙي ڪوڙي بنهه “ ” نامالا اوس لاکه زه ڀري اوس ڊڙي ڪوم“
 ..... ” درته و ڀم ڇي لوڻ شي نو بيا به ڀري ڊڙي ڪوڙي “ ...

” هس هس مالا اوس لاکره “

” درته و ڀم ڇي مڙ ڪوه ورانے “

” نازه به ڀري ڊڙي ڪوم “

” نه منع ڪڀري ۽ ڪه ورانے ڪوڙي نو اوبه دلیم “

او سڀفوسر خان تماچه راوا خسته، دهغه دا خيال وه چي تشه
 ده اود زوڻے د ويرو لو دپاره ڻي هغه ته اونيوه - اوڀه ڊي ڪڀي
 ڊڙ شو، .... ماشوم ڀر ڀڻي راڀر پوتو اود راڀر پوتو سره ڻي چغه ڪڙه
 ” وي بابا بيا به نه ڪوم “ ..... ماشوم لکه د حلال ڪري چرگ
 ڀه مزکه اولو غريڀا و، مور ڻي رامندڀه ڪڙه ..... او سڀفوسر هم ڀه
 وينو لپت پيتا زوڻے د مزڳي نه راڀر پوتو ته ڪڙه و، ڇيڻي سيني ته ڻي
 رانڙ ڊي ڪڙه و، ..... ماشوم ڀه وار خطا سترگو د ڀلار مخ ته اوڪتل،
 اوڀه سترگو سترگو ڪڀي ڻي ڀلار ته اوڪي ڇي ..... و بيا به
 نه ڪوم بابا، زما ڊي توبه وي بابا - پام ڇي بل ڊڙا ونه ڪڙي
 بيا “ ..... او يوه سنگي ڻي اووهله ..... او ددغه سنگي سره
 ماشوم شڪور د ڀلار ڀه غڀن ڪڀي رخ پڇ شو - مور ڻي ڀه مخ
 را بانڊي ڪڙي، د سرو پڻتھ ڻي (وشوڪول، جاڳي ڻي تار تار
 ڪڙي - او سڀفوسر ڇيل ماشوم زوڻے هم هغه رنگ ڀه سيني پورڙي

نيولے وه ..... حق، چران وه چي دا خه وو اوخه اوشو -
 داسي معلومده چي لکه سڀفوس خکه ماشوم زوئے په سيني پوري
 نيولے دے، چي دا خيله ساه دهغه په وجود کيني دا خله کري -
 سڀفوس دا غوښتل چي زما ذريه حرکت دي بند شي نو چي دشکور
 ماشوم ذره بيا په ټوپونو شي، .... سڀفوس غوښتل چي زما
 سترگي دي پته شي نو چي د سڀفور رڼي رڼي (ونوږه
 نوکي سترگي بيا او غريږي - تونه د سڀفور ذريه حرکت
 بند شو، او نه دشکور ماشوم ذره بيا په ټوپونو سرشو ..... نه
 د سڀفور سترگي پته شوې، او نه دشکور رڼي رڼي (و
 نوږي نوږي سترگي بيا او غريږي ..... سڀفور شکور ښکل
 کړو، په دواړه مخه ټي ښکل کړو، په دواړو سترگو ټي ښکل
 کړو، ..... د سڀفوس خوله دشکور په سرو سرو پاڼو وينو
 سره شوه ..... داسي ښکارېده چي لکه سڀفور دشکور وينې
 څښلې وي، د خپل نوږ زوئے وينې، د خپل نياز بين زوئے وينې
 ..... او دته دشکور زغم تمام شو، حوصله ټي ختمه شوه يوه
 سپر ه کريکه ټي او وهله - جاپي ټي اوشکولي اولار په کوخه
 اووتو ..... سڀفور پونے شو نه دشکور د جنازي نه خپر شو
 نه دشکور قبر له راغلو، نه ټي شکور لحد ته کوز کړو او نه
 ټي په لحد کيني دشهيد او نياز بين زوئے مخ (وکتو، سڀفور ماما
 چي هغه پونے دے، نو لا خدا ئے خپر چي تر ټوپوري به پونے وي...
 په لارو کوڅو کيني به کړي - شلېد له جاپي سرتور سر - پښي ابله پښي

بالکل چپ خاموش، پتھي سترگي زور بند سر، لکھ چي دڄھ پھ تلاش
 کني وي، لکھ چي ڄھ لٽوي.... او! سڀ فور ماما دڄھ پھ لٽون
 کني دے.... د سڀ فور ماما نه شڪور ورک شو دے دے - ماشوم شڪور،
 نياز بين شڪور ماشومان نو ورکبي، تل ورکبي - او بيا را پيدا
 کبي،.... نوا دے بد قسمته سڀ فور ماما، شڪور به پيدا نه شي -
 شڪور پھ داسي لار ورک شو دے، چي د هغه لاري ورک شوي چري
 بيا واپس نه دي را غلي، هغوي بيا نه دي پيدا شوي - نوته ڄھ
 له زور بند سر او تپتھي سترگي گرڄي، ته وڻي داسي سرو هله برو هله
 گرڄي - ترڪو پي پوري به گرڄي.... اے بد نصيبه سڀ فور - اے
 بد قسمته سڀ فور، زه ڄھ او وڻم چي ته ڄومره بد قسمته ڄي....
 ستالاسونه دخيل ماشوم زوئ پھ وينو لري شوي دي؛ تاخيل
 نياز بين زوئ پھ غريپد لو سترگو پھ خيل لاس وڙلے دے؛ حڪه
 ته پونے شوے؛ حڪه ته داسي سرو هله برو هله گرڄي؛
 اے روني؛ اے پڻتوروني؛ داسو دومره بي احتيا طه
 وڻي ڄي، داد و سڀي سره تاسو داسي لوبي وڻي کوي - داد و سڀي نه
 تاسو ڄھ جو رکري دي، چي هر چا به يويو سسپار غاري ته اچولے
 وي، چي هر چا به يويو اور لٽونے پھ او به کري وي - او هر دتما چي
 او تويڪ خاوند به کوب کوب پھ نخر وگرڄي - د شرافت معيار کني
 تماچھ او تويڪ شو - د موتبدي معيار کني وسله شو،
 مه کوي روني بي ضرورته وسله مه گرڄوي - هڻم ضرورت نشته
 چي هر ڄوک د ڄاني سره وسله گرڄوي - ڄومره هوني دي تويڪو

تماپو وراڻي ڪري - ٿومره تور سري ٿي ڪو بندو ڪري، ٿومره ڪلهي
 ٿي ڊڪل ڪيو نه اڪاهو اورڙو ٿي - نواي دوسلو خاوتدا نود خداي
 خاطر اوڪري او وسلي سره لوبڻي مه ڪوئي - حڪه چي وسله ڊيس
 ٻي اعتباره ٿيندو -

او ات پفور ماما خداي ددي ستاددي غمڙيلي ٿوند
 خاتمه اوڪري - الله ددي تاله صبر درڪري - او الله ددي ستا دا
 پون توب په هود توب بدل ڪري - دنيا د غمونو ڪورد د دلته
 غم شته - مصيبت شته - پر پشاني شته، او ددي غم - مصيبت
 او پر پشاني علاج نه ستا دولت ڪول شي او نه ستا جا پنداد -
 په عقل ستا دنن علاج ڪران دے - هغه چا تپه ڪري ده چي -

~

دخداي په لوء ڪرم به ڪپڻي
 په عقل ڪرانه ده زما دجانا مينه
 ن

أحمد

(اسو پيلے) احمدہ خدا ئے گواہ دے چي ستا پيه سترگو کيئي د اوئي کو
 سڀلاب د انسان زيرهُ اوبهُ اوبهُ کري - زهُ حهُ اوکرم، کهُ دا
 غم دا خستو وے نو مابه درنه حهُ قدرې کم کرے وهُ .....
 کهُ زما وس کپدے نو مابه ستا دې پرهر پرهر زيرهُ له تیکور
 ورکرے وهُ - مابه پرې مله مونہ او پا هي ايسنودلے وے -
 مابه ستا د زيرهُ دا سپرې سپرې سرپکي لبې قلارې کرې
 وې ..... خو حهُ اوکرم .... زهُ هيخ نشم کولے ..... محکه هغه
 سوزي چي اور پرې بلپني ..... زيرهُ هغه نو کيني چي
 پرهرونه پکيني جور شوي وي ..... سترکي هغه زيرپني چي
 د زيرهُ تسکين او آرام ئي چا لوتلے وي ..... ته تومره
 يد قسمته ئي احمده! ..... ستا پيه بد قسمتي نو مالہ زيرا
 راجي ..... چي ته زارې نو خدا ئے شته چي ماته دا خپل
 زيرهُ وائي چي زهُ هم درسره په چغو چغو او زارم - .....
 حکه چي ستا غم زما زيرهُ هم ناقلا ره کرے دے .... زما د
 شپي خوبونه ئي هم زمانه راشوکولي دي ..... زهُ منم چي
 آفتاب ستازو ئے دے .... زهُ منم چي آفتاب ستا د زيرهُ تیکرهُ
 وه .... زهُ منم چي آفتاب ستا د اُميدونو مرکز وه، حکه چي

ستا مشرے زوئے وءُ ..... د تہو لونه مشرے ..... تا د آفتاب سرد
 ثومره خواری کرپی وپی - ثومره شوا خون دپی ورسره کرے وءُ
 ..... او اوس ؛ اوس ایله ستا د اوگونه پپتے لب سپک شوے
 وءُ ..... اوس آفتاب تانہ ستا غمونه پہ خپلی ماشومی تختی انستی
 وءُ ..... آفتاب د پروران وءُ کنہ ؛ د پر شوخ وءُ کنہ ؛ .....
 تابه د هغه نہ ہمیشہ سرتیکولو کنہ ؛ .... وپی بیا ہم چي دکله
 نہ د هغه شونڊه شنہ شوپی وه ، نو ستا د ملا تیر مضبوط
 شوے غونڊی وءُ .... تا پہ خپلو مٹیو کبھی طاقت غونڊی محسوسو
 .... حکه چي آفتاب ستا مشرے زوئے وءُ ..... او مشرے زوئے د
 مور پلار د ملا تیر وی ..... خون ستا د ملا تیر مات شو، ن
 تہ بیا خپلی مٹی کمزوری محسوسے .... حکه چي آفتاب ستا د
 سترگو تور آفتاب .... د وختانہ اکا هو .... تہ غمونو او
 مصیبتونو تہ یوا چي پر پینسوری .... لاپرو آفتاب پہ قول عمری
 خوابه خواب اوده شو، او تاتہ ئی یونہ ہرپد ونکے غم .... یونہ
 قلا رپد ونکے درد .... یونہ ختمید ونکے مصیبت پر پینسودو .... احمد!
 ستا غم کہ ہر ثونہ ہرپد ونکے دے، خود ا غم بہ تہ ہرہ وپی .....
 ستا درد کہ ہر ثونہ قلا رپد ونکے دے، خود ا درد بہ تہ پہ خپل
 ہمت او پہ خپلی حوصلی قلا رہ وپی ..... تہ بہ دپی غم تہ غارہ
 عمری ور چي .... تہ بہ دپی درد لہ سینہ پہ سینہ ور چي .... تہ انسان
 ئی ..... تہ سلمان ئی ..... انسان د ہر مصیبت مقابلہ کولے شی .....
 سلمان ہر پی سختی تہ غارہ بدی ..... راخہ رورہ راخہ .....

د آفتاب د قبر په خازو او بنگي مه تويوه ..... د آفتاب قبر ته ژر
 مه کوه ..... پر پزده چي دا زلمه شهيد ..... پر پزده چي دا ماشوم
 شهيد د دنيا د لاجونه بي غمه د جنت په رنگينو کبني د آرام او اطمینان
 ژوند تپو کړي .... را پاسه .... را حه ...

روڼو! دا احمد زمونږ د کلي - زمونږ د چم کاونډيو نرے
 نرو چکے کمزورے سرے دے ..... نو دې نري نرو چکي انسان له
 قدرت پر همت ورکړے دے - په دې مانده هډوکو کبني لويه
 حوصله او لوے زغم پروت دے .... د احمد د ژوند نوي حالات به
 پر پزده - زاره واقعات او زاره حالات به نه را ياده وو ..... خود
 نن نه پنځلس ورځي آگاهو د دې احمد مشرے زوے آفتاب سحر وختي
 په ساپکل سور د کورنه خوشحاله خوشحاله مگر وسره سکول ته
 روان شو .... توله ورځ ئي په سکول کبني سبق او وپلواو ما سپڼين
 پاؤ باندي يوه بجه د سکول نه چهټي شو ..... په ساپکل سور د
 کلي په لور روان شو ..... د تپولي ورځي سبق د آفتاب مخ مر اوے
 کړے وه ..... په خپل ترنگ کبني کورته روان وه ..... په خپل فکر
 کبني د کور په لوري روان وه ..... خدائے خبر چي دغه وخت به د آفتاب
 په زړه کبني کوم خيالونه او کوم فکرونه په غور زنگ وو .....
 خدائے خبر چي دغه وخت به آفتاب په زړه کبني خه کړل او خه پيل
 .... خوچي د مېچني په تارک ته ورنزدې شو ..... چي دخپل کلي او
 کورنه لادوه ميله لرې وه ..... نو د مخي نه يو تهرک نکه دا جل په
 صورت د آفتاب مخي ته راغلو ..... اوچي ماشوم آفتاب د خان د

حاله خبر ڀڳو و خبر ڀڳو و ..... نو دغه خونري تهرک لکه ديو مست
 ها ته بياد نچلو پا يو د لاندې پنجن پي کري و ه ..... يو درز
 اوشو او په دغه درز کني يوه نري غوندي کريکه يوه زره
 بوگنو ونگي غوندي کريکه راپورته شوه .... ثومره هبت
 وه په دغه کريکه کني ثومره درد وه په دغه کريکه کني
 ..... توبه خدايه توبه ..... دغه کريکي نو د نوا و شامو جو
 خلقوزرونه هم په ليزان کري ..... خلقو را مندي کري او
 چي آفتاب له او رسيدل ..... نو ماشوم شهيد په خاورو کني
 خريپ ..... په وينو کني پت پت خيل خدايه ته رسيدل و
 ..... د ماشوم آفتاب س د خونري تهرک پا يو پنجن پي کري
 وه ..... هرچا دا نقشه او کته هرچا دا زره بوگنو ونگي ننداره
 اوليده ..... د هري سترگي نه او بنکي شچيد پي هرچا څرل ...
 او آفتاب ! ماشوم آفتاب د دنيا او دنيا د اوسيدونکو د حاله
 بي خبره په خاورو کني پروت داسي بنکار ڀڳو و چي لکه مسکه وه
 تابه نه وے چي آفتاب مردے ..... تابه نه وے چي آفتاب
 يو بي پرواه د راپور د خيل تهرک د پا يو د لاندې پنجن پي کري
 دے ..... پلار ته خبر لارو چي راشه ستا آفتاب تهرک او وهلو
 ..... مور ته جواب لارو چي راشه ستا دسترگو تورا تانه د ټول
 عمر د پاره جدا شو ..... پلار پيني ابله پيني را مندي کري
 ..... او مور ..... ؟ د مور په زره تياره را غله ..... مور پي هوشه
 شوه .... مور دغه غم برداشت نه کري شو ..... مور دغه سپر

آواز او نه ز غمیلے شو .... مور پي هو شه ، د خان د حاله پي خبره
 کور پرته وه ، او پلار سرتوس سر او پېښې ابله پېښې دخپل زوئ
 دکتو دپاره په منډه را خلاص وه .... روڼو هغه نقشه درته نشم
 بيانولے - د انسان زړه درغه نقشې د ليدو او ورپدوتوان
 نه لري - لارو د احمد سترگو تور د ټول عمر دپاره جدا شو...
 شهيد خاورو ته او سپارلے شو... مور د پري و پناگانې وکړې ....
 د پري چغې او سورې پي او وهلي - نو مري په ژړا چري نه دي
 ژوندي شوي - د احمد د زړه دنيا ورانه شوه ، د آفتاب د
 مور د زړه دنيا ويجاړه شوه .... چا ويجاړه کړه ؟ .... د تهرک
 د يو دراپور بن پي غوندي پي احتياطي .... د تهرک د دراپوس
 بن غوندي غفلت يو کور وران کړو .... د يو پلار د ملا تير پي
 مات کړو .... د يور مور د زړه په سرکېښې پي زخم جوړ کړو ....
 شموره کورونه د تهرکونو او لارو دراپورانو وران کړل .... شموره
 کلونه پي اورژول .... شموره کلې پي د خاورو سره خاورې کسري
 ..... اے روڼو وپي ! .... دا وپي داسې کوئي .... دا وپي د زړونو
 آزارونه اخلي .... دا وپي مياندي بوري کوئي پلاران ژړوي ....
 دا وپي تورسري کنده وئي .... دا وپي د تورسرو خوڼي وړانوي ...
 مه کوئي روڼو مه کوئي - اے د تهرکونو او بسونو خاوندانو د
 خدايے خاطر اوکړي .... بن روشي بن په قلا رشي - داسې په هوا
 مه الوخي .... دخپلي بزې غوندي فائدي دپاره تاسو شموره
 لوئے جرمونه کوئي .... داسې جرمونه چي د معاف کولو نه دي ....

اے دھڻي تيرڪ خاوندہ چي آفتاب دڙي دخيل تيرڪ دلاندي پڇري
 ڪرے وءُ .... تہ ٿھ خيڙي چي احمد بگاھ و باران سيلی او
 طوفان دا هبتناکه شپہ دادہ دخيل زوے پھ قبيل پھ ٿرا تپہ
 ڪري دہ .... تہ ٿھ خيڙي چي ددہ ذرپہ نہ ٿومرہ فریادونہ
 ختلي دي .... تہ نہ ٿي خيڙي چي ددہ ذرپہ ڪتل نہ رانختلو سوؤ
 لوؤ فریادونو بگاھ دقبستان سري هم آرام تہ نہ دي پرپڻو
 ..... احمد مچوڻ وءُ .... هغر پھ دڙي زول او طوفان کڻي خيل نياز
 آفتاب پھ دڙي لويي ٿو شي بيابان اديرہ کڻي يوا ٿي نہ شو پرپڻو
 ..... نوڪرہ ٿو پھ نیمہ شپہ کڻي رانغلے دے او دشهيد زوے پھ
 قبر دادے ٿو وور پروت دے .... نواے دتيرڪ خاوندہ ،
 راشه ليد دا احمد ذرپہ پھ پردو کڻي اوگوره چي ستالڙي غوندي
 بي احتياطي پھ کڻي ٿومرہ پرهرونه جورکري دي .... ذرہ دا
 منم چي دابه دافتاب پھ قسمت کڻي وو - دابه دافتاب پھ تقدیر
 کڻي يڪلے شوي وو - نواے دتيرڪ درا پڻو پھ دڙي ديل به تہ کڻي د^{الله}
 پھ حضور کڻي دسترانه پڇ شي - نه تانه به ستاد غفلت او ستاد
 بي پروا هي ٿيوس کولے شي - الله تعالیٰ به تاله دخيلو ڪرو ستاد رکوي
 او اے احمدہ راپاسه - رانخلے چي کورته لار شو مري چري پھ ٿرا
 نہ دي ٿوندي شوي - تاله دڙي خدائے صبر درکري روستا پھ زخمي
 زخمي ذرپہ دڙي الله دخيل فضل او مهرباني پھي کڻي دي - امين

ژوند

(اسو پلے) ه سحر شي، ما پښتخين شي، ما خيگر شي ما سختن شي

د ژوند گهری کمپني ناکهانه به پور شي

او د ژوند گهری کمپني - ژوند دخپل منزل په لور په تندي سره

روان دے ... شوک خپل منزل ته رسېد لي دي او شوک بس ور رسېدونکي دي

د چا د ژوند د يوه پخوا کله شوې ده او د چا د ژوند د يوه بس په سلگو

ده ..... د کله کېدو په انتظار ده ..... د مر کېدو په انتظار ده .....

بس د باد يوه نري غوندي چپه ..... د هوا يوه نري غوندي چپه

به ئې کله کړي ..... او بيا ..... د دې آبادي او ودانې د نيا نه به .....

د غمونو مېستونو او تکليفونو د دې د نيا نه به ..... د دې نېکلي بنائته

اور نښې د نيا نه به ..... د گورستان هغه خوشي خوشيا ته اورسي ..

د قبرستان هغه چپي چپيا .. ته اورسي ..... دوه لاس او دوه پښې به

د منونو منونو خاورې د لاندې بنخ کړي شي ..... او بيا .....

بيا په دغه تور، لحد کېښي ..... بيا د مرو په دغه خپل خانه کېښي .....

نه شوک د فریاد اورېدو شته ..... نه شوک د ژبا د اورېدو شته

نه شوک د تسلي شته او نه شوک د دوا کېږني ..... زوئ نشته چې د فریاد

سره رامنډې کړي چې ..... « وې بابا ..... خله تکليف دے درته - سر

درله او منډم پښې درله او منډم » ..... لور نشته چې د وی سره رامنډې

ڪري ڇڏي .... » ڇڏو ته بايا - و ڀي بايا ... ڇڏو ڏي؟ «
 مور نشته .... ڇڏو نشته - پر دے نشته .... يو خان .... يو د لحد
 تو، ٿيپ توره تياره، او يو عمل .... عمل زمونڊن د لاري مل .... عمل زمونڊن
 د قيد ملگرے دے .... عمل زمونڊن دستختي او اساني سبب دے .... عمل
 به په مونڊن د لحد سنڃي اسانه وي .... تو ٿيپ لحد به راله رو خانه کوي
 عمل به راته د لحد نه سرې سرو ٿيکي جوڙه وي .... سو رتنور به راته
 ترې نه جوڙه وي .... او په دغه سرو ٿيکي به مونڊن تر څپن و
 په دغه سو رتنور کښي به مونڊن وري ٿيپن و .... ڇو پر سخت مقام
 دے روڻو ڇو پر سخت .... د دويم ژوند ابتداء ڇو پر سخت ده ....
 د ابدي ژوند د شروع ځيږد و مقام ڇو پر سخت دے .... را حئي روڻو
 ڇي هغه سنڃي خان ته آساني ڪيو و .... را حئي روڻو ڇي د لحد سرې سرو ٿيکي
 په سرو گلونو بدلي ڪيو و .... را حئي ڇي د لحد توري تيري په رها کانو
 بدلي ڪيو و .... را حئي .... را حئي .... اے مسلمانانو ڇي سم مسلمانان
 شو .... را حئي ڇي د خپلو زړونو نه بغضونه او باسو، او د بغض ڪيني
 او حسد په څاے .... د غوښي په دغه کور کښي د غوښي په دغه بوٽي
 کښي مينه راپيدا ڪيو و .... د حسد په څاے محبت
 راپيدا ڪيو و .... د کيني په څاے الفت راپيدا ڪيو و .... هغه مينه!
 ڇي انسان پرې د انسانيت معراج ته رسيدل شي .... هغه مينه، ڇي
 انسان پرې انسان خپلو لے شي .... ڇي انسان پرې انسانيت خپلو لے
 شي .... هغه مينه ڇي د خداے غوښه ده .... هغه مينه ڇي د رسول الله
 صلي الله عليه وسلم غوښه ده را حئي ڇي د ميني په برکت دا ٿول معراجو
 نه

خپل کړو .... را حئی چې د مینې په برکت په معاشره کېنې خان له هغه
 مقام را پیدا کړو .... چې د مرگ نه پس .... زموږ په جنازه باندې د
 کلونو د خهرې په ځای د انسانانو د کورنۍ رنځر او پاکې پاکې او شیکې
 خهرې شي .... کلونه شي .... اېلونه شي .... د پاک ضمیر د خاوند
 په جنازه ... د کلونو د اېلونو ضرورت نشته .... د مینه ناک زړه د
 خاوند په جنازه باندې د کلونو د خهرو ضرورت نشته .... ځکه چې
 کلونه د محبت د اوبنکو سیالي نشي کولې .... کلونه د عقیدت د اوبنکو
 سیالي نشي کولې .... کلونه د چا مېن د اوبنکو سیالي نشي کولې ... را حئی
 روڼو چې صحیح انسان شو، چې انسانیت را باندې سرمسکه شي ..... را حئی
 چې صحیح مسلمانان شو چې اسلام را باندې سرهسکه شي .... را حئی چې
 سم مخلوق شو چې خداي پاک زموږ په تخلیق ویاړ او کړي ..... دا موږ
 د خان نه څه جوړ کړي دي .... دا موږ د ژوند په کوم ډگر روان
 یو .... دا موږ د کلکېچونو ..... پېچمونو او کندو کپرو په کومه
 لار روان یو .... موږ په نامه انسانان د انسانیت نه نومره لري شوي
 یو .... موږ په نامه مسلمانان د اسلام نه نومره انخوا شوي یو ....
 سمه لار مو پرېښې ده .... په کندو کپرو سړیو .... پنځه لاره مو پرېښې
 ده په ککو وگوروان یو .... آخر تر کومه به موږ د غسې تېکړې نورو ....
 تر کومه به موږ د حقیقت نه سترگې پټوو .... اے عافله انسانه ....
 اے ناپوهه انسانه .... زموږ هر قدم موږ مرگ ته یو قدم ورنږدې
 کوي .... زموږ هر پل موږ لحد ته ورنږدې کوي .... دا منزل به آخر
 یوه ورځ ختم شي .... دا لار به آخر یوه ورځ اووهلې شي .... اوهر

گلرچی منزل ختم شو... لار ختمه شوه نوبیا؟ ..... مخ په وروستو هېڅ
 هم نشته.... مخ په شا هېڅ هم نشته.... بیا مخکښې قبرستان دے
 او په دغه قبرستان کښې یوه وړه غونډې ټکړه په کچ کچکړې
 دوه نیم کوزه مزکه یو ژور ډېر ژور.... لکه کوه لحد.... دغه زمونږ کوا
 دے.... دا بڼکې مو پرونه به شاته پاتې شي.... دا مزکې جا پد ارونه
 به شاته پاتې شي... په دغه تک تور لحد کښې به دولت زمونږ په کارنه
 شي.... سره سپین به زمونږ پکارنه شي.... بلکه په ناجائزه کتله دولت
 به زمونږ د پاره لږمانان شي.... د یتیم حق به راته خاماران شي.... د
 مظلوم آه به راته سرې لمبې شي.... د مزدور سوپله به راته لوکے لوکے او تور
 تېرې شي.... نواک اشانه.... اے مسلمان که خان د قبر د لږمانانو
 نه په امان کول غواړې نو ناجائزه کتله پرېږده، په شود و کښې او په چول
 پرېږده، ناجائز کارو بار پرېږده، ملاوت پرېږده، غل بازاری پرېږده-
 که خان د قبر د لږمانانو مارانو ته ساتل غواړې نو یتیم ته خپل حق
 واپس ورکړه.... یتیم خان ته رانزدې کړه.... د یتیم په سر د مینې
 همدردی او محبت هلاس راکاږه.... روڼو او ویرینې د یتیم د ژرانه
 .... د یتیم دسترگوهره او نیکه کورے طوفان دے.... د یتیم دسترگو
 هره او نیکه کورے عذاب دے.... د مظلوم هر آه.... په خپله لمن
 کښې سرې لمبې لري.... د مزدور هر سوپله به مو کورے لوکے لوکے او
 ایره ایره کړي.... په دې فاني دنیا پورې زړونه مه تړي.... په
 دې نیمگړې دنیا دومره مه مېنېږي.... د مرگ خیال د زړه نونه مه
 اوباسي.... مرگ؟.... یو حقیقت دے... مرگ؟.... د هر ژوندی په

قسمت کبني يڪلے دے .... نو دد اسي حقيقت نه ستر کي پرتول کني هونبيار
 ده ۹ .... دد اسي حقيقت نه پي پروان کپدل کني عقل مندي ده ۹ .....
 نه! دي ته هونبيار تيا نشي وٺلے - دي ته عقل مندي نشي وٺلے
 .... بلڪه دا زمونن غفلت دے .... دا زمونن ناپو هي ده .... او د دي
 غفلت او دي ناپو هي ا نجام به دپر خراب وي .... دپر ... دپر ....
 اوس هم وخت شته - اوس هم موقع شته .... اے انسانه که تہ
 اوس هم صحيح مسلمان شوپي نو ا مبارکه دي شه .... اے خدايه!
 تہ انسان په صحيح معنو کبني انسان کرپي .... اے خدايه تہ مسلمان
 په صحيح معنو کبني مسلمان کرپي .... چي انسان ستاپه دي دنيا کبني
 د ژوند په خوندي پوٺے شي - آمين

ۛ

سکر شي - ما سپنجين شي ما چگر شي ما سختن شي
 د ژوند گهری کمپزي ناگهانه به پوره شي
 (سمندار)

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**